

รายงานฉบับสมบูรณ์

Final Report

โครงการการสังเคราะห์ข้อมูลจังหวัดสตูล

A Synthesis Knowledge of Satun Province

เสนอต่อ

สำนักงานประสานงานชุดโครงการ

“ การวิจัยและพัฒนาเชิงพื้นที่ภาคใต้ตอนกลาง ”

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ตุลาคม 2556

รายชื่อคณะวิจัย

รศ.ดร.ชูศักดิ์ ลิ้มสกุล	อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	ที่ปรึกษา
ผศ.ดร.ปาริชาติ วิสุทธิสมาจาร	คณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม ม.อ.หาดใหญ่	หัวหน้าโครงการ
รศ.ดร.สมยศ พุ่มหว่า	คณะทรัพยากรธรรมชาติ ม.อ.หาดใหญ่	นักวิจัย
รศ. อ๋มจิต เลิศพงษ์สมบัติ	คณะวิทยาการสื่อสาร ม.อ.ปัตตานี	นักวิจัย
อ.ศักดิ์อนันต์ ปลาทอง	คณะวิทยาศาสตร์ ม.อ.หาดใหญ่	นักวิจัย
ดร.สุกรี หลังปุเต๊ะ	คณะศิลปศาสตร์ ม.อิสลามยะลา	นักวิจัย
อ.ปาริฉัตร สิงห์ศักดิ์ตระกูล	คณะวิทยาศาสตร์ ม.หาดใหญ่	นักวิจัย

รายงานฉบับสมบูรณ์

Final Report

โครงการการสังเคราะห์ข้อมูลจังหวัดสตูล

A Synthesis Knowledge of Satun Province

เสนอต่อ

สำนักงานประสานงานชุดโครงการ

“ การวิจัยและพัฒนาเชิงพื้นที่ภาคใต้ตอนกลาง ”

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ตุลาคม 2556

รายชื่อคณะวิจัย

รศ.ดร.ชูศักดิ์ ลิ้มสกุล	อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	ที่ปรึกษา
ผศ.ดร.ปาริชาติ วิสุทธิสมาจาร	คณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม ม.อ.หาดใหญ่	หัวหน้าโครงการ
รศ.ดร.สมยศ พุ่มหว่า	คณะทรัพยากรธรรมชาติ ม.อ.หาดใหญ่	นักวิจัย
รศ. อ๋มจิต เลิศพงษ์สมบัติ	คณะวิทยาการสื่อสาร ม.อ.ปัตตานี	นักวิจัย
อ.ศักดิ์อนันต์ ปลาทอง	คณะวิทยาศาสตร์ ม.อ.หาดใหญ่	นักวิจัย
ดร.สุกรี หลังปุเต๊ะ	คณะศิลปศาสตร์ ม.อิสลามยะลา	นักวิจัย
อ.ปาริฉัตร สิงห์ศักดิ์ตระกูล	คณะวิทยาศาสตร์ ม.หาดใหญ่	นักวิจัย

บทคัดย่อ

จังหวัดสตูลตั้งอยู่ในภาคใต้ของประเทศไทยประกอบไปด้วยทรัพยากรการท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี เช่น น้ำตก แหล่งโบราณคดี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้เพื่อสังเคราะห์ความรู้จากงานวิจัยและยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ระหว่างปี พ.ศ. 2550-2555 เป็นแนวทางในการจัดการการพัฒนาพื้นที่จังหวัดสตูล ผลการศึกษาพบว่า ภาพยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสตูลระหว่างปี พ.ศ. 2550-2555 มีวิสัยทัศน์คือ “เมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การเกษตรยั่งยืน เมืองท่าฝั่งอันดามัน บนพื้นฐานการศึกษาและคุณภาพชีวิตที่มั่นคง” และในช่วงปี พ.ศ. 2553 – 2556 มีวิสัยทัศน์คือการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกษตรได้มาตรฐาน เมืองสวรรค์ชายแดนใต้ ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ได้แก่ 1) พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่หลากหลายให้ได้มาตรฐานระดับสากลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 2) พัฒนาผลผลิตและสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการทั้งในประเทศและต่างประเทศ 3) พัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ภายใต้วัฒนธรรมที่หลากหลาย ชุมชนและประชาชนเข้มแข็ง อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข 4) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน 5) พัฒนาระบบโลจิสติกส์ (Logistic) เพื่อสนับสนุนการขนส่ง การท่องเที่ยว เกษตรกรรม และการค้าชายแดน ฝั่งอันดามันจากผลการวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณพบว่า ยังมียุทธศาสตร์การพัฒนารายสาขาที่ขัดแย้งกัน จำเป็นต้องมองภาพรวมการพัฒนาและเชื่อมโยงการพัฒนารายสาขา (Cross Sectoral) อย่างบูรณาการ และจัดทำยุทธศาสตร์การจัดการสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่ คำนึงถึงสมดุลระหว่างการใช้ประโยชน์และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสู่แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ อย่างแท้จริง

ABSTRACT

Satun province is located in Southern Thailand, consists of the tourism resources, with healthy natural resources and good environment such as waterfall, archeological historical and cultural sites. The purpose of this research is to synthesize knowledge from research and strategic planning based, which will lead to a guide to manage the development of the image processing area of Satun Province. The development strategies started during the year 2550-2555 with a vision "destination city with ecosystem and sustainable agriculture for the stability and quality of life in the west coast of Southern Thailand". During the year of 2553 - 2556 the vision still continue with "ecotourism, agricultural standards, paradise city. These development strategies are composed of five topics including; 1) development of ecotourism for diverse activities with environmental friendly standard 2) development of agricultural products for competition in overseas markets 3) development of social for learning in multi-cultural life for peace 4) management of natural resources and environment for sustainable development by participatory approach 5) development of logistics for transportation, tourism, agricultural and trade. The results of the analysis of the allocation of the budget found that mainly through social strategic sector. This needs to look at overall development and associated development sector (Cross Sectoral) integrated. Taking into account the balance between exploitation and conservation of natural resources to sustainable development through the participation of various sectors.

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

จังหวัดสตูลเป็นจังหวัดสุดเขตแดนใต้ของประเทศไทยทางชายฝั่งทะเลอันดามัน มีเนื้อที่ประมาณ 2,807.522 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนที่เป็นเกาะประมาณ 105 เกาะ มีชายฝั่งทะเลยาว 144.80 กิโลเมตร จึงมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หากแต่กระแสการพัฒนาที่เกิดขึ้นอาจส่งผลให้เกิดการใช้ทรัพยากรภายในท้องถิ่นจำนวนมาก ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของจังหวัดขนาดใหญ่ เช่น การก่อสร้างขนาดใหญ่ที่สำคัญที่สุดคือท่าเรือท่าลิปะปากบารา เหมือนกับหัวขบวนของขบวนการพัฒนาที่จะส่งผลกระทบต่อกิจกรรม และต้นทุนดั้งเดิมของพื้นที่ จากสภาพการดังกล่าวจึงก่อให้เกิดแนวคิดโครงการการพัฒนาจังหวัดสตูลบนฐานทรัพยากร และความรู้ขึ้น โดยโครงการมีเป้าประสงค์เพื่อรวบรวม ประมวลข้อมูล และฐานความรู้ไปสู่การพัฒนาที่ใช้ได้จริงในพื้นที่จังหวัดสตูล รวมถึงเป็นแนวทางการพัฒนาไปสู่การเป็นจังหวัดต้นแบบในเรื่องการใช้ทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นคนพื้นถิ่นที่มีความรู้ความสามารถที่มีอยู่มาประสานงานกับหน่วยงานภายในจังหวัดเพื่อพัฒนาจังหวัดให้เกิดความยั่งยืนในการใช้และจัดการทรัพยากรภายในจังหวัดสตูล

วิธีการศึกษาดำเนินการในรูปแบบการวิจัยเพื่อพัฒนา (Research and Development: R&D) โดยผลที่คาดว่าจะได้รับคือต้นแบบการพัฒนาจังหวัดที่ยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการ 1) เพื่อทบทวนข้อมูลทั่วไปที่ผ่านมาของจังหวัดสตูลในช่วงปี พ.ศ. 2550-2555 2) เพื่อทบทวนยุทธศาสตร์ของจังหวัดสตูลในช่วงปี พ.ศ. 2550-2555 3) เพื่อทบทวนงานวิจัยในพื้นที่จังหวัดสตูลในช่วงปี พ.ศ. 2550-2555 4) เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยบนฐานของข้อมูลและยุทธศาสตร์ของจังหวัดสตูลในช่วงปี พ.ศ. 2550-2555 โดยผลที่คาดว่าจะได้รับคือต้นแบบการพัฒนาจังหวัดที่ยั่งยืน จากประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ คือ 1) ฐานข้อมูลงานวิจัยในจังหวัดสตูลที่มีความสอดคล้องกับข้อมูล ยุทธศาสตร์จังหวัดสตูล 2) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากปัญหาที่พบจากการสังเคราะห์งานวิจัยภายใต้บนฐานของข้อมูลและยุทธศาสตร์จังหวัดที่จะนำไปสู่การกำหนดทิศทางโจทย์วิจัยที่จะเกิดประโยชน์ต่อจังหวัดและสอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐ

ระเบียบวิธีวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยวิธีศึกษาวิธีการสำรวจ (Survey Method) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน โดยดำเนินการสำรวจข้อมูลจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในจังหวัดสตูล สำหรับการเก็บทุติยภูมินั้นสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมารวบรวมโดยนำเสนอผ่านบรรยายเชิงพรรณนา และนำเสนอข้อมูลแบบตาราง แผนภาพ แผนภูมิ เพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจ และมีการสังเคราะห์ข้อมูล (Synthesis) ซึ่งจะดำเนินการนำข้อมูลที่ได้รวบรวมมาประกอบเข้าด้วยกันและสรุปรวมจากผลให้ทราบถึงประเด็นที่สำคัญ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ประกอบด้วย 1) ฐานข้อมูลงานวิจัยในจังหวัดสตูลที่มีความสอดคล้องกับข้อมูล ยุทธศาสตร์จังหวัดสตูล 2) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากปัญหาที่พบจากการสังเคราะห์งานวิจัยภายใต้บนฐาน

ของข้อมูลและยุทธศาสตร์จังหวัดที่จะนำไปสู่การกำหนดทิศทางโจทย์วิจัยที่จะเกิดประโยชน์ต่อจังหวัดและสอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐ และสามารถนำไปเป็นฐานข้อมูลในการวางแผนเชิงนโยบายของภาครัฐและการกำหนดทิศทางการวิจัยสำหรับหน่วยงานต่างๆ โดยดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะหน่วยงานราชการและสถาบันการศึกษาในจังหวัดสตูลเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการวางแผนต่อไป

บริบทของพื้นที่จังหวัดสตูลมีประชากรทั้งสิ้น 297,163 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้คนในพื้นที่ร้อยละ 75 มีวิถีชีวิตแบบเรียบง่ายท่ามกลางบรรยากาศแบบพหุวัฒนธรรม อีกร้อยละ 25 เป็นผู้เข้ามาทำงานและประชากรที่ย้ายถิ่นฐานมาจากถิ่นอื่น โดยประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาได้แก่ การค้าส่ง ค้าปลีก และการบริการ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และข้าวนาปี มีคำขวัญประจำจังหวัด คือ “ตะรุเตา ไก่ดำ จำปาตะ คนใจพระ งามเลิศเขตรัฐ” หรือ “สตูล สงบ สะอาด ธรรมชาติบริสุทธิ์” ในการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ต่อยุทธศาสตร์การพัฒนามาจะแบ่งบริบทของพื้นที่เป็น 4 ประเด็นสำคัญได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์ของมนุษย์ คุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรม และการเมืองการปกครอง

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พื้นที่จังหวัดสตูลทางด้านทิศเหนือและทิศตะวันออกเป็นเนินเขาและภูเขาสลับซับซ้อน โดยมีเทือกเขาที่สำคัญแบ่งเขตประเทศไทยคือเทือกเขาบรรทัด และแบ่งเขตกับประเทศมาเลเซีย คือ เทือกเขาสนกาลาศิริ พื้นที่ของจังหวัดค่อยๆ ลาดเอียงลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันตกและทิศใต้ โดยยังมีเขาน้อยใหญ่อยู่กระจัดกระจายในตอนล่าง ถัดจากที่ราบลงไปเป็นพื้นที่ป่าชายเลนน้ำเค็มขึ้นถึง อุดมไปด้วยป่าเสมและป่าโกงกาง เป็นจังหวัดที่ไม่มีแม่น้ำไหลผ่าน ในทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย สตูลมีเกาะน้อยใหญ่จำนวนมาก ที่รู้จักกันมากคือ เกาะตะรุเตา เกาะหลีเป๊ะ เกาะอาดัง เกาะไข่ เกาะหินงามและหมู่เกาะเกดราเป็นต้น บนเนื้อที่ประมาณ 2,478 ตารางกิโลเมตรของจังหวัดสตูล มีพื้นที่ป่าไม้ประมาณ 1,168 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 47% ของพื้นที่ทั้งหมด ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2514 มีป่าสงวนแห่งชาติ 18 ป่าสภาพทางธรณีวิทยาของจังหวัดสตูล มีชั้นหินที่อายุแตกต่างกันหลายยุค ทำให้มีการพบแหล่งแร่ และแร่ที่สำคัญหลายชนิดด้วยกัน เช่น แบริต์ พบบริเวณอำเภอกงหรา และอำเภอกวนกาหลง พลวง พบบริเวณอำเภอกวนกาหลง และอำเภอลง, ดีบุก พบบริเวณอำเภอกวนโดน และอำเภอกวนกาหลง นอกจากนั้น ยังพบแร่อื่นๆ อีกหลายชนิด เช่น ถ่านหิน หินปูน และซุลเฟรม เป็นต้น การใช้พื้นที่และการถือครองที่ดินทางการเกษตร การใช้พื้นที่จังหวัดสตูล มีพื้นที่ทั้งหมด 1,549,361 ไร่ (~2,478 ตร.กม.) จากข้อมูลปี พ.ศ. 2544 ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เพื่อการเกษตร 562,807 ไร่ (900 ตร.กม.) (36.3%) พื้นที่ป่าไม้ 546,550 ไร่ (875 ตร.กม.) (35.3%) ที่เหลือเป็นพื้นที่ไม่ได้จำแนก 440,004 ไร่ (704 ตร.กม.) (28.4%)

การใช้ประโยชน์ของมนุษย์ (Human uses) อันได้แก่สภาพเศรษฐกิจพบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสตูล (GPP) ในปี 2553 มีมูลค่าเท่ากับ 29,136 ล้านบาท ซึ่งเมื่อพิจารณามูลค่าตามรายสาขาการผลิตที่สำคัญของจังหวัด พบว่าในสาขาการเกษตร การล่าสัตว์ และการป่าไม้ มีสัดส่วนสูงที่สุดรองลงมาคือสาขาการประมง คิดเป็นร้อยละ 32.2 และ 17.8 ตามลำดับ สาขาการผลิตที่สัดส่วนมูลค่าสูงที่สุดคือ สาขาการผลิตอุตสาหกรรม รองลงมาคือสาขาการขนส่ง ขยายปลีกฯ คิดเป็นร้อยละ 12.4 และ 9.8 ตามลำดับ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดสตูล ที่มีการเพาะปลูกมาก 3 ชนิด (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 22 จังหวัดสงขลา, 2543) ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ข้าวนาปี สำหรับการประมงจังหวัดสตูล แหล่งจับสัตว์น้ำทะเลที่สำคัญได้แก่ อำเภอมือสตูล บริเวณตำบลตำมะลัง ตำบลปูยู ตำบลเจ๊ะบิลัง ตำบลตันหยงโป และตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอละงูบริเวณเขต ตำบลละงู และตำบลปากน้ำ อำเภอย่านบ้อ บริเวณ ตำบลทุ่งบุหลิง และตำบลขอนคลาน อำเภอย่านบ้อ บริเวณตำบลสาคร

ด้านการท่องเที่ยว จังหวัดสตูล มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และต่างประเทศที่เข้ามาท่องเที่ยวจังหวัดสตูล ในปี 2551 รวมทั้งสิ้น 760,396 คน และสามารถทำรายได้ให้กับจังหวัดประมาณ 1,739.68 ล้านบาท นับว่ามีศักยภาพในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวมาก เพราะมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อันได้แก่ อุทยานแห่งชาติตะรุเตาเกาะกลาง และเกาะไข่เกาะอาดัง เกาะหลีเป๊ะเกาะหินงาม เกาะบุโหลน อุทยานแห่งชาติทะเลบันอุทยานแห่งชาติทางทะเลหมู่เกาะเภตรา หาดปากบารา น้ำตกวังสายทอง ถ้ำภูผาเพชร และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดสตูล (คุกหาสน์กูเด็น) มัสยิดกลางจังหวัดสตูล เป็นต้น

ด้านพาณิชย์กรรมและการบริการ จังหวัดสตูล มีสถานประกอบการค้าและบริการ ทั้งประเภทบุคคลธรรมดา และนิติบุคคลมีจำนวนทั้งสิ้น 444 ราย แบ่งเป็นบริษัทจำกัด จำนวน 149 ราย ห้างหุ้นส่วนจำกัด 293 ราย และห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล 2 ราย การค้าชายแดน_จังหวัดสตูล ทำการค้าขายกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ สินค้าประมงและปศุสัตว์ (ปลากะตัก), วัสดุก่อสร้าง (อิฐดินเผา, กระเบื้องมุงหลังคา, กระเบื้องปูพื้น และทางเดิน, อ่างล้างชาม อ่างล้างหน้าฯ), พลาสติกและผลิตภัณฑ์ (เชือกทำด้วยเม็ดพลาสติก, จุกนม, ตาข่ายแบบผูกปมทำด้วยเชือกชนิดทไวน์) เครื่องมือประมง (อวนจับปลา), สินค้าสิกรรม (ข้าวเจ้าขาว 10% ข้าวเหนียว 10%) สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องจักรที่ใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ ถังแยกไข่และอุปกรณ์ครบชุด (ส่วนประกอบเครื่องบีบน้ำมันปาล์ม), สินค้าสิกรรม (หอมหัวใหญ่), สิ่งทอ (ผ้าโสร่งปาเต๊ะ, เสื้อผ้า), สินค้าประมงและปศุสัตว์ (กะปิ, กุ้งฝอยหมักเกลือ, แมงดาทะเล, หอยแครง, หอยลาย), เครื่องใช้ในครัวเรือน(เครื่องทำน้ำร้อน), ยานพาหนะ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ (เครื่องยนต์และส่วนประกอบเครื่องยนต์เก่า), พลาสติก (แผ่นพลาสติกพิมพ์) โดยมีมูลค่าการค้า

ชายแดนผ่านด่านศุลกากรสตูล และด่านศุลกากรวังประจันจำนวน 278.12 ล้านบาท แยกเป็น มูลค่าสินค้าส่งออก จำนวน 135,730,895.28 บาท มูลค่าการนำเข้า จำนวน 142,393,567.42 บาท

ด้านอุตสาหกรรม โดยในภาพรวมของภาคอุตสาหกรรมมีกิจกรรมการผลิตที่สำคัญ 2 ประเภทหลัก คือ อุตสาหกรรมอาหารแปรรูป ซึ่งมีอุตสาหกรรม ตันน้ำเป็นการประมง และการปลูกพืช ผักและผลไม้ต่าง ๆ โดยเมื่อพิจารณาโครงสร้างการใช้ปัจจัยการผลิตของอุตสาหกรรมแปรรูปแล้ว พบว่ามีการใช้ปัจจัยภายในจังหวัดตนเอง สูงถึงร้อยละ 57 ส่วนที่เหลือเป็นการนำเข้าจากภายในกลุ่มจังหวัดตนเองร้อยละ 23 และ 12 คือ นำเข้าปัจจัยมาจากนครศรีธรรมราช และตรัง ตามลำดับ ปัจจัยส่วนใหญ่ที่ใช้ในอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปเป็นสินค้าประมง ที่มีการใช้ปัจจัยภายในจังหวัดตนเองถึงร้อยละ 55 ส่วนใหญ่เป็นปัจจัยประเภทอาหารสัตว์ ส่วนที่เหลือร้อยละ 29 นำเข้ามาจากพื้นที่อื่น ๆ นอกกลุ่ม ซึ่งเป็นการนำเข้าปัจจัยจำพวกน้ำมันปิโตรเลียมและอุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับผลไม้อื่น ๆ ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่ออุตสาหกรรมอาหารแปรรูป โดยส่วนมากจะมีการใช้ปัจจัยการผลิตในจังหวัดตนเอง ร้อยละ 56 ส่วนที่เหลือนำเข้ามาจากนครศรีธรรมราชและจังหวัดข้างเคียง

คุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรม วิถีชีวิตของชาวสตูลที่มีการประกอบอาชีพประมงเนื่องจากจังหวัดสตูลมีชายฝั่งทะเลที่อุดมสมบูรณ์ด้วยสัตว์น้ำ มีการทำหัตถกรรมพื้นบ้านด้วยวัตถุดิบจากธรรมชาติที่มีป่าไม้และทรัพยากรมากมาย ลักษณะบ้านเรือนผสมผสานแบบบ้านเรือนท้องถิ่นภาคใต้และไทยมุสลิม และความเป็นอยู่ของชาวเลที่เป็นคนท้องถิ่นสตูลกลุ่มหนึ่งที่มีความเชื่อเป็นของตนเอง กลุ่มชนที่นับถือศาสนาต่างก็มีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ต่างกันออกไป สำหรับจังหวัดสตูลนอกจากจะมีกลุ่มชนที่นับถือศาสนาอิสลามและศาสนาพุทธดังกล่าวแล้ว ก็ยังมีกลุ่มชน “ชาวเล” ซึ่งเป็นชาวพื้นเมืองอาศัยอยู่ตามเกาะ ต่างๆ อีกส่วนหนึ่ง และกลุ่มชนเหล่านี้จะมีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของตนเองแตกต่างกันไปจากกลุ่มชนส่วนใหญ่ ชาวสตูลส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม (ร้อยละ 74) โดยนับถือนิกาย “ชาฟาอี” ซึ่งเป็นนิกายที่ชาวมุสลิมทั่วไปนับถือและปฏิบัติตามแนวทาง “ซุนนะฮ์” ส่วนชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธก็ปฏิบัติตนเป็นพุทธมามกะที่ดี ทำให้ไม่มีความขัดแย้งกันในระหว่างผู้ที่นับถือศาสนาที่ต่างกันและอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขตลอดมา ด้านภาษา ชาวสตูลใช้ภาษาไทยปักษ์ใต้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งแตกต่างจากประชาชนในอีกสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

การเมืองการปกครอง จังหวัดสตูล แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 อำเภอ 36 ตำบล 279 หมู่บ้าน 7 เทศบาล (1 เทศบาลเมือง 6 เทศบาลตำบล) และ 34 อบต. ดังนี้ โดยมีทิศทางการพัฒนาจังหวัดและยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาจังหวัดระหว่างปี พ.ศ. 2550-2555

วิสัยทัศน์จังหวัดสตูล

“การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกษตรได้มาตรฐาน เมืองสวรรค์ชายแดนใต้”

“Eco-Tourism, Green Agriculture and Border – Southern of the Paradise.”

พันธกิจ :

1. เร่งสร้างความเข้าใจ และกระตุ้นการท่องเที่ยวของจังหวัดให้เป็นเชิงนิเวศที่มีความหลากหลายให้ได้มาตรฐานระดับสากลเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ
2. เสริมสร้างศักยภาพของเกษตรกรในพัฒนาผลผลิตและสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการทั้งในประเทศและต่างประเทศ
3. ยกระดับความรู้ของประชาชน และชุมชน ให้เข้มแข็ง ก่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้และอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
4. ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน เพื่อเป็นทุนทางสังคมในรุ่นต่อ ๆ ไป
5. สนับสนุนการพัฒนาการขนส่ง เชื่อมโยง การท่องเที่ยว เกษตรกรรม และการค้าชายแดนฝั่งอันดามันด้วยระบบโลจิสติกส์ (Logistic)
6. พัฒนากลไกในการบริหารจัดการของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ เพื่อผลักดันยุทธศาสตร์ของจังหวัดให้บรรลุผล

ทิศทางการพัฒนาจังหวัดสตูล ปี 2553-2556 กำหนดภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่า “เมืองการท่องเที่ยวเชิงนิเวศชั้นนำของอาเซียน เมืองเกษตรมาตรฐาน เมืองแห่งความสุข” โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ 5 ด้าน เป็นกรอบการดำเนินงาน เพื่อดำเนินการผลักดันจังหวัดสู่การบรรลุเป้าหมายดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

1. การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่หลากหลายให้ได้มาตรฐานระดับสากลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
2. การพัฒนาผลผลิต และสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการทั้งในประเทศและต่างประเทศ
3. การพัฒนาคนและสังคมแห่งการเรียนรู้ภายใต้วัฒนธรรมที่หลากหลาย ชุมชนและประชาชนเข้มแข็ง อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขสู่ประชาคมอาเซียน

4. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

5. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สนับสนุนการขนส่ง การท่องเที่ยว เกษตรกรรม และการค้าชายแดนฝั่งอันดามัน

การวิจัยเพื่อพัฒนาจังหวัดสตูล ในช่วงปี 2553-2556 มุ่งไปสู่การจัดการด้านการท่องเที่ยวเพื่อ โดยมียุทธศาสตร์ที่สำคัญเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อเป้าประสงค์รวมอันได้แก่ รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น สินค้าการเกษตรได้มาตรฐานสากล และประชาชนมีความมั่นคงทางด้านรายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

โดยภาพรวมของบริบทพื้นที่และการพัฒนาจังหวัดสตูลที่ผ่านมา ยังคงมีปัญหาคำคัญ 3 ประการ ได้แก่ ปัญหาเรื่องน้ำ ปัญหาด้านการท่องเที่ยว และปัญหาด้านการศึกษา ผลการศึกษาในการประมวลภาพยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสตูลระหว่างปี พ.ศ. 2550-2555

ช่วงที่ 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2550-2551

วิสัยทัศน์ (Vision) “เมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การเกษตรยั่งยืน เมืองท่าฝั่งอันดามัน บนพื้นฐานการศึกษาและคุณภาพชีวิตที่มั่นคง”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว
2. ปรับโครงสร้างการผลิตการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ คุณภาพ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน
3. เป็นศูนย์กลางการบริหารจัดการด้าน LOGISTIC ฝั่งตะวันตกของประเทศไทย
4. สังคมที่สงบสุขและพึงปรารถนา

ช่วงที่ 2 ระหว่างปี พ.ศ. 2552-2555

วิสัยทัศน์ “เมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การเกษตรยั่งยืน เมืองท่าฝั่งอันดามัน สร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 16 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยวและการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว
2. เสริมสร้างจิตสำนึกให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. พัฒนาอาชีพภายใต้กลไกการตลาด
4. พัฒนาการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรบนพื้นฐานการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน
5. พัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน
6. ส่งเสริมการตลาด
7. พัฒนาระดับความสามารถในการขนส่งและพัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคม
8. สนับสนุนเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ
9. สนับสนุนทุกภาคส่วน จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต
10. สร้างการเรียนรู้และความสามารถในการจัดการชุมชน
11. เสริมสร้างและพัฒนาระบบการรักษาความสงบเรียบร้อยของคนในสังคม
12. เสริมสร้างความมั่นคงของชีวิตและสังคม
13. พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขและสนับสนุนการสร้างคุณภาพ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย
14. จังหวัดสตูลมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
15. ส่งเสริมการนำหลักธรรมไปสู่บุคคลและสู่กลุ่มบุคคล
16. สร้างวินัยและคุณธรรมนำสังคม

ช่วงที่ 3 ระหว่างปี พ.ศ. 2553 – 2556

วิสัยทัศน์ : การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกษตรได้มาตรฐาน เมืองสวรรค์ชายแดนใต้ (Eco-Tourism, Green Agriculture and Border-Southern of the paradise)

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 5 ยุทธศาสตร์และวางน้ำหนักในการใส่โครงการพัฒนาดังนี้ :

1. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่หลากหลายให้ได้มาตรฐานระดับสากลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (น้ำหนักร้อยละ 30)
2. พัฒนาผลผลิตและสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการทั้งในประเทศและต่างประเทศ (น้ำหนักร้อยละ 25)

3. พัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ภายใต้วัฒนธรรมที่หลากหลาย ชุมชนและประชาชน
เข้มแข็ง อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข (น้ำหนักร้อยละ 20)

4. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนภายใต้กระบวนการมี
ส่วนร่วมของชุมชน (น้ำหนักร้อยละ 15)

5. พัฒนาระบบโลจิสติกส์ (Logistic) เพื่อสนับสนุนการขนส่ง การท่องเที่ยว
เกษตรกรรม และการค้าชายแดนฝั่งอันดามัน (น้ำหนักร้อยละ 10)

โดยมีพัฒนาการของแผนพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จังหวัด ดังนี้

แผนพัฒนาจังหวัดสตูลช่วงระหว่างปี พ.ศ.2552-2554

1. วิสัยทัศน์

“เมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การเกษตรยั่งยืน เมืองท่าฝั่งอันดามัน สร้างสรรค์สังคม
แห่งการเรียนรู้”

2. พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวและพัฒนากิจการ
จัดการ
2. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. พัฒนาอาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้ที่ยั่งยืน
4. พัฒนาระบบการขนส่งสินค้าชายฝั่งทะเลอันดามัน
5. เสริมสร้างและพัฒนาคนและสังคมภูมิปัญญาแห่งการเรียนรู้
6. คุณธรรมนำสังคม

3. เป้าประสงค์รวม (Objectives)

1. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวและการบริหารจัดการ
ด้านการท่องเที่ยว
2. เพิ่มมูลค่าการผลิตทางการเกษตรและรายได้
3. เพิ่มการผลิตทางการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
4. พัฒนาระดับความสามารถในการขนส่งและพัฒนาระบบโลจิสติกส์
(Logistic)

5. สนับสนุนเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศ
6. เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เป็นคนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีวัฒนธรรม มีคุณธรรม จริยธรรม เลื่อมใส ในระบบธรรมาภิบาล
7. ให้ประชาชนเข้ารับการศึกษอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการศึกษามากับระดับและ การศึกษานอกระบบ

จากวิสัยทัศน์ที่กล่าวมาข้างต้น พบว่าจากการประเมินผลการนำแผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ.2550-2555) ไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ ดังนี้

การประเมินผลการนำแผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ.2550-2555) ไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ (พิจารณา รายละเอียดตามหัวข้อย่อย 3.1) ซึ่งการเปรียบเทียบจำนวนแผนงาน / โครงการ และงบประมาณที่อยู่ในแผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ.2550-2555) โดยจะเปรียบเทียบเฉพาะ พ.ศ.2553-2554 กับแผนงาน / โครงการและงบประมาณที่ได้ดำเนินการ และ พ.ศ.2555 ที่จะดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการตามสาขายุทธศาสตร์การพัฒนา

ปี 2553 ได้มีการดำเนินการแผนงาน/โครงการในยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านสังคมมากที่สุด มีตัวเลขการใช้จ่ายงบประมาณที่ 42,674,438 บาท รองลงมาคือยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านท่องเที่ยว ที่ 23,600,000 บาท ตามด้วยยุทธศาสตร์ 2 ด้านเกษตร 17,884,485 บาท น้อยที่สุดคือยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีตัวเลขใช้จ่ายเพียง 3,955,900 บาท ในขณะที่ยุทธศาสตร์ 5 ไม่มีตัวเลขค่าใช้จ่าย

ปี 2554 ได้มีการดำเนินการแผนงาน/โครงการในยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านสังคมมากที่สุด มีตัวเลขการใช้จ่ายงบประมาณที่ 30,236,746 บาท รองลงมาคือยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านท่องเที่ยว ที่ 19,000,000 บาท ตามด้วยยุทธศาสตร์ 2 ด้านเกษตร 14,099,885 บาท น้อยที่สุดคือยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีตัวเลขใช้จ่ายเพียง 4,055,900 บาท ในขณะที่ยุทธศาสตร์ 5 ไม่มีตัวเลขค่าใช้จ่าย

ปี 2555 ได้มีการตั้งตัวเลขตามแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี จึงมีการบูรณาการงบประมาณ ตัวเลขมีค่าที่สุด โดยมีการตั้งแผนการใช้จ่ายตามแผนงาน/โครงการในยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านสังคมการศึกษามากที่สุด มีตัวเลขการใช้จ่ายงบประมาณที่ 2,910,936,973 บาท เนื่องจากจะมีการตั้งมหาวิทยาลัยใหม่ในพื้นที่ รองลงมาคือยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านท่องเที่ยว ที่ 351,630,000 บาท ตามด้วยยุทธศาสตร์ 2 ด้านเกษตร 246,961,386 บาท ยุทธศาสตร์ 5 ด้าน logistics มีค่าใช้จ่ายประมาณการที่ 131,881,240 บาท ในขณะที่ น้อยที่สุดยังคงเป็นยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีตัวเลขประมาณการใช้จ่ายเพียง 16,620,000 บาท

การสังเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย

เนื่องจากข้อมูลมีจำกัดจึงใช้การประมวลภาพตั้งแต่ปี 2519-2554 ดังนี้ พบว่ามีงานศึกษารวม 198 ชิ้น จำแนกเป็นงานวิจัย 31 ชิ้น (16%) และงานวิทยานิพนธ์ 167 ชิ้น (84%)

พบงานวิจัยต่าง ๆ มีความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่หลากหลายให้ได้มาตรฐานระดับสากลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (น้ำหนักร้อยละ 30)

พัฒนาผลผลิตและสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการทั้งในประเทศและต่างประเทศ (น้ำหนักร้อยละ 25)

พัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ภายใต้วัฒนธรรมที่หลากหลาย ชุมชนและประชาชนเข้มแข็ง อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข (น้ำหนักร้อยละ 20)

บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (น้ำหนักร้อยละ 15)

พัฒนาระบบโลจิสติกส์ (Logistic) เพื่อสนับสนุนการขนส่ง การท่องเที่ยวเกษตรกรรม และการค้าชายแดนฝั่งอันดามัน (น้ำหนักร้อยละ 10)

หากจำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์ พบว่ายุทธศาสตร์ 1 มี 8 ชิ้นงาน (4%) ยุทธศาสตร์ 2 มี 25 ชิ้นงาน (13%) ยุทธศาสตร์ 3 มี 39 ชิ้นงาน (20%) ยุทธศาสตร์ 4 มี 13 ชิ้นงาน (6%) และยุทธศาสตร์ 5 มี 4 ชิ้นงาน (2%)

ผลการศึกษาในการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์พัฒนาและความรู้จากงานวิจัย

จังหวัดสตูลนับเป็นพื้นที่ที่ยังมียุทธศาสตร์การพัฒนารายสาขาที่ขัดแย้งกัน จำเป็นต้องมองภาพรวมการพัฒนาและเชื่อมโยงการพัฒนารายสาขา (Cross Sectoral) อย่างบูรณาการ และจัดทำยุทธศาสตร์การจัดการสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่ เพื่อเป็นข้อมูลและทางออกประกอบในการกำหนดนโยบายและแผนการพัฒนารายสาขาหรือเชิงพื้นที่ เพื่อช่วยให้กระบวนการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจอยู่บนฐานข้อมูลที่สมเหตุสมผล ประชาชนมีส่วนร่วมและเกิดการยอมรับโดยให้น้ำหนักของปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล รวมทั้งสามารถนำข้อมูลมาใช้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพัฒนาต่าง ๆ ตามศักยภาพของพื้นที่ ซึ่งจะสอดคล้องกับยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องการสร้างสมดุลระหว่างการใช้ประโยชน์และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ อย่างครบถ้วน และตอบสนองต่อนโยบายพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านภายใต้กรอบการพัฒนาเศรษฐกิจสามฝ่ายของรัฐบาลภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจภาคใต้ด้าน

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและยกระดับคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัด ที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาของจังหวัด จึงควรมุ่งบริหารจัดการการพัฒนาพื้นที่สู่ความยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาตามระดับศักยภาพของพื้นที่และชุมชนในการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม ยุทธศาสตร์การพัฒนาจึงควรครอบคลุมหลายมิติที่เกี่ยวข้องกับภาคส่วนเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการเมืองการปกครองในพื้นที่ ที่ต้องดำเนินการในลักษณะของการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในพื้นที่ ซึ่งได้รับผลกระทบทางบวกจากการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและรายได้จากการพัฒนา การได้รับผลกระทบทางลบของวิถีชีวิตชุมชนและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรและแหล่งท่องเที่ยว และเป็นทั้งผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการพื้นที่โดยชุมชน และในทางกลับกันก็อาจเป็นผู้ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเหล่านี้จนเสื่อมโทรมลง

ผลการวิเคราะห์จุดแข็งของจังหวัดสตูล พบว่าเป็นจังหวัดที่ได้ชื่อว่า “ สงบ สะอาด ธรรมชาติบริสุทธิ์ ” มีความโดดเด่นในเรื่องของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติทั้งหลาย ป่าเขา โดยแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเหล่านี้ ยังมีความเป็นธรรมชาติที่บริสุทธิ์อยู่มาก ศูนย์การท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติตะรุเตา อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา อุทยานแห่งชาติทะเลบัน เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติในพื้นที่ จังหวัดสตูลมีไม่น้อยกว่า 101 แห่ง จึงมีศักยภาพสูงในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเป็นจังหวัดติดชายฝั่งทะเลอันดามัน และติดชายแดนประเทศมาเลเซีย มีความได้เปรียบด้านที่ตั้ง มีศักยภาพสูงในการพัฒนาให้เป็นเมืองท่าระหว่างประเทศและการค้าชายแดน ทั้งยังมีความหลากหลายด้านประเพณีวัฒนธรรม ศาสนา เพื่อให้ทรัพยากรการท่องเที่ยวสามารถเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี และเป็นฐานการประกอบอาชีพของประชาชนในพื้นที่ของจังหวัดสตูลอย่างยั่งยืนได้ จะต้องจัดให้มีการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวแบบบูรณาการที่เน้นให้เกิดความสมดุลของมิติการพัฒนาพื้นที่ 3 มิติ คือ นิเวศ เศรษฐกิจ และสังคม ด้วยการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ในขณะที่ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเป็นแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี (พ.ศ. 2551-2554) จังหวัดสตูล มียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรงเพียงข้อเดียว คือ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยวและการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว ซึ่งนับว่าน้อยมากที่จะผลักดันทั้งแผนงานและงบประมาณมาดำเนินการได้ ดังนั้นการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดจึงต้องคำนึงถึงสภาพทั่วไปทางสังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และเศรษฐกิจ ตลอดจนปัจจัยทั้งภายนอกและภายในพื้นที่จังหวัดสตูล ที่ส่งผลกระทบทางบวกและทางลบต่อการพัฒนาจังหวัดอย่างยั่งยืน

บทสุดท้ายนำเสนอการประมวลผลการทำแผนพัฒนาจังหวัดของภาคประชาชนทั้งส่วนนักวิชาการนักพัฒนาในพื้นที่จากหลากหลายเวทีที่ *ทีมศึกษา* ได้มีโอกาสร่วมกับภาคประชาชนในพื้นที่โดยคำนึงถึงว่าเป้าหมายยุทธศาสตร์ที่ดีควรประกอบไปด้วยหลายขั้นตอน เช่น การระบุประเด็นปัญหา/โอกาส การพัฒนาวิสัยทัศน์ เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ แนวทางจัดการ การแบ่งเขตการจัดการ (การจัดโซนนิ่ง) การจัดการข้อขัดแย้งโดยกระบวนการหาข้อตกลงร่วมนำไปสู่การทำการจัดการในเชิงพื้นที่ที่จะเป็นเครื่องมือในการจัดทำแผนปฏิบัติการของโครงการแผนงบประมาณ และแผนติดตามประเมินผลสอดคล้องกับแผนจัดการพื้นที่อำเภอเกาะยาวแบบบูรณาการ พร้อมทั้งสามารถดำเนินกิจกรรมตามแผนงานกองทุนที่รัฐบาลสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มระดับตำบล หมู่บ้าน และงบประมาณจากท้องถิ่น (อบจ. อบต. และ เทศบาล) โดยที่กระบวนการจัดทำแผนนี้จะสอดคล้องกับวางแผนบริหารงานแบบบูรณาการ CEO ของจังหวัด โดยมีตัวอย่างการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์รายประเด็น ดังนี้

ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวระดับพื้นที่จังหวัดสตูล

แผนแม่บทการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับพื้นที่ มุ่งบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามระดับศักยภาพของพื้นที่และชุมชนในการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม ได้กำหนดวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์หลัก และยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวระดับพื้นที่ ดังนี้

วิสัยทัศน์

การท่องเที่ยวระดับพื้นที่ของจังหวัดสตูล ได้รับการพัฒนาภายใต้แผนแม่บทที่บูรณาการภารกิจท่องเที่ยวตามศักยภาพและขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ภายใต้สมดุลที่เหมาะสมระหว่างระบบนิเวศ เศรษฐกิจ และสังคม บริหารจัดการแผนงานโครงการไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมโดยเครือข่ายชุมชนร่วมกับทุกภาคส่วน มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรมนำไปสู่การสืบสานวิถีชีวิตอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งระดับพื้นที่จังหวัดสตูล

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นทรัพยากรสาธารณะที่ประชาชนมีสิทธิเข้าถึงและได้รับประโยชน์บนหลักความมั่นคงของระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งมีความสำคัญต่อเสถียรภาพของระบบนิเวศทางทะเล และ ตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของมนุษย์อย่างเท่าเทียมกันธรรม มุ่งประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ แก้ไขปัญหาความอยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความเป็นธรรมในสังคม

1. จังหวัดต้องส่งเสริมสนับสนุนองค์กรชุมชน ภาคประชาชน หรือภาคเรือประมง เป็นเวทีชาวบ้านในการแก้ไขปัญหาาร่วมกันและผลักดันให้ได้มา ซึ่งคณะทำงาน ภาคองค์กรชุมชน ภาคประชาชน หรือภาคชาวเรือประมง ในแต่ละชุมชนทำหน้าที่ เพื่อดำเนินการ ติดตาม ในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ให้เป็นไปตาม สิทธิชุมชน ที่บัญญัติไว้ตามรัฐธรรมนูญ 2551

2. จังหวัดต้องจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งโดย กระบวนการการแก้ไขปัญหาาร่วมกันอย่างมีส่วนร่วมที่แท้จริงทุกภาคส่วนได้แก่ องค์กรชุมชนหรือภาค ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง โดยตั้งกลไกในการปฏิบัติงาน สิ่งการร่วมมอหมาย องค์กรชุมชนหรือภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการที่ เกี่ยวข้องและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องมีการปรึกษาหารือร่วมกันสามารถร่วมตราข้อบัญญัติ ว่าด้วย การจัดการบริหารทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อให้ดำเนินการตามความต้องการของชุมชนโดย แท้จริงหรือสอดคล้องกับแผนที่มิในแต่ละชุมชน โดยข้อกำหนดที่ต้องดำเนินการที่เร่งด่วนที่ต้องอาศัย แผนจัดการการบริหารทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งโดยทุกภาคส่วนที่แท้จริง

3. จังหวัดต้องจัดทำทะเบียนเรือประมงพาณิชย์ และประมงชายฝั่งหรือประมง พื้นบ้าน เพื่อทำประวัติเป็นฐานข้อมูลสาธารณะ ในการตรวจสอบที่ไปที่มาของเรือประมงและประเภท ของเรือประมงได้อย่างชัดเจน

4. สนับสนุน กลุ่มองค์กรชุมชน ภาคประชาชน ภาคชาวบ้าน ในการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น

5. สนับสนุนเสริมสร้างพัฒนาความสามารถให้ กลุ่มองค์กรชุมชน ภาคประชาชน ภาค ชาวบ้าน ในการส่งเสริมกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ของชาวบ้านในแต่ละชุมชน เช่น กิจกรรมแพ ชุมชน,กิจกรรมอาชีพเสริม,กิจกรรมแหล่งท่องเที่ยวชุมชน กิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ที่ไม่ขัดแย้งต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรม สุขภาวะ สิ่งแวดล้อมในชุมชน

6. สนับสนุนให้มีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งที่มีในท้องถิ่น ในสถานศึกษาทุกระดับชั้น

7. จังหวัดสนับสนุนผลักดันเร่งรัดการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่2 มิถุนา ยม 2553 ว่าด้วยแนวนโยบายในการฟื้นฟูวิถีชีวิต ซึ่งประกอบด้วยการสร้างความมั่นคงในที่อยู่อาศัย การผ่อนปรนให้ชาวเลสามารถทำการประมงด้วยเครื่องมือประมงดั้งเดิมในพื้นที่อุทยานและเขต อนุรักษ์อื่นๆการจัดทำพื้นที่ทางวัฒนธรรมของชาวเล ตลอดจนการแก้ไขปัญหาอคติทางชาติพันธุ์ เพื่อให้ชาวเลสามารถมีชีวิตอยู่อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

8. จังหวัดต้องยกเลิกโครงการทำเรื่อน้ำลึก คลังเก็บน้ำมัน เขตนิคมอุตสาหกรรม หนัก ซึ่งเป็นโครงการแผนพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต วัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีอยู่อย่างสิ้นเชิง ทั้ง แผนพัฒนาชาดการมีส่วนร่วมที่แท้จริงของชาวบ้านในท้องถิ่น และการวางแผนยังชาดการศึกษาถึง ผลกระทบที่ชัดเจน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านป่าไม้ ที่ดินระดับพื้นที่จังหวัดสตูล

1. รัฐจะต้องวางแผนเรื่องการจัดสรรที่ดินให้กับประชาชนทั้งเพื่อการอยู่อาศัย และที่ทำการอย่างมีระบบ ด้วยเหตุผล และข้อเท็จจริงที่ต้องยอมรับว่าภาครัฐมีเงื่อนไข ข้อจำกัด หรือความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากกระบวนการออกประกาศการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐในลักษณะต่างๆ ซึ่งเกิดขึ้นในอดีตการขยายตัวของประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และความจำเป็นต่อการใช้ที่ดินของประชาชนทั้งเพื่อการอยู่อาศัย และเพื่อทำการ ซึ่งเป็นหลักนิติรัฐพื้นฐานที่ประชาชนต้องได้รับการดูแลจากรัฐ

2. จะต้องมีการศึกษา สำรวจการใช้ประโยชน์ที่ดินของประชาชน ทั้งกรณีที่ดินบุกรุก และไม่บุกรุกของประชาชน รวมถึงศึกษากรณีปัญหาการใช้ที่ดินอื่นๆที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดสตูล อย่างมีหลักวิชาการเพื่อเป็นฐานสู่การวางแผนการจัดการที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ

3. จังหวัดสตูลเป็นพื้นที่ที่มีความได้เปรียบในเรื่องของทรัพยากรที่หลากหลาย ที่เอื้อกับการท่องเที่ยว และเกษตรกรรม ดังนั้นรัฐจะต้องกำหนดยุทธศาสตร์การใช้ที่ดินของจังหวัดเพื่อสนับสนุน และส่งเสริมต่อเรื่องดังกล่าวให้ชัดเจน และต้องสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ทั้งในระยะสั้น และระยะยาว

4. ต้องมีการทบทวนแผนที่ผังเมืองระดับจังหวัด โดยสร้างกระบวนการให้ภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินร่วมกัน ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สอดคล้องตามศักยภาพของท้องถิ่น (การท่องเที่ยว การเกษตร และที่อยู่อาศัย)

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์	2
ระเบียบวิธีวิจัย	2
แผนงานของโครงการ	4
ผลการวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ(Outcomes)	6
แนวทางในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์	6
 บทที่ 2 บริบทพื้นที่และการพัฒนา	
บริบทของพื้นที่	8
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	9
การใช้ประโยชน์ของมนุษย์	11
คุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรม	24
การเมืองการปกครอง	26
บริบทการพัฒนาพื้นที่	28
ทิศทางการพัฒนาจังหวัดและยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาจังหวัด	28
 บทที่ 3 ประมวลภาพยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและงานวิจัยเชิงพื้นที่	
ประมวลภาพยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสตูลระหว่างปี พ.ศ.2550-2555	35
การประเมินผลการนำแผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ.2550-2555)	
ไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ	71
การสังเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย	74
ตัวอย่างงานวิจัยเพื่อเสริมสร้างกลไกบูรณาการความร่วมมือในจังหวัด	76
 บทที่ 4 ผลการศึกษา : วิเคราะห์ยุทธศาสตร์พัฒนาและความรู้จากงานวิจัย	
ผลการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมของจังหวัดสตูล	78
ผลการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสตูล	80
พัฒนาการของยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสตูล	81
พัฒนาการของยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด	83
ผลการวิเคราะห์ทิศทางและบทบาทการพัฒนาเชิงพื้นที่ระดับภาค	84

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 แผนยุทธศาสตร์พัฒนาพื้นที่ฉบับประชาชน	
ยุทธศาสตร์การพัฒนากองท้องที่ระดับพื้นที่จังหวัดสตูล	97
ข้อเสนอด้านการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนระดับพื้นที่จังหวัดสตูล	99
ข้อเสนอด้านการพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งระดับพื้นที่จังหวัดสตูล	106
ข้อเสนอด้านการพัฒนาด้านป่าไม้ ที่ดิน ระดับพื้นที่จังหวัดสตูล	108
บรรณานุกรม	111
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	112
ภาคผนวก ข	113

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

จังหวัดสตูลเป็นจังหวัดสุดเขตแดนใต้ของประเทศไทยทางชายฝั่งทะเลอันดามัน ซึ่งเป็นชายฝั่งทะเลทางด้าน ตะวันตกอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 6 องศา 4 ลิปดา และ 7 องศา 2 ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ 99 องศา 5 ลิปดา และ 100 องศา 3 ลิปดาตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยเส้นทางรถยนต์ 973 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 2,807.522 ตารางกิโลเมตร หรือเท่ากับ 1,754,701 ไร่ พื้นที่ส่วนที่เป็นเกาะประมาณ 105 เกาะ มีชายฝั่งทะเลยาว 144.80 กิโลเมตร

จากกระแสการพัฒนาที่เกิดขึ้นอาจส่งผลให้เกิดการใช้ทรัพยากรภายในท้องถิ่นจำนวนมาก ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของจังหวัดขนาดใหญ่ เช่น การก่อสร้างขนาดใหญ่ที่สำคัญที่สุดคือท่าเรือน้ำลึกปากบารา เหมือนกับหัวขบวนของขบวนการพัฒนาทั้งหมด โดยท่าเรือดังกล่าวเป็นท่าเรือน้ำลึกที่จะมีการก่อสร้างกลางทะเลห่างจากชายฝั่ง 4 กิโลเมตร ตามแผนการก่อสร้างต้องมีการถมหินทางทะเล และอีกทั้งต้องมีการเพิกถอนเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา จำนวนกว่า 4,000 ไร่ แต่อย่างไรก็ตามกระบวนกรดังกล่าวนี้ย่อมมีผลกระทบตามมาเช่นเดียวกัน ซึ่งมีผลต่อศักยภาพ และต้นทุนดั้งเดิมของพื้นที่ตามวิถีชีวิตของคนจังหวัดสตูล

จากสภาพการดังกล่าวจึงก่อให้เกิดแนวคิดโครงการการพัฒนาจังหวัดสตูลบนฐานทรัพยากร และความรู้ขึ้น โดยโครงการมีเป้าประสงค์เพื่อรวบรวม ประมวลข้อมูล และฐานความรู้ไปสู่การพัฒนาที่ใช้ได้จริงในพื้นที่จังหวัดสตูล รวมถึงเป็นแนวทางการพัฒนาไปสู่การเป็นจังหวัดต้นแบบในเรื่องการใช้ทรัพยากรบุคคลซึ่งเป็นคนพื้นที่ที่มีความรู้ความสามารถที่มีอยู่มาประสานงานกับหน่วยงานภายในจังหวัดเพื่อพัฒนาจังหวัดให้เกิด *ความยั่งยืนในการใช้และจัดการทรัพยากร* ภายในจังหวัดสตูล วิธีการศึกษาดำเนินการในรูปแบบการวิจัยเพื่อพัฒนา (Research and Development: R&D) โดยผลที่คาดว่าจะได้รับคือต้นแบบการพัฒนาจังหวัดที่ยั่งยืน ซึ่งการพัฒนาจังหวัดอย่างต่อเนื่องได้นั้นจำเป็นต้องมีการพิจารณาถึงข้อมูลและแผนงานในอดีตให้มีความสอดคล้องแผนการพัฒนาในปัจจุบัน เพื่อสร้างฐานข้อมูลในการวางแผนงานและแนวทางในการพัฒนาจังหวัดในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพที่ถูกต้องต่อเนื่อง ให้เกิดผลต่อการพัฒนาอย่างแท้จริงจึงจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาภาพรวมของข้อมูลจังหวัดและพิจารณาความสอดคล้องของยุทธศาสตร์ของจังหวัดที่จะมีผลต่อการกำหนดทิศทางแผนงานและโครงการของหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งความสอดคล้องของงานวิจัยที่เป็นสิ่งสำคัญในการเพิ่มพูนองค์ความรู้ใหม่มาประกอบกับการพัฒนาจังหวัดได้อย่างแท้จริงและเหมาะสม งานวิจัยชิ้นนี้เล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าวจึงได้ดำเนินการศึกษาผ่านกระบวนการสังเคราะห์ข้อมูลโดยเน้นงานวิจัยบนฐานของข้อมูลและยุทธศาสตร์ของจังหวัดสตูลในช่วงปี พ.ศ. 2550-2555 เพื่อนำข้อมูลต่างๆ มาประกอบเข้าด้วยกันจนเป็นฐานข้อมูลเพื่อนำไปใช้ประกอบการวางแผนและกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 2.1 เพื่อทบทวนข้อมูลทั่วไปที่ผ่านมาของจังหวัดสตูลในช่วงปี พ.ศ. 2550-2555
- 2.2 เพื่อทบทวนยุทธศาสตร์ของจังหวัดสตูลในช่วงปี พ.ศ. 2550-2555
- 2.3 เพื่อทบทวนงานวิจัยในพื้นที่จังหวัดสตูลในช่วงปี พ.ศ. 2550-2555
- 2.4 เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยบนฐานของข้อมูลและยุทธศาสตร์ของจังหวัดสตูลในช่วงปี พ.ศ. 2550-2555

3. ระเบียบวิธีวิจัย

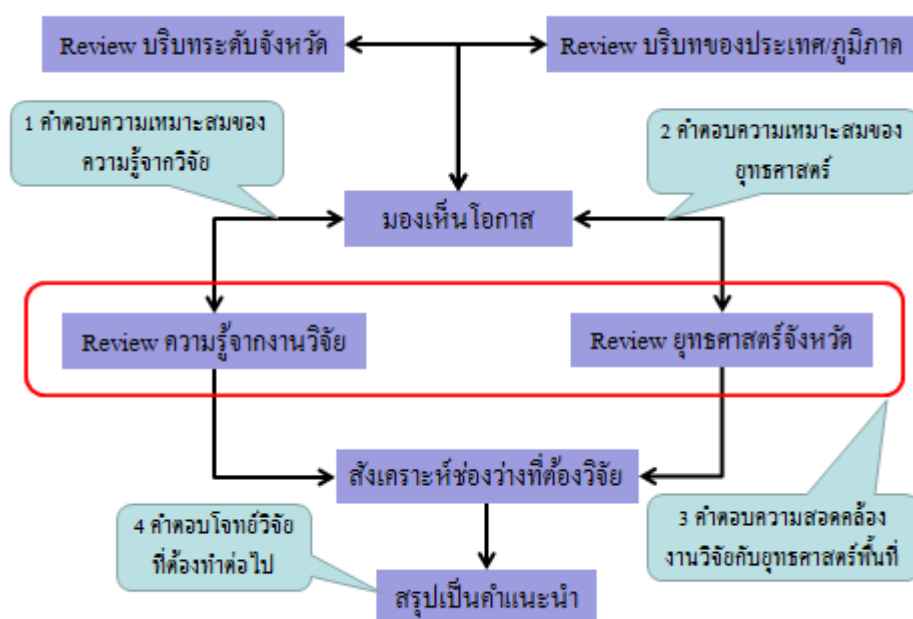
3.1 วิธีการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้จะแบ่งข้อมูลเป็น 3 ส่วนได้แก่

- 3.1.1. ข้อมูลจากการทบทวนข้อมูลทั่วไปของจังหวัดสตูล
- 3.1.2 ข้อมูลจากการทบทวนยุทธศาสตร์ของจังหวัดสตูล
- 3.1.3 ข้อมูลจากการทบทวนงานวิจัยในจังหวัดสตูล

ซึ่งข้อมูลข้างต้นจะได้จากการสำรวจ ค้นคว้ารวบรวมจากข้อมูลทุติยภูมิ(Secondary Data) ต่างๆ ตามหน่วยงานราชการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนภายในจังหวัดสตูล โดยมี

กรอบแนวคิดในการศึกษา ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการศึกษา

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้จะเลือกใช้วิธีการสำรวจ (Survey Method) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน โดยดำเนินการสำรวจข้อมูลจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในจังหวัดสตูล

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

จากการเก็บทุติยภูมินั้นสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมารวบรวมโดยนำเสนอผ่านบรรยายเชิงพรรณนา และนำเสนอข้อมูลแบบตาราง แผนภาพ แผนภูมิ เพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยนี้เป็นการสังเคราะห์ข้อมูล (Synthesis) ซึ่งจะดำเนินการนำข้อมูลที่ได้รวบรวมมาประกอบเข้าด้วยกันและสรุปรวมจากผลให้ทราบถึงประเด็นที่สำคัญ

4. แผนงานของโครงการ

คำถามการวิจัย	ระเบียบวิธีวิจัย	กิจกรรม	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	วัน/เวลา ดำเนินการ
1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดมีอะไรบ้าง	สำรวจ ศึกษาค้นคว้า และทำการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปของจังหวัด และข้อมูลทุติยภูมิอื่นๆที่เกี่ยวข้อง	1)ติดต่อสอบถามข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2)ค้นคว้าจากข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดจากหน่วยงานต่างๆ	16 กย.-15 ตค. 55 (1 เดือน)
2. ยุทธศาสตร์จังหวัดมีอะไรบ้าง	สำรวจ ศึกษาค้นคว้า และทำการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดและข้อมูลทุติยภูมิอื่นๆที่เกี่ยวข้อง	1)ติดต่อสอบถามข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2)ค้นคว้าจากข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	ข้อมูลยุทธศาสตร์จังหวัดและแผนงานที่เกี่ยวข้อง	16 กย.-31 ตค. 55 (1 เดือน ครึ่ง)
3. งานวิจัยในจังหวัดมีอะไรบ้าง	สำรวจ ศึกษาค้นคว้า และทำการทบทวนเอกสารงานวิจัยในจังหวัดและข้อมูลทุติยภูมิอื่นๆที่เกี่ยวข้อง	1)ติดต่อสอบถามข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2)ค้นคว้าจากข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	ข้อมูลงานวิจัยในจังหวัด	31 ตค.-15 พย. 55 (1 เดือน ครึ่ง)
4.งานวิจัยสอดคล้องกับข้อมูลและยุทธศาสตร์จังหวัดหรือไม่อย่างไร	สังเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยบนฐานข้อมูลและยุทธศาสตร์จังหวัด	ทำการสังเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมา	ผลการสังเคราะห์งานวิจัยบนฐานของข้อมูลและยุทธศาสตร์ของจังหวัดที่ได้ทบทวนมา	16 ตค.-15 ธค. 55 (2 เดือน)
5.พบปัญหาหรือไม่จากการสังเคราะห์ข้อมูล	วิเคราะห์ปัญหาจากข้อมูลจากการสังเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยบนฐานข้อมูลและยุทธศาสตร์จังหวัด	ทำการรวบรวมและสรุปปัญหาที่ได้จากการสังเคราะห์	ประเด็นปัญหาที่พบจากการสังเคราะห์งานวิจัย	30 พย.-15 พย. 55 (ครึ่งเดือน)

5. ผลการวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ (Outputs)

ผลที่คาดว่าจะได้รับเมื่อดำเนินงานเสร็จสิ้นเป็นรูปธรรม และต้องสอดคล้องกับคำถามการวิจัย โดยแบ่งเป็นราย 6 เดือน

ระยะเวลา	กิจกรรม	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
เดือนที่ 1	ทบทวนข้อมูลทั่วไปของจังหวัด ทบทวนยุทธศาสตร์จังหวัด	1) ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนช่วงปี 2550-2555 2) ข้อมูลยุทธศาสตร์จังหวัดและแผนงานที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเน้นจากภาครัฐเป็นสำคัญช่วงปี พ.ศ. 2550-2555
เดือนที่ 2	ทบทวนยุทธศาสตร์จังหวัด (ต่อ) ทบทวนงานวิจัยในจังหวัด สังเคราะห์งานวิจัยภายใต้พื้นฐานของข้อมูลและยุทธศาสตร์จังหวัด	1) ข้อมูลยุทธศาสตร์จังหวัดและแผนงานที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเน้นจากภาครัฐเป็นสำคัญช่วงปี พ.ศ.2550-2555 (ต่อ) 2) ข้อมูลงานวิจัยในจังหวัดโดยเน้นงานวิจัยที่ดำเนินการโดยเน้นประเด็นเกี่ยวกับจังหวัดสตูล ช่วงปี พ.ศ. 2550-2555 3) ผลการสังเคราะห์งานวิจัยบนฐานของข้อมูลและยุทธศาสตร์ของจังหวัดที่ได้ทบทวนมาข้างต้น
เดือนที่ 3	ทบทวนงานวิจัยในจังหวัด (ต่อ) สังเคราะห์งานวิจัยภายใต้พื้นฐานของข้อมูลและยุทธศาสตร์จังหวัด สรุปปัญหาที่พบจากการสังเคราะห์งานวิจัยภายใต้พื้นฐานของข้อมูลและยุทธศาสตร์จังหวัด	1) ข้อมูลงานวิจัยในจังหวัดโดยเน้นงานวิจัยที่ดำเนินการโดยเน้นประเด็นเกี่ยวกับจังหวัดสตูล ช่วงปี พ.ศ.2550-2555 2) ผลการสังเคราะห์งานวิจัยบนฐานของข้อมูลและยุทธศาสตร์ของจังหวัดที่ได้ทบทวนมาข้างต้น 3) สรุปปัญหาที่พบจากการสังเคราะห์งานวิจัยภายใต้พื้นฐานของข้อมูลและยุทธศาสตร์จังหวัด

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ (Outcomes)

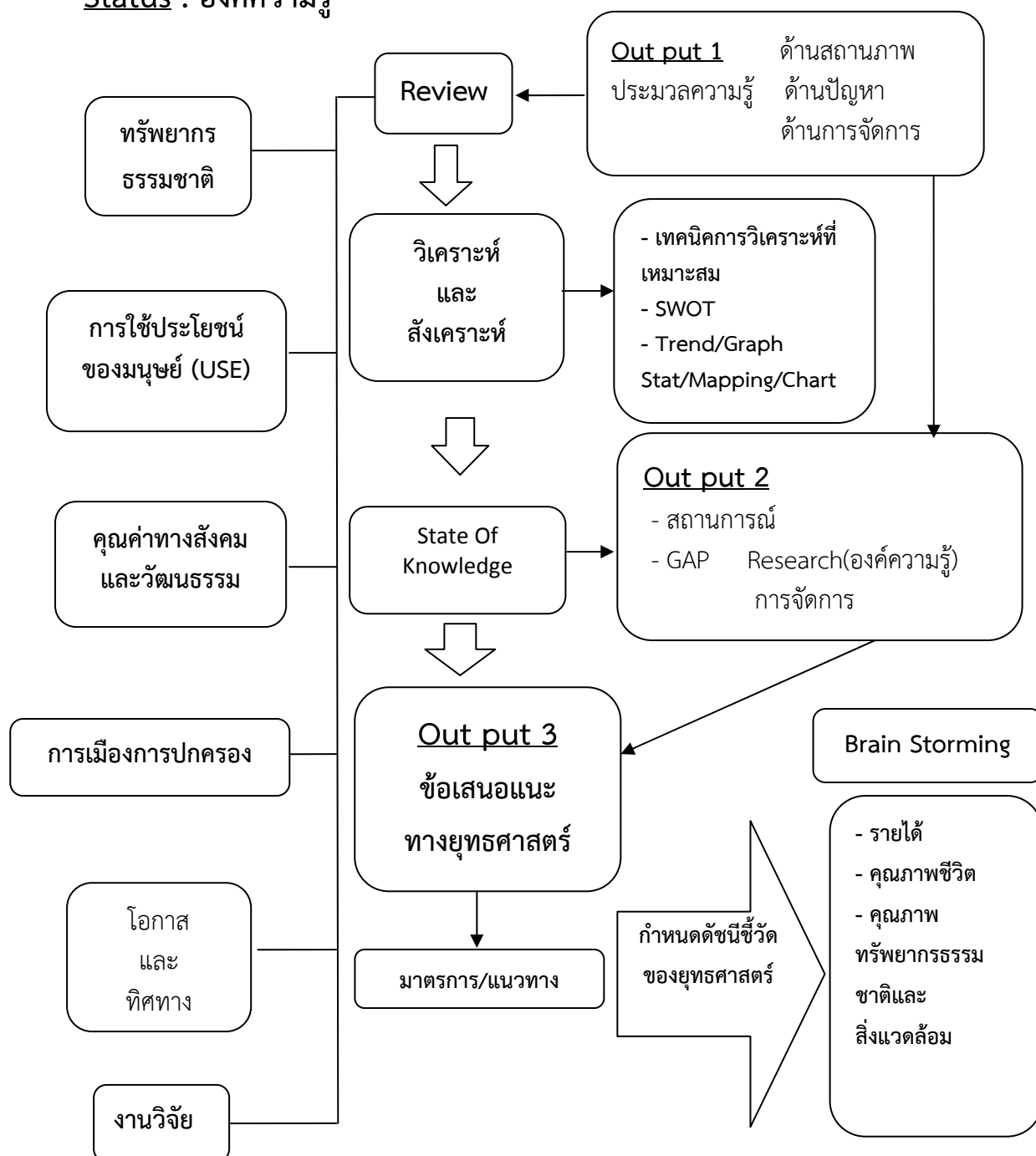
6.1 ฐานข้อมูลงานวิจัยในจังหวัดสตูลที่มีความสอดคล้องกับข้อมูล ยุทธศาสตร์จังหวัดสตูล

6.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากปัญหาที่พบจากการสังเคราะห์งานวิจัยภายใต้พื้นฐานของข้อมูลและยุทธศาสตร์จังหวัดที่จะนำไปสู่การกำหนดทิศทางการวิจัยที่จะเกิดประโยชน์ต่อจังหวัดและสอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐ

7. แนวทางในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

การนำไปเป็นฐานข้อมูลในการวางแผนเชิงนโยบายของภาครัฐและการกำหนดทิศทางการวิจัยสำหรับหน่วยงานต่างๆ โดยดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะหน่วยงานราชการและสถาบันการศึกษาในจังหวัดสตูลเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการวางแผนต่อไป ทั้งนี้มีขั้นตอนการศึกษาดังรูปที่ 2

Status : องค์ความรู้

รูปที่ 2 แสดงขั้นตอนการศึกษาและการรวบรวมข้อมูลตามกรอบแนวคิดการศึกษา

* หมายเหตุ

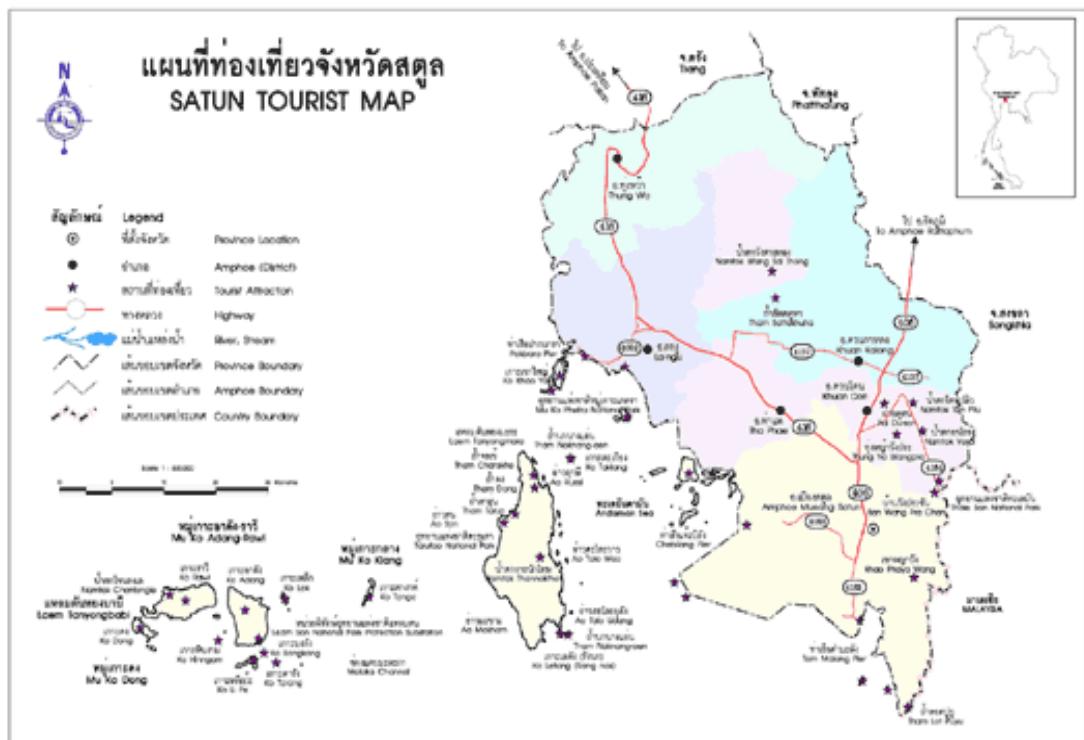
- ทรัพยากรธรรมชาติ คือ ธรณี น้ำ ป่า ทะเล
- การใช้ประโยชน์ของมนุษย์ (USE) คือ การเกษตร การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การคมนาคม
- คุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรม คือ Sakai Urak lawoi ชนบท เมือง
- ยุทธศาสตร์ คือ ประเทศ จังหวัด องค์การปกครองท้องถิ่น

บทที่ 2

บริบทพื้นที่และการพัฒนา

2.1 บริบทของพื้นที่

บทนี้ กล่าวถึงข้อมูลทั่วไปของจังหวัดสตูล โดยมีหัวข้อ ลักษณะทั่วไป สภาพทางภูมิศาสตร์ สภาพภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ประโยชน์พื้นที่ สภาพเศรษฐกิจ การคมนาคมและขนส่ง ขนบธรรมเนียมประเพณีและศิลปวัฒนธรรม ตามลำดับ โดยมีภาพประกอบที่ 2.1 เป็นภาพแผนที่ท่องเที่ยวของจังหวัดสตูล

ภาพประกอบ 2.1 แผนที่ท่องเที่ยวของจังหวัดสตูล

สตูล เป็นจังหวัดขนาดเล็กมีพื้นที่ 2,478 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ทางตอนใต้สุดของประเทศไทย ทางชายฝั่งทะเลตะวันตก “สตูล” มาจากภาษามลายูว่า “สโตย” แปลว่า “กระท้อน” ซึ่งเป็นผลไม้ที่ขึ้นอยู่ชุกชุมในท้องที่นี้ สตูลอยู่ติดชายแดนไทย-มาเลเซีย อยู่ระหว่างละติจูดที่ $6^{\circ} 04' - 7^{\circ} 02'$ เหนือ และลองจิจูดที่ $99^{\circ} 05' - 100^{\circ} 03'$ ตะวันออก มีแผ่นดินติดต่อกับรัฐเปอร์ลิสประเทศมาเลเซีย และมีเกาะอีกประมาณ 88 เกาะ แบ่งการปกครองออกเป็น 6 อำเภอและ 1 กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอควนโดน อำเภอท่าแพ อำเภอควนกาหลง อำเภอละงู อำเภอทุ่งหว้า และ กิ่งอำเภอมะนัง

อาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง คือ ทิศเหนือ ติดกับจังหวัดตรังและสงขลา ทิศใต้ติดกับรัฐเปอร์ลิสของประเทศมาเลเซีย และจังหวัดสงขลา ทิศตะวันออก ติดกับจังหวัดสงขลาและรัฐเปอร์ลิสของประเทศมาเลเซีย ทิศตะวันตกติดกับมหาสมุทรอินเดีย

ประชากร

สตูลมีประชากรทั้งสิ้น 297,163 คน (กรมการปกครอง 31 ธ.ค. 2553) ส่วนใหญ่เป็นผู้คนในพื้นที่ร้อยละ 75 มีวิถีชีวิตแบบเรียบง่ายท่ามกลางบรรยากาศแบบพหุวัฒนธรรม อีกร้อยละ 25 เป็นผู้ที่เข้ามาทำงานและประชากรที่ย้ายถิ่นฐานมาจากถิ่นอื่น ความหนาแน่นของประชากรเป็นอันดับ 40 ของประเทศ (ประมาณ 119 คนต่อตารางกิโลเมตร) โดยประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาได้แก่ การค้าส่ง ค้าปลีก และการบริการ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และข้าวนาปี (สำนักงานจังหวัดสตูล, 2555)

คำขวัญประจำจังหวัด คือ “ตะรุเตา ไก่ดำ จำปาตะ คนใจพระ งามเลิศเขตรัฐ” หรือ “สตูล สงบ สะอาด ธรรมชาติบริสุทธิ์”

วิสัยทัศน์จังหวัด “เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การเกษตรยั่งยืน เมืองท่าฝั่งอันดามัน บนพื้นฐานการศึกษาและคุณภาพชีวิตที่มั่นคง”

ในการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาจะแบ่งบริบทของพื้นที่เป็น 4 ประเด็นสำคัญได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์ของมนุษย์ คุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรม และการเมืองการปกครอง

2.1.1 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Physical and biological resources) อันได้แก่ข้อมูลด้านธรณีวิทยา น้ำ ป่า ทะเล และการใช้ที่ดิน

2.1.1.1 สภาพทางภูมิศาสตร์

พื้นที่จังหวัดสตูลทางด้านทิศเหนือและทิศตะวันออกเป็นเนินเขาและภูเขาสลับซับซ้อน โดยมีเทือกเขาที่สำคัญแบ่งเขตประเทศไทยคือเทือกเขาบรรทัด และแบ่งเขตกับประเทศมาเลเซีย คือ เทือกเขาสันกาลาคีรี พื้นที่ของจังหวัดค่อยๆ ลาดเอียงลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันตกและทิศใต้ โดยยังมีเขาน้อยใหญ่อยู่กระจัดกระจายในตอนล่าง ที่สำคัญ ได้แก่ เขาจีน เขาบารัง เขาใหญ่ เขาทะน่าน และเขาพญาวัน และมีที่ราบแคบๆ ขนานไปกับชายฝั่งทะเล ถัดจากที่ราบลงไปเป็นพื้นที่ป่าชายเลนน้ำเค็มขึ้นถึงอุดมไปด้วยป่าเสมและป่าโกงกาง เป็นจังหวัดที่ไม่มีแม่น้ำไหลผ่าน คงมีแต่ลำน้ำสั้นๆ ต้นน้ำเกิดจากภูเขาทางทิศเหนือ และทิศตะวันออกของจังหวัด

ในทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย สัตุลมีเกาะน้อยใหญ่จำนวนมาก ที่รู้จักกันมากคือ เกาะตะรุเตา เกาะหลีเป๊ะ เกาะอาดัง เกาะไข่ เกาะหินงามและหมู่เกาะเกตราเป็นต้น

2.1.1.2 สภาพภูมิอากาศ

ภูมิอากาศจังหวัดสตูลเป็นแบบร้อนชื้นฝน ตกชุก มี 2 ฤดู คือ ฤดูร้อน กับฤดูฝน ฤดูฝนอยู่ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนธันวาคม ตกชุกที่สุดในช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคม ฤดูร้อนอยู่ระหว่างเดือนมกราคมถึง เดือนเมษายน ปริมาณฝนที่วัดได้โดยเฉลี่ยในปีหนึ่งๆ ประมาณเกือบ 2,300 มม. อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีมีค่าอยู่ในช่วง 27.3-28.1 องศาเซลเซียส

เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดสตูล เป็นเกาะในช่องแคบมะละกาทอนเหนือช่วงที่มีลมมรสุมจึงไม่สะดวกต่อการเดินทาง และเสี่ยงอันตราย ช่วงที่เหมาะสมที่สุดต่อการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวอยู่ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนมกราคม เป็นช่วงที่มีอุณหภูมิต่ำและมีฝนน้อย ช่วงที่เหมาะสมรองลงมา คือ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายน เป็นฤดูแล้ง แต่อุณหภูมิค่อนข้างสูงสำหรับเดือนพฤษภาคม ถึงตุลาคม มีฝนตกชุก การเดินทางไม่สะดวกและไม่ปลอดภัยนัก

2.1.1.3 ทรัพยากรธรรมชาติ

2.1.1.3.1 ป่าไม้

บนเนื้อที่ประมาณ 2,478 ตารางกิโลเมตรของจังหวัดสตูล มีพื้นที่ป่าไม้ประมาณ 1,168 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 47% ของพื้นที่ทั้งหมด ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2514 มีป่าสงวนแห่งชาติ 18 ป่า (สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูล) จำแนกได้เป็น

1. ป่าสงวนแห่งชาติป่าชายเลน จำนวน 5 ป่า เนื้อที่รวม 277,436 ไร่ (~444 ตร.กม.)

2. ป่าสงวนแห่งชาติป่าบก จำนวน 13 ป่า เนื้อที่รวม 452,538 ไร่ (~724 ตร.กม.) ได้แก่ ป่าควนบ่อน้ำ ป่าเขาค้อม ป่าควนบาราย ป่าพะยอมงาม ป่าตระ ป่าควนทั้ง ป่าควนโต๊ะอม ป่ากุบัง ป่าห้วยบ่วง ป่าห้วยกะหมิง ป่าควนกาหลง ป่าเขาหมาหยก และป่าดงเชือกช้าง

3. อุทยานแห่งชาติ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติทะเลบัน เนื้อที่ 122,375 ไร่ (~196 ตร.กม.) แยกเป็นพื้นที่ผืนน้ำ 500 ไร่ พื้นที่บก 121,875 ไร่ อุทยานแห่งชาติตะรุเตา เนื้อที่ 931,250 ไร่ (~1490 ตร.กม.) แยกเป็นพื้นที่ทะเล 763,625 ไร่ พื้นที่บก 167,625 ไร่ และอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเกตรา เนื้อที่ 187,655 ไร่ (~300 ตร.กม.) แยกเป็น พื้นที่ทะเล 172,462 ไร่ พื้นที่บก 15,193 ไร่

4. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 2 แห่ง คือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด ในเขตจังหวัดสตูลเนื้อที่ 88,250 ไร่ (~140 ตร.กม.) และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง (ฝั่ง จังหวัดสตูล) เนื้อที่ 49,243 ไร่ (~80 ตร.กม.)

5. เขตห้ามล่าสัตว์ป่า 1 แห่ง คือ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองปลักพระยา เนื้อที่ 12,770 ไร่ (~20 ตร.กม.)

2.1.1.3.2 แร่ธาตุ

สภาพทางธรณีวิทยาของจังหวัดสตูล มีชั้นหินที่อายุแตกต่างกันหลายยุค ทำให้มีการพบแหล่งแร่ และแร่ที่สำคัญหลายชนิดด้วยกัน เช่น แบริต์ พบบริเวณอำเภอทุ่งหว้า และอำเภอควนกาหลง, พลวง พบบริเวณอำเภอควนกาหลง และอำเภอละงู, ดีบุก พบบริเวณอำเภอควนโดน และอำเภอควนกาหลง นอกจากนี้ ยังพบแร่อื่นๆ อีกหลายชนิด เช่น ถ่านหิน หินปูน และซุลแฟรม เป็นต้น

ในปี พ.ศ. 2547 จังหวัดสตูลมีเหมืองแร่ที่มีสัมปทานและเปิดทำการ 3 แห่ง คือ กิจการทำเหมืองแร่พลวง ในอำเภอควนกาหลง, กิจการทำเหมืองแร่พลวง-ตะกั่ว ในอำเภอละงู, และ กิจการทำเหมืองแร่พลวง-ตะกั่ว-ซุลแฟรม ในอำเภอละงู อย่างไรก็ตาม การประกอบกิจการเหมืองแร่จังหวัดสตูลยังทำเป็นกิจการขนาดเล็ก

2.1.1.3.3 แหล่งน้ำสำคัญ

จังหวัดสตูลเป็นจังหวัดที่ไม่มีแม่น้ำไหลผ่าน มีแต่แหล่งน้ำเล็กๆ เท่านั้น ต้นกำเนิดแหล่งน้ำที่สำคัญ ได้แก่ ภูเขาทางทิศเหนือของจังหวัด เช่น คลองละงู คลองบาราเกต ซึ่งไหลลงสู่ทะเลทางด้านทิศตะวันตก และคลองเจ๊ะหมาด คลองท่าจีน ไหลลงสู่ทะเลอันดามันทางด้านทิศใต้ นอกจากนี้ ยังมีคลองสายสั้นๆ อีกหลายสาย เช่น คลองปูยู คลองเจ๊ะบิลัง คลองการัง คลองทุ่งรีน ฯลฯ ซึ่งคลองต่างๆ ทั้งหมดในจังหวัดสตูลส่วนใหญ่ช่วงที่อยู่ใกล้ทะเล ก่อนไหลออกสู่ทะเลจะมีปากคลองขนาดใหญ่เหมาะสำหรับการเพาะเลี้ยงปลาในกระชังได้เป็นอย่างดี สำหรับ แหล่งน้ำตามธรรมชาติที่สำคัญๆ ใช้สำหรับการเกษตรและอุปโภคบริโภคในจังหวัดสตูล ได้แก่ คลองละงู คลองลำโลนน้อย คลองบาราเกต คลองมาบัง และ คลองท่าจีน

2.1.1.4 การใช้ประโยชน์พื้นที่

การใช้พื้นที่และการถือครองที่ดินทางการเกษตร การใช้พื้นที่จังหวัดสตูล มีพื้นที่ทั้งหมด 1,549,361 ไร่ (~2,478 ตร.กม.) จากข้อมูลปี พ.ศ. 2544 ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เพื่อการเกษตร 562,807 ไร่ (900 ตร.กม.) (36.3%) พื้นที่ป่าไม้ 546,550 ไร่ (875 ตร.กม.) (35.3%) ที่เหลือเป็นพื้นที่ไม่ได้จำแนก 440,004 ไร่ (704 ตร.กม.) (28.4%)

2.1.2 การใช้ประโยชน์ของมนุษย์ (Human uses) อันได้แก่ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว เกษตรกรรม พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม และคมนาคม)

2.1.2.1 สภาพเศรษฐกิจ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสตูล (GPP) ในปี 2553 มีมูลค่าเท่ากับ 29,136 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาประมาณ 3,152 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.1 โดยมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดของภาคเกษตร และนอกภาคเกษตรมีมูลค่าใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 50.0 เท่านั้น ซึ่งเมื่อพิจารณามูลค่าตามรายสาขาการผลิตที่สำคัญของจังหวัด พบว่าในสาขาการเกษตร การล่าสัตว์ และการป่าไม้ มีสัดส่วนสูงที่สุดรองลงมาคือสาขาการประมง คิดเป็นร้อยละ 32.2 และ 17.8 ตามลำดับ ซึ่งทั้งสองสาขาการผลิตนี้อยู่ในภาคเกษตร สำหรับภาคนอกเกษตร สาขาการผลิตที่สัดส่วนมูลค่าสูงที่สุดคือ สาขาการผลิตอุตสาหกรรม รองลงมาคือสาขาการขนส่ง ขยายปลีกฯ คิดเป็นร้อยละ 12.4 และ 9.8 ตามลำดับ โดยสรุปสาขาที่มีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจของจังหวัด 10 อันดับแรก ได้ดังตารางที่ 2.1 ดังนี้

ตารางที่ 2.1 แสดงสาขาที่มีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจของจังหวัดสตูล 10 อันดับแรก

สาขา	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละ
เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	7,820	30.1
การประมง	4,987	19.2
การผลิตอุตสาหกรรม	3,104	11.9
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์	2,482	9.6
การศึกษา	1,922	7.4
การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	1,055	4.1
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	742	2.9
การก่อสร้าง	736	2.8
การบริการด้านสุขภาพและงานด้านสังคมสงเคราะห์	705	2.7
การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ บริการด้านอสังหาริมทรัพย์	641	2.5
การให้บริการชุมชน สังคม และการบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	611	2.4
การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	302	1.12

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ณ มกราคม 2553

อาชีพหลัก

ประชากรร้อยละ 85 ประกอบอาชีพเกษตรกรรมทำการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ และประมง พื้นที่ทำการเกษตร 594,960 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 33.96 ของพื้นที่ทั้งหมด พื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ข้าว และไร่อวนผสม

การใช้พื้นที่เพื่อการเกษตร สตูลมีพื้นที่เพื่อการเกษตร 594,960 ไร่ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด ในจำนวนนี้เป็นพื้นที่ปลูกนาข้าว 90,939 ไร่ และพื้นที่ปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น 430,451 ไร่ (สำนักเศรษฐกิจการเกษตร) พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ยางพารา ปาล์ม กลุ่มไม้ผลและไม้ยืนต้น ได้แก่ เงาะ จำปาตะทุเรียน เป็นต้น

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดสตูล ที่มีการเพาะปลูกมาก 3 ชนิด (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 22 จังหวัดสงขลา, 2543) ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ข้าวนาปี

การประมงจังหวัดสตูล แหล่งจับสัตว์น้ำทะเลที่สำคัญได้แก่ อำเภอมือสตูล บริเวณตำบลตำมะลัง ตำบลปูกู ตำบลเจ๊ะบิลัง ตำบลตันหยงโป และตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอละงูบริเวณเขต ตำบลละงู และตำบลปากน้ำ อำเภอย่านน้ำ บริเวณ ตำบลทุ่งบุหลัง และตำบลขนคลาน อำเภอย่านน้ำ บริเวณ ตำบลสาคร

2.1.2.2 ด้านการท่องเที่ยว :

จังหวัดสตูล มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และต่างประเทศที่เข้ามาท่องเที่ยวจังหวัดสตูล ในปี 2551 รวมทั้งสิ้น 760,396 คน และสามารถทำรายได้ให้กับจังหวัด ประมาณ 1,739.68 ล้านบาท

รายได้จากการท่องเที่ยวในปี 2546-2552

ปี	รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)	เพิ่มขึ้น/ลดลง
2546	899.32	7.48
2547	976.91	8.63
2548	1,420.86	45.45
2549	1,667.20	17.34
2550	1,798.20	7.85
2551	1,949.24	+8.39
2552	1,710.20	-12.26

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ณ มกราคม 2553

แหล่งท่องเที่ยว

จังหวัดสตูล มีศักยภาพในด้านการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวมาก เพราะมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ได้แก่

- **พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจังหวัดสตูล (คฤหาสน์กูเด็น)** เดิมเป็นจวนของอำมาตย์ตรีพระยาภูมินารักษ์ (กูบารูเด็น บินตำมะหง) เจ้าเมืองสตูล ต่อมากรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2532 และได้ดำเนินการปรับปรุงพัฒนาคฤหาสน์เพื่อจัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจังหวัดสตูล ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จมาเป็นองค์ประธาน ในพิธี เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2543

- **มัสยิดกลางจังหวัดสตูล** หรือที่รู้จักกันอีกชื่อหนึ่งว่า มัสยิดมาบัง สร้างขึ้นตั้งแต่สมัยพระยาสมันตรัฐบุรินทร์ (ตนกูมูฮัมหมัดอาเก็บ) เป็นเจ้าเมืองสตูล ชื่อมาบังตั้งตาม ชื่อเมืองสตูลในสมัยนั้นต่อมาในปี พ.ศ.2517 ได้รื้อทิ้งและดำเนินการก่อสร้างใหม่บนเนื้อที่เดิมเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จมาทรงเปิด เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2522

- **อุทยานแห่งชาติตะรุเตา** เมื่อปี พ.ศ. 2508 กรมราชทัณฑ์ ได้บุกเบิกบริเวณอ่าวตะโล๊ะอุดังและอ่าวตะโล๊ะวาว เกาะตะรุเตา ให้เป็นทัศนสถาน และเป็นนิคมฝึกอาชีพของนักโทษการเมือง ซึ่งเมื่อปลายปี 2482 รัฐบาลได้ส่งนักโทษการเมืองจากคดี กบฏบวรเดช (พ.ศ.2476) และกบฏนายสิบ (พ.ศ. 2478) มาคุมขังยังเกาะตะรุเตา ต่อมากรมป่าไม้ได้ถอนการเป็นสภาพการเป็นเขตหวงห้ามเพื่อการราชทัณฑ์บนเกาะออก แล้วจึงประกาศให้เกาะเหล่านี้เป็น อุทยานแห่งชาติตะรุเตา เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2517 ซึ่งเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 8 ของประเทศ และจากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติทั้งบนบกและในทะเล จึงได้รับการยกย่องให้เป็น ASEAN Heritage Parks and Reserves หรือ อุทยานมรดกของอาเซียน เมื่อปี 2525

- **เกาะกลางและเกาะไข่** ห่างจากเกาะตะรุเตาไปทางทิศตะวันตกประมาณ 25 กิโลเมตร จะพบเกาะกลางและเกาะไข่เคียงคู่กัน ชื่อเกาะกลางนั้นสืบเนื่องมาจากตำแหน่งซึ่งกึ่งกลางระหว่างเกาะตะรุเตาและเกาะอาดัง ส่วนชื่อเกาะไข่นั้น เพราะหาดทรายอันขาวสะอาดและสงบของเกาะนี้เป็นที่วางไข่ของเต่าทะเลนั่นเอง นอกจากหาดทรายที่สวยงามแล้วยังมี ชุมประตูลิ้น ประติมากรรมที่ธรรมชาติสร้างสรรค์ให้โดดเด่นตรึงใจแก่ผู้พบเห็นทุกคน

- **เกาะอาดัง** ชายหาดบริเวณแหลมสนของเกาะอาดัง เหมาะสมแก่การพักผ่อน เพลิดเพลิน กับความงามทัศนียภาพของท้องฟ้าจรดน้ำ แซมด้วยเกาะแก่งต่างๆ ทางเดินเท้าที่นำทางไปสู่ น้ำตกอันเป็นแหล่งน้ำจืดที่ทั้งเจ้าหน้าที่และชาวเลได้ใช้ ดำรงชีพบนเกาะมาเป็นเวลานานแสนนาน

- **เกาะหลีเป๊ะ** เป็นหมู่เกาะอยู่ทางใต้ของเกาะอาดังไปประมาณ 1 กิโลเมตร ซึ่งมีชาวเลอาศัยตั้งถิ่นฐานอยู่ตั้งแต่ปลายสมัย รัชกาลที่ 5 ยามน้ำลงลานกว้างของปะการังหลากสีได้ผิวน้ำ ที่ใสคล้ายกระจกทางด้านหน้าเกาะจะพ่นน้ำมารับแสงอาทิตย์เต็มๆ และปัจจุบันเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่อใครมาสตูลแล้วต้องมาท่องเที่ยวที่เกาะหลีเป๊ะ

- **เกาะหินงาม** เลยจากเกาะอาดังไปทางทิศตะวันตกไม่กี่กิโลเมตร เกาะหินงามจะโดดเด่นสะดุดตาผู้ผ่านมาด้วยหาดหิน ก้อนกลมรีขนาดใหญ่อันต่าง ๆ กันวางเรียงรายให้ชมลานหาดดูเล่นเป็นเงาวาววับเกลี้ยงเกลา เมื่อยามคลื่นซัดสาดมาจะเห็นสีพื้นเข้มสลับริ้วลายเส้นสีอ่อนของหินงามจับตา

- **เกาะบุโหลน** หมู่เกาะบุโหลนอยู่ในความรับผิดชอบของอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเกตุรา ตั้งอยู่ห่างจากท่าเรือปากบารา อำเภอลงู จังหวัดสตูล ประมาณ 22 กิโลเมตร เป็นสถานที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งเพราะธรรมชาติที่โดดเด่นไม่แพ้หมู่เกาะอื่นๆ โดยเฉพาะเกาะบุโหลนเลหรือบุโหลนใหญ่ มีทิวสนขึ้นริมหาดทรายขาวเป็นแนวยาวเสมือนเป็นแนวกำแพงป้องกันภัยทางด้านเหนือและด้านใต้ สามารถกำบังลมได้ดี และยังมีชาวประมงเรือเล็กมาอาศัยจอดเรือหาปลาได้ขาด การเดินทางสะดวก มีบังกะไลของเอกชน ไว้สำหรับเป็นที่พักอาศัยของนักท่องเที่ยว อาหารและเครื่องดื่มมีไว้บริการพร้อมบนเกาะนี้

- **อุทยานแห่งชาติทะเลบัน** มีพื้นที่ 210 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ติดชายแดนประเทศมาเลเซีย ตั้งแต่พื้นที่ป่าดงดิบ ของเทือกเขาสันกาลาศรีไปตามพรมแดนไทย-มาเลเซีย ในทะเลจึงมีพื้นที่รับผิดชอบส่วนหนึ่งอยู่ในทะเลสตูลชายแดนไทย ด้านทิศใต้จรดรัฐเปอร์ลิส มีป่าไม้มีค่า และสัตว์ป่านานาชนิด มีถ้ำและน้ำตกสวยงามหลายแห่ง สภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การศึกษาและท่องเที่ยวแก่ผู้ที่สนใจเกี่ยวกับป่าต่างๆ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารของแม่น้ำและลำคลองต่างๆ ในจังหวัดสตูล มีบ้านพักมาตรฐานรับรองนักท่องเที่ยวได้ประมาณ 150 คน พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ

- **อุทยานแห่งชาติทางทะเลหมู่เกาะเกตุรา** เป็นอุทยานแห่งชาติสุดท้ายของจังหวัดสตูล ที่ทำการตั้งอยู่บริเวณอ่าวนุ่น ตำบลปากน้ำ อำเภอลงู มีพื้นที่รับผิดชอบตลอดแนวชายฝั่งอำเภอลงู ถึงเขต จังหวัดตรัง ครอบคลุมเกาะต่าง ๆ ตามแนวชายฝั่งตั้งแต่ เกาะลิคิ เกาะเขาใหญ่ เกาะบุโหลนและเกาะเกตุราของจังหวัดตรัง มีเกาะสวยงามตามธรรมชาติที่มีชื่อเสียง คือ เกาะบุโหลน รองลงมา ได้แก่ เกาะลิคิ และเกาะเกตุรา มีที่พักรับรองนักท่องเที่ยวของเอกชน 20 หลัง ที่เกาะบุโหลน

- **แหลมตันหยงโปและหาดทรายยาว** ตั้งอยู่ทางปากอ่าวสตูล สามารถนั่งเรือจากด่านศุลกากรเกาะนกหรือท่าเรือหลังตลาดสตูลประมาณ 1 ชั่วโมง และสามารถเดินทางได้โดยใช้รถยนต์ ห่างจากสี่แยก เจ๊ะบิลังประมาณ 7 กิโลเมตร ลักษณะเป็นแหลมยื่นลึกลงไปในทะเลอันดามัน มีหมู่บ้านชาวประมงและ หาดทรายขาวสะอาดยาวเหยียด

- **หาดปากบารา** เป็นชายฝั่งริมทะเลอยู่ในตำบลปากน้ำ อำเภอลงู ห่างจากที่ว่าการอำเภอลงู 10 กิโลเมตร มีท่าเทียบเรือที่สำคัญทางการประมงและเป็นจุดลงเรือเดินทางไปเกาะตะรุเตา มีทิวสนให้ ความร่มรื่นตลอดแนวหาดยาวเหยียดซึ่งขนานไปกับถนนสายลงู-ปากบารา

- **น้ำตกวังสายทอง** ตั้งอยู่ที่ตำบลน้ำผุด อำเภอลงู สามารถเดินทางโดยรถยนต์ได้ 2 ทาง คือ ทางอำเภอลงู ตรงข้ามทางแยกจากถนนสายสตูล-ลงู ที่สามแยกบ้านโกตา ตำบลกำแพง จากจุดนี้ถึงน้ำตกระยะทางประมาณ 26 กิโลเมตร อีกทางหนึ่งคือ ทางอำเภอทุ่งหว้า ตรงสามแยกสะพานวา ตำบลป่าแก่บ่อหิน ระยะทางประมาณ 19 กิโลเมตร ความงามของน้ำตกวังสายทอง อยู่ที่แอ่งน้ำแต่ละชั้นซึ่งมีลักษณะคล้ายดอกบัวบานลดหลั่นกันลงมาตั้งแต่ชั้นบนสุดถึงต่ำสุด

- **น้ำตกธาราสวรรค์** เป็นน้ำตกที่สวยงามอีกแห่งหนึ่งมีถึง 5 ชั้น ตั้งอยู่ที่ตำบลควนกาหลง อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอควนกาหลง 12 กิโลเมตร การเดินทางสะดวกใช้เส้นทางจากสามแยกนิคมฯ ผ่านที่ว่าการอำเภอควนกาหลงแยกเข้าทางซอย 10

- **น้ำตกปาหนัน** มีต้นน้ำมาจากภูเขาหัวกาหมิง ตั้งอยู่ที่ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง มีระยะทางจากตัวเมืองสตูล ประมาณ 39 กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่ยังไม่ได้รับการตกแต่งด้วยวิทยาการสมัยใหม่ แต่มีการสร้างเขื่อนผลิตพลังงานไฟฟ้าขนาดเล็กอยู่บริเวณน้ำตก ซึ่งส่งผลให้มีทัศนียภาพบริเวณนั้นเปลี่ยนแปลงไปบ้าง อย่างไรก็ตามธรรมชาติแท้ๆ ของป่าและภูเขา ยังคงอยู่อย่างครบถ้วน สายน้ำจากน้ำตกปาหนันยังไหลอย่างสม่ำเสมอ

- **น้ำตกธารปลิว** ต้นน้ำเกิดจากเขาลุงเครอะในเขตจังหวัดตรัง-สตูล เป็นน้ำตกที่สวยงามอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดสตูล อยู่หมู่ที่ 7 ตำบลทุ่งหว้า อำเภอทุ่งหว้า ห่างจากที่ว่าการอำเภอ 14 กิโลเมตร มีลักษณะเป็น 2 ชั้น ชั้นล่างเป็นแอ่งน้ำขนาดกว้าง 40 เมตร ยาวประมาณ 50 เมตร รอบๆ บริเวณร่มรื่นด้วยพรรณไม้หลากหลาย

- **ถ้ำเจ็ดคด** ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลปาล์มพัฒนา อำเภอมะนัง เป็นถ้ำขนาดใหญ่ กว้าง 70-80 เมตร ยาวประมาณ 600 เมตร บางช่วงสูง 100-200 เมตร มีหินงอกหินย้อยสวยงามมากมีคลองใหญ่ทะลุภูเขาเหมาะแก่การล่องเรือเที่ยวถ้ำ ชาวบ้านเปลี่ยนชื่อใหม่ว่า “ถ้ำสัตคูหา” มี 7 ชั้น

- **ถ้ำภูผาเพชร** เป็นถ้ำขนาดใหญ่ มีหินงอกหินย้อยสวยงามมาก ภายในถ้ำมีลักษณะเป็น ห้องโถงแบบโรมันหลายห้อง บริเวณกลางถ้ำเป็นลานกว้าง มีเวทีลักษณะคล้ายลานแสดงคอนเสิร์ต มองขึ้นไปบนเพดานถ้ำ จะเห็นความสวยงามของหินงอกหินย้อยงามระยิบระยับ เหมือนประดับด้วยเพชร อยู่ท้องที่อำเภอมะนัง

- **ถ้ำลอดปูยู** ตั้งอยู่บริเวณตอนใต้ของเขายะแก่ง ในเขตอำเภอเมืองสตูล มีลักษณะสวยงามเช่น เพดานถ้ำ ประกอบด้วยหินงอกหินย้อย ทั้งงดงาม ระหว่างสองฝั่งคลองปูยูนั้นประกอบไปด้วย พันธุ์ป่าชายเลนที่ยังอุดมสมบูรณ์ การเดินทางไปยังถ้ำลอดปูยู สามารถเดินทางโดยทางเรือ โดยลงเรือที่ท่าเรือท่ามะลิ้ง การเดินทางไปกลับใช้เวลา ประมาณ 1-2 ชั่วโมง

- **ถ้ำวังกลาง** ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลป่าแก่บ่อหิน เป็นถ้ำที่สวยงามมาก ภายในมีธารน้ำไหลสามารถลงเรือชมความงามของหินงอก หินย้อย และยังมีภาพจิตรกรรมฝาผนังตามธรรมชาติมากมาย โดดเด่นอยู่บนผนังถ้ำอย่างไม่เคยพบเห็นที่ไหน มาก่อน

จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามันมีแนวโน้มการเติบโตด้านการท่องเที่ยวตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 เป็นต้นมาเฉลี่ยถึงเกือบร้อยละ 20 ต่อปี แต่จังหวัดสตูลมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ณ ปี 2551 คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด เพียงร้อยละ 10.83 และส่วนแบ่งตลาดด้านรายได้จากการท่องเที่ยวมีเพียงร้อยละ 2.19

2.1.2.3 ด้านเกษตรกรรม

จังหวัดสตูลมีเนื้อที่ทั้งหมด 1,754,701 ไร่ พื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตร 610,217 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 34.78 ของพื้นที่ทั้งหมด พื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่

1. ยางพารา จังหวัดสตูลมีพื้นที่ปลูกยางพารารวม 406,130 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 66.56 ของพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด โดยมีพื้นที่ปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ ให้ผลผลิตรวม 100,948.08 ตัน และสามารถทำรายได้ให้แก่จังหวัดมีมูลค่ารวม 11,505.917 ล้านบาท

2. ปาล์มน้ำมัน มีพื้นที่ปลูก 80,710 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.23 ของพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด พื้นที่ลดลงร้อยละ 20.79 พื้นที่ให้ผล 68,607.75 ไร่ ให้ผลผลิตรวม 157,706.27 ตัน สามารถทำรายได้ให้แก่จังหวัดมูลค่ารวม 1,008.418 ล้านบาท

3. ข้าวนาปี พื้นที่ปลูก 46,058 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.55 ของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด พื้นที่ปลูกลดลง ร้อยละ 37.48 ผลผลิตข้าวเปลือกรวม 17,188.17 ตัน สามารถทำรายได้ให้กับจังหวัด มีมูลค่า 123.382 ล้านบาท

4. ไม้ผล การทำสวนผลไม้ในจังหวัดสตูล จะเป็นสวนรายย่อยที่มีพื้นที่สวนขนาดเล็ก 1-5 ไร่ มีพื้นที่ปลูกรวม 26,097 ไร่ พื้นที่ปลูกมีอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ ชนิดไม้ผลที่นิยมปลูกได้แก่ เงาะ ลองกอง มังคุดทุเรียน ส้มโอ เป็นต้น ให้ผลผลิตรวม 24,920.49 ตัน คิดเป็นมูลค่า 412.725 ล้านบาท

5. พืชไร่ ได้แก่ สับปะรด และอ้อยคั้นน้ำ พื้นที่ปลูกรวม 485 ไร่ ผลผลิตรวม 1,062.39 ตัน มูลค่ารวม 11.540 ล้านบาท

6. พืชผัก ได้แก่ แตงโม พริกชี้หนู แตงกวา มะเขือยาว ถั่วฝักยาว ข้าวโพดหวาน ผักกวางตุ้ง ผักคะน้า และผักบุ้ง มีพื้นที่ปลูกรวม 5,798 ไร่ ผลผลิตรวม 9,783.65 ตัน มูลค่ารวม 162.018 ล้านบาท

7. พืชอื่น ๆ ได้แก่ สะตอ ใผ่ กล้วย และปาล์มขน เป็น มีพื้นที่ปลูกรวม 44,939 ไร่

การประมง

จังหวัดสตูล มีการดำเนินกิจกรรมด้านการประมงหลายกิจกรรม ทั้งด้านการจับสัตว์น้ำ และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยในปีการผลิต 2552/2553 มีมูลค่าการผลิตทั้งหมด 6,063.76 ล้านบาท แยกเป็นรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประมงทะเลพาณิชย์ (น้ำลึก) มีเรือที่ทำการประมงมาขึ้นท่าในพื้นที่จังหวัดสตูล จำนวน 20,625 เที่ยว ซึ่งประกอบด้วยเรือประมงในพื้นที่ จำนวน 490 ลำ และต่างถิ่นที่นำปาลามาขึ้นท่าในจังหวัดสตูล โดยมีปริมาณปลารวมทั้งหมด 114,765 ตัน มูลค่า 2,214 ล้านบาท
2. การประมงทะเลพื้นบ้าน (ชายฝั่ง) มีชาวประมง 3,408 ครอบครัว มีผลผลิตปลาที่จับได้ 9,600 ตันเศษ มูลค่า 586 ล้านบาท
3. การทำฟาร์มปลาน้ำกร่อย มีการดำเนินการในพื้นที่ 4 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมือง ท่าแพ พังงา และละงู มีเกษตรกรจำนวน 1,188 ราย จำนวน 7,978 กระชัง พื้นที่ 44.88 ไร่ ผลผลิต 916.67 ตันมูลค่า 118.79 ล้านบาท
4. การเพาะและอนุบาลปลาน้ำกร่อย ซึ่งเป็นการอนุบาลปลากะพงขาวเพื่อการส่งออก ไปประเทศเพื่อนบ้านและเลี้ยงในจังหวัดภาคใต้ตอนล่าง มีจำนวนเกษตรกร 171 ราย มีผลผลิต 3 ล้านตัว มูลค่า 33 ล้านบาทเศษ
5. การทำฟาร์มกึ่งเลี้ยงทะเล เป็นการเลี้ยงเชิงพาณิชย์ ในพื้นที่ 4 อำเภอประกอบด้วย อำเภอเมือง ท่าแพ พังงา และละงู มีฟาร์มที่มีผลผลิตจำนวน 426 ฟาร์ม จำนวน 2,292 บ่อ พื้นที่ การเลี้ยง 8,424 ไร่ สิ้นปี 2552 คาดว่าจะมีผลผลิตประมาณ 30,000 ตัน มูลค่า 3,000 ล้านบาทเศษ
- 6.การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด มีเกษตรกรทั้งหมด 1,915 ราย พื้นที่ 508.36 ไร่ ผลผลิต 842.21 ตัน มูลค่า 36.60 ล้านบาท
7. การเพาะพันธุ์และอนุบาลกุ้งทะเล มีเกษตรกรจำนวน 15 ราย สิ้นปี 2552 คาดว่า จะมีผลผลิต 1,600 ล้านตัว มูลค่า 160 ล้านบาท
8. การจับสัตว์น้ำจืดจากแหล่งน้ำธรรมชาติ มีประชากรจับสัตว์น้ำจืด 1,289 ตัน คิดเป็นมูลค่า 76 ล้านบาทเศษ

ตาราง 2.2 เครื่องชี้วัดสาขาประมง

รายการ	หน่วย	2553			2554	
		ก.พ.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.
ปริมาณสัตว์น้ำ	ตัน	919.56	573.95	704.74	808.70	1004.80
อัตราการเปลี่ยนแปลง (YoY)	ร้อยละ	-16.21	-22.57	-26.66	-19.58	9.27
มูลค่าสัตว์น้ำ	ล้านบาท	30.54	26.48	31.45	37.27	43.28
อัตราการเปลี่ยนแปลง (YoY)	ร้อยละ	25.80	-2.68	-6.34	5.64	41.72
ปริมาณปลาเปิด	ตัน	316.99	96.58	100.90	166.42	0.24
อัตราการเปลี่ยนแปลง (YoY)	ร้อยละ	-24.12	-36.07	-55.34	-39.22	-99.92
มูลค่าปลาเปิด	ล้านบาท	1.52	0.18	0.50	0.83	1.19
อัตราการเปลี่ยนแปลง (YoY)	ร้อยละ	-24.20	-34.25	-53.70	-36.49	-21.71
ปริมาณกุ้งขาว	ตัน	3,447.69	2,945.64	3,626.99	3,232.84	1,930.88
อัตราการเปลี่ยนแปลง (YoY)	ร้อยละ	57.27	-12.57	38.23	-2.94	-43.99
ราคากุ้งขาว	บาท/ก.ก.	115.00	125.00	130.00	135.00	140.00
อัตราการเปลี่ยนแปลง (YoY)	ร้อยละ	-13.53	13.64	18.18	25.00	21.74
มูลค่ากุ้งขาว	ล้านบาท	396.48	368.33	471.51	436.43	270.32
อัตราการเปลี่ยนแปลง (YoY)	ร้อยละ	35.98	-0.65	63.37	21.33	-31.81

ที่มา : ทำเทียบเรือประมงสตูล สำนักงานประมงจังหวัด

2.1.2.4 ด้านพาณิชย์กรรมและการบริการ

จังหวัดสตูล มีสถานประกอบการค้าและบริการ ทั้งประเภทบุคคลธรรมดา และนิติบุคคลมีจำนวนทั้งสิ้น 444 ราย แบ่งเป็นบริษัทจำกัด จำนวน 149 ราย ห้างหุ้นส่วนจำกัด 293 ราย และห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล 2 ราย

ธุรกิจที่มีการจัดตั้งมากที่สุด คือ กิจการรับเหมาก่อสร้างงานโยธา บริการสถานที่พัก โรงแรม/รีสอร์ท ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจขนส่งสินค้าและผู้โดยสาร ธุรกิจจำหน่ายคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ธุรกิจจำหน่ายเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ธุรกิจจำหน่ายตัวยานพาหนะ และธุรกิจบริการทั่วไป

ข้อมูลเดือนกันยายน พ.ศ. 2553 พบว่า จังหวัดสตูลจัดเก็บรายได้สุทธิ 26.28 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันของปีก่อน 4.774 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.84 (สูงกว่าประมาณการร้อยละ 78.78) โดยรายได้หลักมาจากการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งเป็นผลมาจากการประกอบการที่ดีขึ้นตามการขยายตัวของภาวะเศรษฐกิจ

สินค้า OTOP ปีงบประมาณ 2552 จังหวัดสตูลมียอดจำหน่ายสินค้า OTOP ในภาพรวมของทั้งจังหวัด จำนวน 22.56 ล้านบาท โดยมีสินค้า OTOP ที่สำคัญ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าว, ผลิตภัณฑ์เปลือกหอย, โรตีสายชัก และเครื่องแต่งกายมุสลิม

การค้าชายแดน จังหวัดสตูล ทำการค้าขายกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ มาเลเซียและอินโดนีเซีย **สินค้าส่งออกที่สำคัญ** ได้แก่ สินค้าประมงและปศุสัตว์ (ปลากะตัก), วัสดุก่อสร้าง (อิฐดินเผา, กระเบื้องมุงหลังคา, กระเบื้องปูพื้นและทางเดิน, อ่างล้างชาม อ่างล้างหน้าฯ), พลาสติกและผลิตภัณฑ์ (เชือกทำด้วยเม็ดพลาสติก, จุกนม, ตาชั่งแบบผูกปมทำด้วยเชือกชนิดทไวน์) เครื่องมือประมง (อวนจับปลา), สินค้ากสิกรรม (ข้าวเจ้าขาว 10% ข้าวเหนียว 10%) **สินค้านำเข้าที่สำคัญ** ได้แก่ เครื่องจักรที่ใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ ถังแยกไขและอุปกรณ์ครบชุด (ส่วนประกอบเครื่องบีบน้ำมันปาล์ม), สินค้ากสิกรรม (หอมหัวใหญ่), สิ่งทอ (ผ้าโสร่งปาเต๊ะ, เสื้อผ้า), สินค้าประมงและปศุสัตว์ (กะปิ, กุ้งฝอยหมักเกลือ, แมงดาทะเล, หอยแครง, หอยลาย), เครื่องใช้ในครัวเรือน (เครื่องทำน้ำร้อน), ยานพาหนะ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ (เครื่องยนต์และส่วนประกอบเครื่องยนต์เก่า), พลาสติก (แผ่นพลาสติกพิมพ์ลาย)

มูลค่าการค้าชายแดน จังหวัดสตูล มีมูลค่าการค้าชายแดนผ่านด่านศุลกากรสตูลและด่านศุลกากรวังประจันจำนวน 278.12 ล้านบาท แยกเป็น มูลค่าสินค้าส่งออก จำนวน 135,730,895.28 บาท มูลค่าการนำเข้า จำนวน 142,393,567.42 บาท

มูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้า ปี 2547-2553

ปี	ส่งออก	นำเข้า	มูลค่าการค้ารวม	เพิ่มขึ้น/ลดลงร้อยละ
2547	1,496,155,607.25	984,519,352.52	2,480,674,959.77	403.54
2548	121,539,788.84	236,979,252.44	358,519,041.28	-85.54
2549	118,743,145.82	331,316,801.00	450,069,946.82	25.54
2550	80,944,843.43	250,436,796.10	331,381,936.53	-26.38
2551	142,681,074.76	191,413,916.49	334,094,991.40	0.82
2552	183,372,318.12	219,656,721.04	403,029,039.36	20.63
2553	135,730,385.28	142,393,567.42	278,123,952.70	-30.99

สถานประกอบการและลูกจ้าง จังหวัดสตูล มีจำนวนสถานประกอบการทั้งสิ้น 1,021 แห่ง ลูกจ้างจำนวน 8,995 คน โดยลูกจ้างส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่จังหวัดสตูล

จำนวนสถานประกอบการปี 2549-2553

ปี พ.ศ	จำนวนสถานประกอบการ	จำนวนลูกจ้าง
2549	701	6,929
2550	886	8,297
2551	1,068	8,941
2552	1,099	9,101
2553	1,021	8,995

สถานประกอบการปี 2553 แยกตามอำเภอ

อำเภอ	จำนวนสถานประกอบการ (แห่ง)	จำนวนลูกจ้าง (คน)
เมืองสตุล	548	4,354
ละงู	233	1,610
ท่าแพ	59	572
ควนกาหลง	77	1,319
ควนโดน	42	397
ทุ่งหว้า	40	265
มะนัง	22	78
รวม	1,021	8,995

2.1.2.5 ด้านอุตสาหกรรม

โรงงานในจังหวัดสตุล ผลการดำเนินงานค่อนข้างทรงตัว เนื่องจากราคาวัตถุดิบ ที่มีมูลค่าสูงขึ้น ส่งผลให้ราคาต้นทุนสูงขึ้น ทำให้ผลกำไรที่ได้ลดลง และผู้ประกอบการส่งออก มี 3 ราย คือ โรงงานส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารทะเล ไปประเทศ EU ตะวันออกกลาง เป็นต้น, โรงงานส่งออกยางแท่งไปประเทศจีน และโรงงานส่งอิฐก่อสร้างไปมาเลเซีย สิงคโปร์

โดยในภาพรวมของภาคอุตสาหกรรมมีกิจกรรมการผลิตที่สำคัญ 2 ประเภทหลัก คือ อุตสาหกรรมอาหารแปรรูป ซึ่งมีอุตสาหกรรม ต้นน้ำเป็นการประมง และการปลูกพืช ผักและผลไม้ต่าง ๆ โดยเมื่อพิจารณาโครงสร้างการใช้ปัจจัยการผลิตของอุตสาหกรรมแปรรูปแล้ว พบว่ามีการใช้ปัจจัยภายในจังหวัดตนเอง สูงถึงร้อยละ 57 ส่วนที่เหลือเป็น การนำเข้าจากภายในกลุ่มจังหวัดตนเองร้อยละ 23 และ 12 คือ นำเข้าปัจจัยมาจากนครศรีธรรมราช และตรัง ตามลำดับ ปัจจัยส่วนใหญ่ที่ใช้ใน อุตสาหกรรมอาหารแปรรูปเป็นสินค้าประมง ที่มีการใช้ปัจจัยภายในจังหวัดตนเองถึงร้อยละ 55 ส่วนใหญ่ เป็นปัจจัยประเภทอาหารสัตว์ ส่วนที่เหลือร้อยละ 29 นำเข้ามาจากพื้นที่อื่น ๆ นอกกลุ่ม ซึ่งเป็นการ นำเข้าปัจจัยจำพวกน้ำมันปิโตรเลียมและอุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับผลไม้อื่น ๆ ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อ อุตสาหกรรมอาหารแปรรูป โดยส่วนมากจะมีการใช้ปัจจัยการผลิตในจังหวัดตนเอง ร้อยละ 56 ส่วนที่ เหลือนำเข้ามาจากนครศรีธรรมราชและจังหวัดข้างเคียง

สำหรับการผลิตยางพารา ก็เป็นกิจกรรมที่สำคัญของจังหวัดสตูล สามารถจำแนกออก ได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) อุตสาหกรรมปลายน้ำ ซึ่งก็คือ การผลิตผลิตภัณฑ์ยาง มีค่าใช้จ่ายปัจจัยการผลิต ขึ้นกลางเท่ากับ 579 ล้านบาท โดยร้อยละ 92 เป็นการใช้ปัจจัยการผลิตภายในจังหวัดผลิตซึ่งก็คือ น้ำยาง จากในจังหวัดตนเองถึงร้อยละ 92 ส่วนที่เหลือเป็นการนำเข้าผลิตภัณฑ์เคมีต่าง ๆ จากนอกกลุ่มจังหวัด ร้อยละ 7 อุตสาหกรรมต้นน้ำ คือ การทำสวนยางพารา โดยมีมูลค่าการใช้ปัจจัยการผลิตเท่ากับ 356 ล้าน บาท ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าปัจจัยมาจากพื้นที่อื่นนอกกลุ่ม 5 จังหวัดถึงร้อยละ 79 ที่เหลือร้อยละ 21 เป็นการใช้ปัจจัยภายในจังหวัดตนเอง

อุตสาหกรรมอาหารแปรรูปและอุตสาหกรรมยางพาราจากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็น ว่ามีการเชื่อมโยงกันของอุตสาหกรรมต้นน้ำและปลายน้ำภายในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่ค่อนข้างเข้มแข็ง เนื่องจากในอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปนั้น อุตสาหกรรมปลายน้ำจะใช้ปัจจัยจากภายในกลุ่มจังหวัดถึง ร้อยละ 96 ในขณะที่อุตสาหกรรมปลายน้ำใช้ปัจจัยภายในกลุ่มจังหวัด (ส่วนใหญ่เป็นปัจจัยในจังหวัด ตนเอง) ถึงร้อยละ 93 แต่อุตสาหกรรมต้นน้ำใช้ปัจจัยภายในเพียงร้อยละ 21 และต้องพึ่งพิงปัจจัยการผลิต จากนอกพื้นที่ถึงร้อยละ 79 ซึ่งอาจเกิดปัญหาต่อการผลิตและราคาที่ผันผวนได้

2.1.2.6 การคมนาคม และขนส่ง

ทางรถยนต์

จังหวัดสตูล มีเส้นทางคมนาคม ทั้งทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงชนบท ที่เชื่อมต่อ ระหว่างจังหวัด ระหว่างอำเภอ และกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีทางหลวงแผ่นดินที่สำคัญ ได้แก่

1. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 406 สายยนตรการกำธร เป็นเส้นทางหลักที่สามารถเดินทางไปยังจังหวัดใกล้เคียง คือ จังหวัดพัทลุง จังหวัดสงขลา และจังหวัดตรัง โดยเชื่อมต่อกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 43 ที่สี่แยกคูหา เขตอำเภอรัตนภูมิ แยกขึ้นเหนือไปจังหวัดพัทลุงและจังหวัดตรัง แยกลงใต้ไปอำเภอหาดใหญ่จังหวัดสงขลา

2. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4078 สายฉลุง – ตรัง เป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่าง จังหวัดสตูล กับ จังหวัดตรัง เริ่มจากสามแยกฉลุง ผ่าน อำเภอท่าแพ อำเภอละงู อำเภอทุ่งหว้า เข้าสู่อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

การเดินทาง

1) ทางรถยนต์ จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ลงไปถึงจังหวัดชุมพร จากนั้นใช้เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 41 ผ่านเข้าเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง จากพัทลุงไปอำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ใช้ทางหลวงหมายเลข 4 และ 406 ถึงจังหวัดสตูล ระยะทางรวมประมาณเกือบ 1,000 กม.

2) ทางรถโดยสาร มีรถโดยสารประจำทางปรับอากาศชั้นหนึ่ง และชั้นสองจากสถานีขนส่งสายใต้ใหม่ ถนนพญาเกล้า-นครชัยศรี ไปจังหวัดสตูล และมีรถโดยสารประจำทางจากจังหวัด สตูล วิ่งไปจังหวัดใกล้เคียง

3) ทางรถไฟ จังหวัดสตูลไม่มีทางรถไฟตัดผ่าน สถานีรถไฟที่สะดวกและใกล้เคียงที่สุด คือสถานีรถไฟชุมทางหาดใหญ่ มีรถเร็ว และรถด่วน จากสถานีรถไฟหัวลำโพง ถึงสถานีรถไฟชุมทางหาดใหญ่ ระยะทางระหว่างหาดใหญ่กับสตูลประมาณ 100 กม. มี รถแท็กซี่ รถตู้โดยสาร รถเมย์โดยสารประจำทาง สายสตูล – หาดใหญ่ให้บริการเป็นประจำ

4) ทางเครื่องบิน จังหวัดสตูลมีสนามบินขนาดเล็ก 1 แห่ง แต่ไม่ได้ใช้งานเชิงพาณิชย์ สนามบินที่สะดวกและใกล้เคียงที่สุด คือ สนามบินหาดใหญ่ ซึ่งอยู่ห่างจากจังหวัดสตูลโดยทางถนนประมาณ 100 กม.

ระยะทางจากตัวเมืองสตูลไปยังอำเภอต่างๆ มีดังนี้

- ไปอำเภอควนโดน 21 กิโลเมตร
- อำเภอท่าแพ 28 กิโลเมตร
- อำเภอควนกาหลง 32 กิโลเมตร
- อำเภอละงู 50 กิโลเมตร
- อำเภอทุ่งหว้า 76 กิโลเมตร
- กิ่งอำเภอมะนัง 50 กิโลเมตร

ระยะทางจากตัวเมืองสตูลไปยังจังหวัดใกล้เคียง

- จังหวัดตรัง 140 กิโลเมตร
- จังหวัดพัทลุง 134 กิโลเมตร
- จังหวัดสงขลา 125 กิโลเมตร

การติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน (ประเทศมาเลเซีย)

ทางบก จากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 406 ระหว่างสามแยกควนกาหลงกับสามแยกฉลุ ใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4184 สายควนสะตอ – บ้านวังประจัน ไปเชื่อมต่อกับทางหลวงของประเทศมาเลเซีย ระยะทางจากสามแยกควนสะตอ ถึงหลักเขตแดนที่บ้านวังประจัน ประมาณ 22 กม. จากด่านวังประจัน ผ่านถนนในประเทศมาเลเซียยังสามารถต่อไปยังด่านปาดังเบซาร์ จังหวัดสงขลา ระยะทางประมาณ 20 กม. และยังผ่านถนนในประเทศมาเลเซียไปยังด่านสะเดา จังหวัดสงขลาได้ ทั้ง 2 ด้าน ในจังหวัดสงขลา มีระยะทางห่างจาก อำเภอหาดใหญ่ ประมาณ 60 กม. สำหรับระยะทางจากด่านวังประจันถึงเมืองกังงะ (Kamgar) รัฐเปอร์ลิส ประมาณ 36 กม. ส่วนระยะทางจากเมืองกังงะ รัฐเปอร์ลิสต่อไปยังเกาะปีนัง ประมาณ 130 กม.

ทางน้ำ จากอำเภอเมืองสตูล ไปเมืองกังงะ รัฐเปอร์ลิส มีเรือโดยสารขนาดเล็กให้บริการ และมีเรือเฟอร์รี่ ของบริษัทเอกชนให้บริการระหว่างท่าเทียบเรือท่ามะลิ อำเภอเมืองสตูลไปยังเกาะลังกาวิ รัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย โดยใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 1 ชม. 15 นาที

2.1.3 คุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรม (Social and Culture) อันได้แก่ข้อมูลความเป็นเมือง ชนบท และชนพื้นเมืองทั้ง Sakai และ Urak lawoi)

2.1.3.1 ชนธรรมเนียมประเพณีและศิลปวัฒนธรรม

ลักษณะภูมิประเทศ สภาพภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ ศาสนา ความเชื่อ และสภาพสังคม ของชาวจังหวัดสตูล ล้วนเป็นตัวกำหนดวิถีชีวิตของบุคคลในท้องถิ่น โดยเห็นได้จากวิถีชีวิตของชาวสตูลที่มีการประกอบอาชีพประมงเนื่องจากจังหวัดสตูลมีชายฝั่งทะเลที่อุดมสมบูรณ์ด้วยสัตว์น้ำ มีการทำหัตถกรรมพื้นบ้านด้วยวัตถุดิบจากธรรมชาติที่มีป่าไม้และทรัพยากรมากมาย ลักษณะบ้านเรือนผสมผสานแบบบ้านเรือนท้องถิ่นภาคใต้และไทยมุสลิม และความเป็นอยู่ของชาวเลที่เป็นคนท้องถิ่นสตูลกลุ่มหนึ่งที่มีความเชื่อเป็นของตนเอง กลุ่มชนที่นับถือศาสนาต่างกันก็มีชนธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ต่างกันออกไป สำหรับจังหวัดสตูลนอกจากจะมีกลุ่มชนที่นับถือศาสนาอิสลามและศาสนาพุทธดังกล่าวแล้ว ก็ยังมีกลุ่มชน “ชาวเล” ซึ่งเป็นชาวพื้นเมืองอาศัยอยู่ตามเกาะ ต่างๆ อีกส่วนหนึ่ง และกลุ่มชนเหล่านี้จะมีชนธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของตนเองแตกต่างกันไปจากกลุ่มชนส่วนใหญ่ ดังนั้น วัฒนธรรมของชาวสตูลจึงมีลักษณะหลากหลายจึงทำให้ผู้ที่ไม่เข้าใจถึงสภาพทางวัฒนธรรมและผู้ที่ไม่หวังดีต่อประเทศอาจถือเอาเป็นเงื่อนไขในการปลุกระดมให้ประชาชนที่ต่างวัฒนธรรมกันมีความหวาดระแวงต่อกันอันอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นซึ่งเป็นผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติเป็นส่วนรวม

ทางจังหวัดได้ตระหนักถึงเรื่องนี้ จึงได้จัดให้มีนโยบายที่จะส่งเสริมให้กลุ่มชนที่แตกต่างกันทางวัฒนธรรมเกิดความเข้าใจในสภาพทางวัฒนธรรมและสามารถปรับตัวให้เข้ากันได้เพื่อขจัดความหวาดระแวงต่อกันและกันและอยู่กันได้อย่างมีความสุขและได้ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดีที่สุดในกลุ่มจังหวัดชายแดนใต้ทั้งหมด

จากหลักฐานทางโบราณคดี เมืองสตูลเคยเป็นที่อยู่ของมนุษย์ถ้ำ มีการขุดพบโบราณวัตถุประเภทหิน และเครื่องปั้นดินเผา เมื่อเข้าสู่ยุคประวัติศาสตร์ชุมชนที่เจริญก่อนแห่งอื่นๆ ในจังหวัดสตูลคือ อำเภอละงู อีกชุมชนหนึ่งคือบ้านบาราเกตุ ซึ่งเป็นท่าเรือ มีชื่อปรากฏอยู่ในแผนที่ที่ชาวตะวันตกเขียนไว้ ปัจจุบันอยู่ในเขต อำเภотаแพ จังหวัดสตูลมีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดมาอย่างยาวนาน มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เป็นโบราณสถาน และโบราณวัตถุบริเวณชุมชนโบราณมาอาศัยอยู่ก่อนแล้ว เช่น แหล่งโบราณคดีเขาโต๊ะพญาวัง แหล่งโบราณคดีเขาโต๊ะนางคำ แหล่งโบราณคดีเขา แหล่งโบราณคดีถ้ำหอย แหล่งโบราณคดีถ้ำลาซิบ และถ้ำแคล้ว แหล่งโบราณคดีถ้ำหัวลิง แหล่งโบราณคดีถ้ำภูผาเพชร แหล่งโบราณคดีถ้ำโพธิ์ยอม โบราณวัตถุที่พบเป็นประเภทหิน และประเภทดินเผา เครื่องประดับ เศษภาชนะดินเผา เปลือกหอย และกระดูกมนุษย์

ชาวสตูลส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม (ร้อยละ 74) โดยนับถือนิกาย “ซาฟาอี” ซึ่งเป็นนิกายที่ชาวมุสลิมทั่วไปนับถือและปฏิบัติตามแนวทาง “ซุนนะฮ์” ส่วนชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธก็ปฏิบัติตนเป็นพุทธมามกะที่ดี ทำให้ไม่มีความขัดแย้งกันในระหว่างผู้ที่นับถือศาสนาที่ต่างกันและอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขตลอดมา

ด้านภาษา ชาวสตูลใช้ภาษาไทยปักษ์ใต้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งแตกต่างจากประชาชนในอีกสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อันได้แก่ จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ซึ่งนิยมใช้ภาษามลายูท้องถิ่น การที่ชาวสตูลส่วนใหญ่นิยมพูดภาษาไทยนั้นสันนิษฐานว่า อาจเนื่องมาจากชาวสตูลได้ติดต่อไปมาหาสู่กับประชาชนในจังหวัดตรัง พัทลุง และสงขลา มาช้านาน จึงได้รับอิทธิพลทางภาษาจากจังหวัดเหล่านี้ ปัจจุบันชาวสตูลมุสลิมที่ยังคงใช้ภาษามลายูมีอยู่บางตำบลในเขตอำเภอเมืองสตูล คือ ตำบลเจ๊ะบิลัง ตำบลตำมะลัง ตำบลปูลู ตำบลบ้านควน และบางหมู่บ้านในตำบลฉลุง จังหวัดสตูลจึงไม่มีปัญหาทางด้านภาษาที่จะใช้ติดต่อทำความเข้าใจกันได้ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่จังหวัดสตูลไม่ค่อยมีปัญหาที่รุนแรงเหมือนจังหวัดชายแดนภาคใต้อื่นๆ

อาหารการกิน ของชาวสตูล แบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่ม ชาวไทยพุทธ ชาวไทยอิสลาม และชาวจีน อาหารที่ใช้ในเทศกาลวันสำคัญทางศาสนาของทั้งสามกลุ่ม คือ

- อาหารในเทศกาลวันสำคัญทางศาสนาพุทธ ในเทศกาลเดือนสิบ ของหวานจะมี ขนมลา ขนมเจาะหู ขนมเทียน และขนมพอง ของคาวมี แกงไก่ใส่หน่อไม้ แกงส้ม แกงสมรม ส่วนผลไม้จะเป็นผลไม้ตามฤดูกาล เช่น กล้วย กล้วย กล้วย กล้วย ฯลฯ

- อาหารในเทศกาลวันสำคัญทางศาสนาอิสลาม อาหารที่นิยม ในงานบุญ และงานแต่งงาน ได้แก่ ของหวาน เช่น ขนมกาแปด (โกยแปด) คล้ายกับทองม้วน ขนมบูหลู (ขนมไข่) ขนมโกยหยา (ขนมถั่วอัด) ขนมโกยจาโบ ขนมพริก ของคาว เช่น แกงแดง (แกงเผ็ด) แกงกุ่ม่า (แกงขาว) แกงปิ้ง

จากหัว ยำหอย อาจาด อาหารเหล่านี้จะทำกันเฉพาะในโอกาสพิเศษที่สำคัญ ๆ วิธีรับประทานอาหารของชาวไทยอิสลาม นิยมนั่งกับพื้นล้อมเป็นวง มีน้ำล้างมือ การรับประทานภายในครอบครัวจะรับประทานพร้อมกัน เวลาในการรับประทานอาหาร จะสัมพันธ์กับการละหมาด (การสวด) ด้วย ส่วนใหญ่จะละหมาดให้เสร็จก่อนแล้วจึงไปรับประทานอาหาร ส่วนการรับประทานอาหารในงานบุญนุหรี หรือในงานแต่งงาน จะแยกวงกันระหว่างชาย หญิง ไม่รับประทานร่วมกัน

- อาหารเช่นไหว้บรรพบุรุษของชาวจีน ประเพณีการเซ่นไหว้ของชาวจีนยังคงปฏิบัติกันอยู่อย่างเคร่งครัดปีละ 3 ครั้ง คือ ในเทศกาลตรุษจีน เช็งเม้ง และสารทจีน อาหารที่ใช้เซ่นไหว้บรรพบุรุษ จะไม่แตกต่างจากอาหารที่ใช้เซ่นไหว้ของชาวจีนในจังหวัดอื่นๆ

2.1.4 การเมืองการปกครอง

จังหวัดสตูล แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 อำเภอ 36 ตำบล 279 หมู่บ้าน 7 เทศบาล (1 เทศบาลเมือง 6 เทศบาลตำบล) และ 34 อบต. ดังนี้

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
1. อำเภอเมืองสตูล	12	70	1	3	10
2. อำเภอกวนโดน	4	31	-	1	4
3. อำเภอกวนกาหลง	3	32	-	-	3
4. อำเภอทุ่งหว้า	5	35	-	1	5
5. อำเภอละงู	6	61	-	1	6
6. อำเภอท่าแพ	4	31	-	-	4
7. อำเภอมะนัง	2	19	-	-	2
รวม	36	279	1	6	34

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสตูล

การบริหารราชการ

จังหวัดสตูล มีรูปแบบการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน 3 รูปแบบ คือ

1) การบริหารราชการส่วนกลาง ประกอบด้วยส่วนราชการสังกัดส่วนกลาง ซึ่งตั้งหน่วยงานในพื้นที่จังหวัด จำนวน 50 หน่วยงาน

2) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค จัดรูปแบบการปกครองและการบริหารราชการออกเป็น 2 ระดับ คือ

☐ ระดับจังหวัดประกอบด้วย ส่วนราชการประจำจังหวัด จำนวน 32 หน่วยงาน

☐ ระดับอำเภอประกอบด้วย 7 อำเภอ 36 ตำบล 279 หมู่บ้าน

3) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 เทศบาลเมือง 6 เทศบาลตำบล และ 35 องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง

การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) จังหวัดสตูลมีสมาชิกวุฒิสภาได้ 1 คน เลือกตั้งเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2551 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 192,606 คน มาใช้สิทธิจำนวน 127,724 คน คิดเป็นร้อยละ 66.31 บัตรดีจำนวน 116,403 ใบ คิดเป็นร้อยละ 91.14 บัตรเสียจำนวน 3,991 ใบ คิดเป็นร้อยละ 3.12 และบัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 7,330 ใบ คิดเป็นร้อยละ 5.74 และผู้ได้รับการเลือกตั้งให้เป็นสมาชิกวุฒิสภา คือ นายสุริยา ปันจอร์

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) จังหวัดสตูลมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้ 2 คน ผลการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 187,122 คน มาใช้สิทธิจำนวน 153,350 คน คิดเป็นร้อยละ 81.95 บัตรดีจำนวน 141,253 ใบ คิดเป็นร้อยละ 75.49 บัตรเสียจำนวน 4,421 ใบ คิดเป็นร้อยละ 2.36 และบัตรไม่ประสงค์ลงคะแนนจำนวน 7,676 ใบ คิดเป็นร้อยละ 4.10 ผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสตูล ได้แก่ นายฮอซาลี ม่าห์หมะ และ นายอลี มะหมัดยงกี สังกัดพรรคประชาธิปัตย์

ผู้ว่าราชการจังหวัด

นายเหนือชาย จิระอภิรักษ์

ผู้ว่าราชการจังหวัดสตูล

2.2 บริบทการพัฒนาพื้นที่

2.2.1 ทิศทางการพัฒนาจังหวัดและยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาจังหวัดระหว่างปี พ.ศ. 2550-2555

วิสัยทัศน์จังหวัดสตูล

“การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกษตรได้มาตรฐาน เมืองสวรรค์ชายแดนใต้”

“Eco-Tourism, Green Agriculture and Border – Southern of the Paradise.”

พันธกิจ :

1. เร่งสร้างความเข้าใจ และกระตุ้นการท่องเที่ยวของจังหวัดให้เป็นเชิงนิเวศที่มีความหลากหลายให้ได้มาตรฐานระดับสากลเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ
2. เสริมสร้างศักยภาพของเกษตรกรในพัฒนาผลผลิตและสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการทั้งในประเทศและต่างประเทศ
3. ยกกระดับความรู้ของประชาชน และชุมชน ให้เข้มแข็ง ก่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้และอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
4. ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน เพื่อเป็นทุนทางสังคมในรุ่นต่อ ๆ ไป
5. สนับสนุนการพัฒนาการขนส่ง เชื่อมโยง การท่องเที่ยว เกษตรกรรม และการค้าชายแดนฝั่งอันดามันด้วยระบบโลจิสติกส์ (Logistic)
6. พัฒนากลไกในการบริหารจัดการของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ เพื่อผลักดันยุทธศาสตร์ของจังหวัดให้บรรลุผล

ทิศทางการพัฒนาจังหวัดสตูล ปี 2553-2556 กำหนดภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่า “เมืองการท่องเที่ยวเชิงนิเวศชั้นนำของอาเซียน เมืองเกษตรมาตรฐาน เมืองแห่งความสุข” โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ 5 ด้าน เป็นกรอบการดำเนินงาน เพื่อดำเนินการผลักดันจังหวัดสู่การบรรลุเป้าหมายดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

1. การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่หลากหลายให้ได้มาตรฐานระดับสากลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
2. การพัฒนาผลผลิต และสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3. การพัฒนาคนและสังคมแห่งการเรียนรู้ภายใต้วัฒนธรรมที่หลากหลาย ชุมชนและประชาชนเข้มแข็ง อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขสู่ประชาคมอาเซียน

4. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

5. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สนับสนุนการขนส่ง การท่องเที่ยว เกษตรกรรม และการค้าชายแดนฝั่งอันดามัน

การวิจัยเพื่อพัฒนาจังหวัดสตูล ในช่วงปี 2553-2556 มุ่งไปสู่การจัดการด้านการท่องเที่ยวเพื่อ โดยมียุทธศาสตร์ที่สำคัญเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

เป้าประสงค์รวม :

1. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
2. สินค้าการเกษตรได้มาตรฐานสากล
3. ประชาชนมีความมั่นคงทางด้านรายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ตารางแสดงการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis)

การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) จังหวัดสตูล ตามแผนยุทธศาสตร์จังหวัด พ.ศ.2553 – 2556			
	ด้านเศรษฐกิจ	ด้านสังคม	ด้านสิ่งแวดล้อม
จุดแข็ง (Strengths)	- มีชายแดนติดต่อกับประเทศมาเลเซีย เหมาะกับการค้าการลงทุน - เป็นแหล่งการเพาะปลูกยางพาราและปาล์ม ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจ	- มีวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีที่หลากหลาย โดยเน้นภูมิปัญญาท้องถิ่น - มีบุคลากร องค์กร โครงสร้างพื้นฐานด้านการกีฬาที่สามารถรองรับการจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ และการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวได้	- มีเขตพื้นที่ติดต่อทะเล เหมาะกับการประมง - มีสภาพแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์และหลากหลาย - มีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับทั้งในและนอกประเทศ
จุดอ่อน (Weaknesses)	- ขาดการพัฒนาด้านการผลิต การตลาดและการเพิ่มมูลค่าในสินค้าภาคการเกษตรอย่างต่อเนื่อง - การสนับสนุนและส่งเสริมภาคบริการการท่องเที่ยวจากภาครัฐยังมีข้อจำกัด - ต้นทุนทางเศรษฐกิจสูง ทำให้ขีดความสามารถในการแข่งขันต่ำ	- สภาพชีวิตความเป็นอยู่ อยู่ในเกณฑ์ระดับต่ำ - ระดับการศึกษาของประชาชนอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในด้านอัตราประชากรที่ไม่ได้รับการศึกษา อัตราการเข้าเรียน และการบริการทางการศึกษา - ประชาชนในพื้นที่ขาดโอกาสและความมั่นคงในการทำงาน - การคมนาคมและการสื่อสารในท้องถิ่นไม่สะดวกและทั่วถึง - ประชาชนบางส่วนยังไม่รู้และไม่นิยมใช้ภาษาไทย สำหรับการสื่อสารในชุมชน - ประชาชนยังมีปัญหาสุขภาพอนามัย อีกทั้งเป็นพื้นที่ไกลจากศูนย์กลางของประเทศ ทำให้โอกาสการเข้าถึงบริการสาธารณะของภาครัฐยากขึ้น	- ทรัพยากรที่ดินบางส่วนเสื่อมโทรมไม่เหมาะต่อการเพาะปลูก มีดินเปรี้ยว - มีการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในบางพื้นที่

การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) จังหวัดสตูล ตามแผนยุทธศาสตร์จังหวัด พ.ศ.2553 – 2556			
	ด้านเศรษฐกิจ	ด้านสังคม	ด้านสิ่งแวดล้อม
โอกาส (Opportunities)	- การเข้าร่วมโครงการ IMT-GT สามารถเป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน การส่งออกสินค้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน - สร้างฐานการแปรรูปสินค้าเกษตรกรรม - ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวที่หลากหลายวัฒนธรรม - นโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาการท่องเที่ยว - ความสามารถในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน	- เป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงมุสลิมในระดับกลุ่มจังหวัด - เป็นแหล่งการศึกษาศาสนาอิสลาม และการผลิตเครื่องแต่งกายมุสลิม	- สนับสนุนและส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
ภัยคุกคาม (Threats)	- ระเบียบ กฎหมาย ข้อตกลงบางประเด็นไม่เอื้อต่อการค้า การท่องเที่ยว การลงทุน ทั้งในและนอกประเทศ - การลักลอบขนสินค้าหนีภาษีตามแนวชายแดน ซึ่งส่งผลต่อราคาสินค้าในพื้นที่ ทำให้สินค้าในพื้นที่เสียราคา - ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก	- สุ่มเสี่ยงการก่อความไม่สงบในพื้นที่ มีปัญหาการก่อการร้ายส่งผลกระทบต่อทั้งในเศรษฐกิจและสังคม - กลุ่มผู้ก่อความไม่สงบใช้จุดอ่อนทางการศึกษาเป็น	- การเกิดภัยธรรมชาติ

โดยภาพรวมของบริบทพื้นที่และการพัฒนาจังหวัดสตูลที่ผ่านมา ยังคงมีปัญหาที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. ปัญหาเรื่องน้ำ

สภาพปัญหา จังหวัดสตูลมีปัญหาเรื่องน้ำ ทั้งน้ำท่วมและภัยแล้ง น้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง สาเหตุมาจากสภาพพื้นที่ของจังหวัดที่เป็นภูเขาด้านตะวันออก และลาดเอียงไปทางทิศตะวันตก มีความลาดชันสูง ในฤดูฝนน้ำหลากลงทะเลไปอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดอุทกภัยอย่างฉับพลัน ส่วนในฤดูแล้ง ราษฎรจะประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ ทั้งน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค เนื่องจากไม่มีอ่างเก็บน้ำไว้ในช่วงขาดแคลนน้ำ

แนวทางแก้ไข จากสภาพปัญหาเรื่องน้ำของจังหวัด จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการยุทธศาสตร์ในการพัฒนาแหล่งน้ำ และการกักเก็บน้ำ และจัดการน้ำให้เต็มศักยภาพในพื้นที่ของจังหวัดสตูล เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ โดยมีแนวทางในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

ปรับปรุงระบบส่งน้ำเดิมที่มีอยู่ให้สามารถใช้งานได้ตลอดปี

ก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า

ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กบนเกาะและพื้นที่บนบกที่มีความเหมาะสม

ก่อสร้างทำนบของป้องกันน้ำเค็ม

ก่อสร้างฝายต้นน้ำตามแนวพระราชดำริ

ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ เช่น อ่างเก็บน้ำคลองช้าง และอ่างเก็บน้ำคลองลำโตน

(อันเนื่องมาจากพระราชดำริ)

2. ปัญหาด้านการท่องเที่ยว

สภาพปัญหา ไม่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางบก เช่น น้ำตก โบราณสถาน ชุมชนและท้องถิ่นยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว ทำให้ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในชุมชนเสื่อมโทรมลง บุคลากรด้านการท่องเที่ยว ขาดความรู้ ความเข้าใจและทักษะเรื่องการบริหาร รวมไปถึงความสามารถในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ การเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวทางทะเล เช่น เกาะหลีเป๊ะ เกาะอาดัง เกาะตะรุเตา เกาะราวี เกาะบุโหลน ทำให้เกิดปัญหาการจัดการขยะ ขาดสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด ทำให้ไม่มีจุดเด่นในการประชาสัมพันธ์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด เช่น สินค้าที่ระลึก อาหาร และของฝาก เป็นต้น

แนวทางแก้ไข แก่กฎระเบียบในการขอใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนและเขตอุทยานแห่งชาติ จัดประชุมสัมมนาผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวสตร่วมกับผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวประเทศมาเลเซีย และจังหวัดสงขลา เพื่อประสานความร่วมมือและเพิ่มศักยภาพด้านการท่องเที่ยวจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวบนบกให้มากขึ้น หาแนวทางให้นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวทางทะเล และได้มีโอกาสท่องเที่ยวบนบกด้วย โดยจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวบนบกในราคาพิเศษ ส่งเสริมสนับสนุนให้นักลงทุนมาประกอบการธุรกิจด้านท่องเที่ยวมากขึ้น การแก้ไขปัญหายยะ จังหวัดได้ทำความเข้าใจ/รณรงค์ ให้ผู้ประกอบการท่องเที่ยว และผู้เกี่ยวข้องกับขยะ จัดเก็บขยะและให้มีการแยกขยะให้สะดวกต่อการนำไปทำลาย ประสานให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต./อบจ.) จัดทำแผนรองรับการการขนขยะขึ้นจากสถานท่องเที่ยวที่เป็นเกาะ สำหรับแก้ไขปัญหายยะระยะยาว จังหวัดเสนอให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในระดับส่วนกลาง ได้ทำการศึกษาวิจัย และดำเนินโครงการแก้ไขปัญหายยะ โดยเฉพาะที่เป็นเกาะในเขตจังหวัดสตูล และสถานท่องเที่ยวบนบก ควรให้ความรู้ ความเข้าใจกับชุมชนและท้องถิ่นในด้านการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเพื่อชุมชนและท้องถิ่น สามารถบริหารจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนเองได้อย่างยั่งยืนต่อไป ควรพัฒนาพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวทุกภาคส่วนให้มีความรู้ ความเข้าใจในด้านการให้บริการและด้านภาษา เพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานและความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว สนับสนุนการศึกษา/ วิจัย/ พัฒนา เอกลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว และสินค้าด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด

3. ปัญหาทางการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทด้านการศึกษากำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิ และโอกาสเสมอกัน ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทด้านการศึกษากำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิ และโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดได้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสตูล และสถานศึกษาในสังกัด จึงได้ดำเนินงานตามแผนทางดังกล่าว สรุปปัญหาได้ดังนี้

ด้านปริมาณ การเกณฑ์เด็กเข้าเรียนระดับประถมศึกษา ดำเนินการได้ร้อยละ 100 นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้าเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 98.90 ส่วนนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าเรียนต่อมัธยมศึกษาปีที่ 4 /ปวช.1 ร้อยละ 97.64 จากข้อมูลสารสนเทศดังกล่าวชี้ให้เห็นว่านักเรียนบางส่วนไม่ได้เข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 4/ปวช.1 ทั้งนี้เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจของครอบครัว ปัญหาความบกพร่องด้านการเรียนรู้ของนักเรียน ตลอดจนปัญหาด้านความประพฤติ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสตูล จะจัดหารูปแบบการศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน เช่น การจัดการศึกษาทางเลือก การจัดการศึกษาโดยครอบครัว การศึกษานอกโรงเรียน การศึกษาสงเคราะห์ การศึกษาพิเศษ เป็นต้น

ด้านคุณภาพ ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของนักเรียนจังหวัดสตูล มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ในปีการศึกษา 2551 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละวิชาภาษาไทย 39.69 วิชาคณิตศาสตร์ 40.88 วิชาวิทยาศาสตร์ 46.63 เมื่อเทียบกับภาพรวมปีการศึกษา 2550 ปรากฏว่าสูงกว่าร้อยละ +2.21 และเปรียบเทียบกับเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสตูล ปรากฏว่าสูงกว่าเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสตูล ปรากฏว่าต่ำกว่าเป้าหมายเท่ากับร้อยละ -2.43 หากพิจารณารายสาระปรากฏว่าสูงกว่าเป้าหมาย 2 รายวิชา คือ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ส่วนรายวิชาอื่นๆ ต่ำกว่าเป้าหมายทุกรายวิชา

บทที่ 3

ประมวลภาพยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและงานวิจัยเชิงพื้นที่

บทนี้นำเสนอการประมวลภาพยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและงานวิจัยเชิงพื้นที่ของจังหวัดสตูลระหว่างปี พ.ศ.2550-2555 เพื่อประมวลความรู้และวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพ ปัญหา และการจัดการของจังหวัดอันจะนำไปสู่การสังเคราะห์ สถานการณ์ ช่องว่างขององค์ความรู้ (Research Gap) เพื่อนำสู่การให้ข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด โดยมีดัชนีชี้วัดความยั่งยืนของยุทธศาสตร์ทั้งด้าน รายได้ คุณภาพชีวิต และคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีขั้นตอนและผลการศึกษา ดังนี้

3.1 ประมวลภาพยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสตูลระหว่างปี พ.ศ. 2550-2555

ช่วงที่ 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2550-2551

วิสัยทัศน์ (Vision) “เมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การเกษตรยั่งยืน เมืองท่าฝั่งอันดามัน บนพื้นฐานการศึกษาและคุณภาพชีวิตที่มั่นคง”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว
2. ปรับปรุงโครงสร้างการผลิตการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ คุณภาพ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน
3. เป็นศูนย์กลางการบริหารจัดการด้าน LOGISTIC ฝั่งตะวันตกของประเทศไทย
4. สังคมที่สงบสุขและพึงปรารถนา

ช่วงที่ 2 ระหว่างปี พ.ศ. 2552-2555

วิสัยทัศน์ “เมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การเกษตรยั่งยืน เมืองท่าฝั่งอันดามัน สร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 16 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยวและการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว

2. เสริมสร้างจิตสำนึกให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

3. พัฒนาอาชีพภายใต้กลไกการตลาด

4. พัฒนาการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรบน
พื้นฐานการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน

5. พัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน

6. ส่งเสริมการตลาด

7. พัฒนาระดับความสามารถในการขนส่งและพัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคม

8. สนับสนุนสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ

9. สนับสนุนทุกภาคส่วน จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

10. สร้างการเรียนรู้และความสามารถในการจัดการชุมชน

11. เสริมสร้างและพัฒนาระบบการรักษาความสงบเรียบร้อยของคนในสังคม

12. เสริมสร้างความมั่นคงของชีวิตและสังคม

13. พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขและสนับสนุนการสร้างคุณภาพ โดยการมีส่วนร่วม
ของภาคีเครือข่าย

14. จังหวัดสตูลมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

15. ส่งเสริมการนำหลักธรรมไปสู่บุคคลและสู่กลุ่มบุคคล

16. สร้างวินัยและคุณธรรมนำสังคม

ช่วงที่ 3 ระหว่างปี พ.ศ. 2553 – 2556

วิสัยทัศน์ : การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกษตรได้มาตรฐาน เมืองสวรรค์ชายแดนใต้
(Eco-Tourism, Green Agriculture and Border-Southern of the paradise)

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 5 ยุทธศาสตร์และวางน้ำหนักในการใส่โครงการพัฒนา ดังนี้ :

1. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่หลากหลายให้ได้มาตรฐานระดับสากลและเป็นมิตรต่อ
สิ่งแวดล้อม (น้ำหนักร้อยละ 30)

2. พัฒนาผลผลิตและสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการทั้งในประเทศและ
ต่างประเทศ (น้ำหนักร้อยละ 25)

3. พัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ภายใต้วัฒนธรรมที่หลากหลาย ชุมชนและประชาชน
เข้มแข็ง อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข (น้ำหนักร้อยละ 20)

4. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วม
ของชุมชน (น้ำหนักร้อยละ 15)

5. พัฒนาระบบโลจิสติกส์ (Logistic) เพื่อสนับสนุนการขนส่ง การท่องเที่ยว
เกษตรกรรม และการค้าชายแดนฝั่งอันดามัน (น้ำหนักร้อยละ 10)

โดยมีพัฒนาการของแผนพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จังหวัด ดังนี้

แผนพัฒนาจังหวัดสตูลช่วงระหว่างปี พ.ศ.2552-2554

1. วิสัยทัศน์

“เมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การเกษตรยั่งยืน เมืองท่าฝั่งอันดามัน สร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้”

2. พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวและพัฒนากิจการบริหารจัดการ
2. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. พัฒนาอาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้ที่ยั่งยืน
4. พัฒนาระบบการขนส่งสินค้าชายฝั่งทะเลอันดามัน
5. เสริมสร้างและพัฒนาคนและสังคมภูมิปัญญาแห่งการเรียนรู้
6. คุณธรรมนำสังคม

3. เป้าประสงค์รวม (Objectives)

1. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวและบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว
2. เพิ่มมูลค่าการผลิตทางการเกษตรและรายได้
3. เพิ่มการผลิตทางการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
4. พัฒนาระดับความสามารถในการขนส่งและพัฒนาระบบโลจิสติกส์ (Logistic)
5. สนับสนุนเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศ
6. เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เป็นคนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีวัฒนธรรม มีคุณธรรมจริยธรรม เลื่อมใส ในระบบธรรมาภิบาล
7. ให้ประชาชนเข้ารับการศึกษอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการศึกษาภาคบังคับและการศึกษานอกระบบ

4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายการพัฒนา (KPI / Targets)

ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามกลยุทธ์

สรุปโครงการตามแผนพัฒนาจังหวัดสตูล พ.ศ. 2553 – 2556

ประเด็นยุทธศาสตร์	โครงการ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)
1.พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่หลากหลายให้ได้มาตรฐานระดับสากลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	1.1 โครงการของจังหวัด 1.2 โครงการของกระทรวง กรม 1.3 โครงการของ อปท. 1.4 โครงการความร่วมมือจากชุมชน หรือภาคเอกชน	20 3 8 -	186,053,450 3,300,000
	รวม	31	200,353,450
2.พัฒนาผลผลิตและสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการทั้งในประเทศและต่างประเทศ	2.1 โครงการของจังหวัด 2.2 โครงการของกระทรวง กรม 2.3 โครงการของ อปท. 2.4 โครงการความร่วมมือจากชุมชน หรือภาคเอกชน	7 59 2 -	192,767,339 251,226,250 400,000
	รวม	68	444,393,589
3.พัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ภายใต้วัฒนธรรมที่หลากหลาย ชุมชนและประชาชนเข้มแข็ง อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	3.1 โครงการของจังหวัด 3.2 โครงการของกระทรวง กรม 3.3 โครงการของ อปท. 3.4 โครงการความร่วมมือจากชุมชน หรือภาคเอกชน	3 56 7 -	11,821,030 59,971,554 4,800,000
	รวม	66	77,792,584
4.บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน	4.1 โครงการของจังหวัด 4.2 โครงการของกระทรวง กรม 4.3 โครงการของ อปท. 4.4 โครงการความร่วมมือจากชุมชน หรือภาคเอกชน	5 1 11 -	23,080,000 100,000 8,505,900 -
	รวม	17	33,035,900
5.พัฒนาระบบโลจิสติกส์ (Logistic) เพื่อสนับสนุนการขนส่ง การท่องเที่ยว เกษตรกรรม และการค้าชายแดนฝั่งอันดามัน	5.1 โครงการของจังหวัด 5.2 โครงการของกระทรวง กรม 5.3 โครงการของ อปท. 5.4 โครงการความร่วมมือจากชุมชน หรือภาคเอกชน	3	45,000,000
	รวม	3	45,000,000

ประเด็นยุทธศาสตร์	โครงการ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)
สรุปงบประมาณแยกตามประเภทของแหล่งงบประมาณ	1 โครงการของจังหวัด	38	458,721,819
	2 โครงการของกระทรวง กรม	119	312,797,804
	3 โครงการของ อปท.	28	24,705,900
	4 โครงการความร่วมมือจากชุมชน หรือภาคเอกชน	-	
	รวมโครงการทั้งหมดจากทุกแหล่งงบประมาณ	185	796,225,523

5. ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ เพื่อพัฒนาจังหวัด

พันธกิจ	ประเด็นยุทธศาสตร์	กลยุทธ์
1. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวและพัฒนากิจการบริการจัดการ	1. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยวและการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว	1. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน 2. ส่งเสริมกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว 3. พัฒนาระดับความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริการด้านการท่องเที่ยว
2. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1. เสริมสร้างจิตสำนึกให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1. การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2. การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต 3. การบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4. การจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัด
3. พัฒนาอาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้อย่างยั่งยืน	1. พัฒนาอาชีพภายใต้กลไกการตลาด	1. การสร้างความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจชุมชน 2. การบริหารจัดการกระบวนการชุมชนให้เข้มแข็ง 3. สร้างและพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว 4. สร้างและพัฒนาบุคลากรในระบบโลจิสติกส์ (Logistic) 5. พัฒนาอาชีพทั้งในสาขาที่เป็นความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ 6. ส่งเสริมการบริหารภาคเอกชนภายใต้ระบบบรรษัทภิบาล 7. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารด้านอาชีพและการมีงานทำนอกภาคเกษตร
	2. พัฒนาการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรบนพื้นฐานการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน	1. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเกษตรเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ 2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานส่งเสริมการใช้ปัจจัยและบริหารทรัพยากรด้านการเกษตรอย่างเหมาะสมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถใน

		การผลิต 3. ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ 4. พัฒนาสถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตและแข่งขัน 5. พัฒนาระบบตลาดเชื่อมโยงเครือข่ายศูนย์รวบรวมและการกระจายสินค้าเกษตรอย่างเหมาะสม 6. พัฒนาระบบฐานข้อมูลการแบ่งเขตการเกษตร 7. ส่งเสริมให้ความรู้ด้านเกษตร การรวมกลุ่มและการใช้จ่ายการออมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
	3. พัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน	1. พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน
	4. ส่งเสริมการตลาด	1. เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการด้านการตลาด
4. พัฒนาระบบการขนส่งสินค้าชายฝั่งทะเลอันดามัน	1. พัฒนาระดับความสามารถในการขนส่งและพัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคม	1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการคมนาคมขนส่งทางน้ำและเชื่อมโยงส่งเสริมการขนส่งระบบโลจิสติกส์ (Logistic) อย่างบูรณาการ 2. พัฒนาเส้นทางขนส่งและระบบโลจิสติกส์ (Logistic) ระบบภูมิภาค 3. เป็นศูนย์กลางการขนส่งและกระจายสินค้าโลจิสติกส์ (Logistic)
	2. สนับสนุนเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ	1. พัฒนาศักยภาพและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบการ 2. สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ 3. พัฒนาการตลาดเชิงรุกและเชื่อมโยงการค้าทั้งในและต่างประเทศ
5. เสริมสร้างและพัฒนาคนและสังคมภูมิปัญญาแห่งการเรียนรู้	1. สนับสนุนทุกภาคส่วนจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต	1. เพื่อโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2. เร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานและสอดคล้องกับวิถีชีวิตและอัตลักษณ์
	2. สร้างการเรียนรู้และความสามารถในการ	1. พัฒนาระบบการชุมชน 2. ทบทวนและยกระดับแผนชุมชน

	จัดการชุมชน	3. เสริมสร้างและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น
	3. เสริมสร้างและพัฒนา ระบบการรักษาความสงบ เรียบร้อยของคนในสังคม	1. จัดระบบการรักษาความสงบเรียบร้อย และความมั่นคงในพื้นที่ให้เอื้ออำนวยต่อการ ท่องเที่ยว และการค้า 2. พัฒนาระบบการบริการประชาชนที่มี คุณภาพ
	4. เสริมสร้างความมั่นคง ของชีวิตและสังคม	1. พัฒนาระบบฐานข้อมูลทางสังคมระดับ จังหวัด 2. พัฒนาระบบการจัดสวัสดิการสังคม 3. พัฒนาระบบงานอาสาสมัครทางสังคม 4. เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาสังคมโดยการพัฒนาศักยภาพ 5. เสริมสร้างโอกาสในการพึ่งตนเอง 6. ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายการจัด สวัสดิการสังคมภาคประชาชน
	5. พัฒนาระบบบริการ สาธารณสุขและสนับสนุน การสร้างสุขภาพ โดยการ มีส่วนร่วมของภาคี เครือข่าย	1. เพิ่มศักยภาพของสถานบริการสาธารณสุข ให้ได้มาตรฐานและสนับสนุนการมีส่วนร่วม และสร้างความเข้มแข็งของภาคีเครือข่าย ใน การสร้างสุขภาพ
	6. จังหวัดสตูลมีความ ปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สิน	1. การอบรมให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกใน การมีส่วนร่วมในการป้องกันและลดอุบัติเหตุ ทางถนนอย่างปลอดภัย 2. การจัดวางระบบป้องกัน เตือนภัยจากสา ธารณภัยและเตรียมความพร้อมในทุกพื้นที่ ของจังหวัดสตูลควบคู่กับการจัดทำผังเมือง รวม 3. จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะ และเครื่องจักรกลที่จำเป็นในการป้องกัน บรรเทา ระวังและช่วงเหลือผู้ประสบภัย 4. จัดเตรียมความพร้อมให้กับภาคประชาชน และเสริมสร้างเครือข่ายในการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย
6. สังคมที่มีคุณธรรม	1. ส่งเสริมการนำ หลักธรรมไปสู่บุคคลและ สู่กลุ่มบุคคล	1. ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม 2. สร้างสังคมสมานฉันท์ 3. ส่งเสริมองค์ความรู้ผู้นำศาสนา
	2. สร้างวินัยและ คุณธรรมนำสังคม	1. อบรมเยาวชนและประชาชน

แนวคิดแผนงาน / โครงการที่มีลำดับความสำคัญ (Flagship Project)

ประเด็นยุทธศาสตร์	แผนงาน / โครงการ	ระยะเวลา			
		2551	2552	2553	2554
1. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยวและ การบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว	1. ส่งเสริมกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว 1 เดือน / จ.สตูล		5,000,000	5,000,000	5,000,000
	2. สาธารณสุขดูแลสุขภาพนักท่องเที่ยว / แหล่งท่องเที่ยวในเขตรับผิดชอบของสาธารณสุข		300,000	300,000	300,000
	3. สร้างหอดูนก จำนวน 1 หอ พร้อมก่อสร้างสะพานทางเดินระยะทาง 500 เมตร		1,500,000		
	4. ก่อสร้างถนนลาดยาง AC สด. 501 บ้านทุ่งนางแก้ว – น้ำตกวังสายทอง - น้ำตกวังสายธาร ต.น้ำผุด อ.ละงู ระยะทาง 12.062 กม. ระยะทาง 8.700 กม. / ละงู		16,270,000	18,000,000	14,742,000
	5. ก่อสร้างถนนลาดยาง AC สาย สด.4004 แยก ทล.4137 (กม. 9.800) - น้ำตกดาวกระจาย ต.ควนกาหลง ระยะ 7 กม. / อ.ควนกาหลง		9,600,000	13,500,000	9,000,000
	6. ปรับปรุงถนนทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวภายในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าฯ / เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองปลักพระยาและเขาพระยาบังสา		1,000,000		
	7. จัดซื้อเรือแคนู เพื่อการท่องเที่ยว จำนวน 20 ลำ / จักรยาน 25 คัน		730,000		
	8. จัดทำหุ่นจอดเรือ จำนวน 105 หุ่น		1,270,000		

ประเด็นยุทธศาสตร์	แผนงาน / โครงการ	ระยะเวลา			
		2551	2552	2553	2554
	9. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสตูล		3,000,000	3,000,000	3,000,000
	จำนวน 9 โครงการ		38,670,000	39,800,000	28,742,000
2. เสริมสร้าง จิตสำนึกให้ชุมชนมี ส่วนร่วมในการ จัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	1. เสริมสร้างการมีส่วนร่วม ในการจัดการขยะมูล ฝอยและน้ำเสียในแหล่ง ท่องเที่ยวทางทะเล / เกาะหลีเป๊ะ เกาะบุโหลน จ.สตูล		800,000	960,000	
	2. พัฒนาศักยภาพ เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน / 7 อำเภอ		200,000	240,000	264,000
	3. เตาเผาขยะแบบไร้ มลพิษบ้านเกาะหลีเป๊ะ / อ.เมือง		6,999,000		
	4. คลองสายนน้ำใส จังหวัด สตูล / คลองบ่าบัง คลอง ละงู และคลองบาราเกด		1,500,000	2,100,000	2,700,000
	5. พัฒนาภูมิทัศน์ท่าเทียบ เรือท่ามะลิ / ท่าเรือท่ามะ ลิ อ.เมือง		9,000,000		
	6. ปรับปรุงสภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวก		2,000,000		
	7. ปรับปรุงภูมิทัศน์ เส้นทางล่องแก่งน้ำตกวัง สายทอง		2,500,000		
	8. ปรับปรุงด้านปฏิบัติการ และดูแลความปลอดภัยแก่นัก ท่องเที่ยว		500,000		
	9. ก่อสร้างเขื่อนป้องกัน ตลิ่งริมทะเลบ้านบูโบย – แหลมสน / อ.ละงู		15,000,000	15,000,000	10,000,000
	10. ก่อสร้างเขื่อนป้องกัน ตลิ่งริมทะเลบ้านมะหัง / อ.ทุ่งหว้า		15,000,000	15,000,000	15,000,000

ประเด็นยุทธศาสตร์	แผนงาน / โครงการ	ระยะเวลา			
		2551	2552	2553	2554
	11. ก่อสร้างเขื่อนป้องกัน ตลิ่งริมทะเลบ้านทุ่งสะโง๊ะ / อ.ทุ่งหว้า		25,000,000	25,000,000	25,000,000
	12. จัดตั้งด่านสกัดการ ลักลอบตัดไม้ทำลายป่า และทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน 7 ด่าน		5,601,330	5,601,330	5,601,330
	13 สร้างจิตสำนึกในการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม		642,000	442,000	442,000
	14. จัดสร้างศูนย์เรียนรู้ และเส้นทางศึกษา ธรรมชาติระบบนิเวศป่า ชายเลน จังหวัดสตูล		5,000,000		
	15. ปรับแนวเขตพื้นที่ผ่อน ปรนในเขตอุทยานแห่งชาติ ทะเลบัน		254,220	254,220	254,220
	16. จัดชุดปราบปรามการ บุกรุกและทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ประจำจังหวัด จำนวน 2 ชุด		600,000	600,000	600,000
	17. จัดชุดสายตรวจ ปราบปรามประจำอำเภอ จำนวน 7 ชุด		6,441,330	6,441,330	6,441,330
	18. การปราบปรามการ ลักลอบทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติในเขต อุทยานแห่งชาติตะรุเตา		3,216,000	3,216,000	3,216,000
	19. การปราบปรามการ ลักลอบตัดไม้ป่าชายเลน		1,615,386	1,600,000	1,700,000
	20. จัดซื้อเรือตรวจการณ์ ความเร็วสูง จำนวน 2 ลำ		4,500,000		
	21. ปลูกป่าในพื้นที่อำเภอ 7 อำเภอ ๆ ละ 150 ไร่		5,775,000	6,352,500	6,987,750
	22. ปลูกฟื้นฟูป่าชายเลน		2,520,000	2,130,000	2,010,000
	จำนวน 22 โครงการ		114,664,266	89,761,039	85,137,738

ประเด็นยุทธศาสตร์	แผนงาน / โครงการ	ระยะเวลา			
		2551	2552	2553	2554
3. พัฒนาอาชีพ ภายใต้กลไก การตลาด	1. พัฒนาบุคลากรด้านการ ท่องเที่ยว / จ.สตูล		2,000,000	2,500,000	2,000,000
	2. ศูนย์ผลิตพันธุ์ปลาน้ำ จืดในชุมชน / ชุมชนใน ตำบลของ อ.เมือง, ควน โดน, ควนกาหลง, มะนัง ที่ มีระบบน้ำเพียงพอทั้งปี		1,291,560	2,220,716	2,362,787
	3. ส่งเสริมการเพาะเลี้ยง ปลาน้ำกร่อยในบ่อกึ่งร้าง / อำเภอชายฝั่งทะเลเมือง ท่าแพ หุ่นหว้า และละงู		1,500,000	880,000	968,000
	4. ปรับปรุงอาหารทะเล ต้นแบบ		600,000		
	5. ฝึกอบรมหลักสูตรการ พัฒนาฝีมือช่างกริดยาง		1,000,000	1,000,000	1,000,000
	6. มหกรรมงานวันเกษตร จังหวัดสตูล		1,200,000	1,300,000	1,400,000
	7. การพัฒนาบุคลากร ด้านโลจิสติกส์ (Logistic) / บุคลากร 7 อำเภอ		450,000	450,000	450,000
	8. จัดตั้งโรงผลิตเนื้อ โค มาตรฐาน		17,150,000		
	9. จัดตั้งโรงผลิตเนื้อแพะ มาตรฐาน		15,150,000		
จำนวน 9 โครงการ			40,341,560	8,350,716	8,180,787
4. พัฒนาการผลิต และเพิ่มมูลค่าสินค้า เกษตร	1. เพิ่มผลิตภาพน้ำยางโดย การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ		7,348,000	7,348,000	7,348,000
	2. ส่งเสริมการปลูกปาล์ม น้ำมันพันธุ์ดีแทนปาล์ม น้ำมันอายุเกิน 20 ปี จ.สตูล		5,805,100	5,805,100	5,805,100
	3. เพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมัน โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ		9,900,000	9,900,000	9,900,000
จำนวน 3 โครงการ			23,053,100	23,053,100	23,053,100

ประเด็นยุทธศาสตร์	แผนงาน / โครงการ	ระยะเวลา			
		2551	2552	2553	2554
5. พัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน	1. พัฒนาคุณภาพผลผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์		300,000	330,000	363,000
	2. ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาอาชีพประจำอำเภอ		7,000,000	7,000,000	7,000,000
	3. ส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพสินค้าเครื่องแต่งกายมุสลิม /จ.สุล		666,940		
	จำนวน 3 โครงการ		7,966,940	7,330,000	7,363,000
6. ส่งเสริมการตลาด	1. เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการด้านการตลาดน้ำยางสดของชุมชน/อ.ทุ่งหว้า		475,120		
	จำนวน 1 โครงการ		475,120		
7. พัฒนาระดับความสามารถในการขนส่งและพัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคม	1. ปรับปรุงไหล่ทางทางเข้า ทางเชื่อมและเกาะแบ่งถนน /ทางหลวงหมายเลข 4052 (ละงู) – ท่าเรือปากบารา กม. 5+823 – กม. 6+900 (ละงู)		7,200,000		
	2. ปรับปรุงทางหลวง เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว / ทางหลวงหมายเลข 4052 - ท่าเรือปากบารา กม. 6 + 734 – กม. 9 + 984 อ.ละงู		33,000,000		
	3. ปรับปรุงถนน และขยายไหล่ทางลาดยาง AC สาย สด. 5021 บ้านปากปิง - บ้านบูโบย ต.กำแพง ต.แหลมสน ระยะยาว 8.700 กม./ อ. ละงู		11,250,000	18,900,000	9,000,000
	4. วางและจัดทำผังพัฒนาพื้นที่เฉพาะท่าเรื่อน้ำลึกปากบารา และชุมชนโดยรอบ ต. ปากน้ำ อ.ละงู		11,000,000		

ประเด็นยุทธศาสตร์	แผนงาน / โครงการ	ระยะเวลา			
		2551	2552	2553	2554
	จ.สตูล / ทำเทียบเรือปาก บารา และชุมชนบริเวณ ใกล้เคียง				
	จำนวน 4 โครงการ		61,450,000	18,900,000	9,000,000
8. สนับสนุนเสริมสร้างขีด ความสามารถในการ แข่งขันทางเศรษฐกิจ	1. ส่งเสริมและขยาย การค้ากับประเทศในกลุ่ม IMT-GT / จ.สตูล		1,272,000	1,272,000	1,272,000
	2. จัดทำผลิตภัณฑ์มวล รวมจังหวัด (GPP)		450,000	450,000	450,000
	3. ส่งเสริมการจำหน่าย สินค้า OTOP จังหวัด		2,600,000	2,600,000	2,600,000
	จำนวน 3 โครงการ		4,322,000	4,322,000	4,322,000
9. สนับสนุนทุกภาค ส่วน จัดการเรียนรู้ ตลอดชีวิต	1. พัฒนาคุณภาพ การศึกษา		1,500,000	1,500,000	1,500,000
	2. ขยายโอกาสทาง การศึกษา		2,000,000	1,500,000	1,500,000
	3. ศึกษาการจัดตั้ง สถาบันอุดมศึกษาจังหวัด สตูล		5,000,000		
	4. เสริมสร้างการศึกษาแก่ นักเรียนยากจน แต่เรียนดี		3,000,000	3,000,000	3,000,000
	5. นักจัดรายการวิทยุ สัญจร พบประชาชน / โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา / วิชาชีพ จำนวน 12 โรงเรียน 7 อำเภอ		664,800	731,280	804,408
	6. พัฒนาพิพิธภัณฑ์สถาน แห่งชาติ สตูล / พิพิธภัณฑ์ แห่งชาติสตูล		4,000,000		
	จำนวน 6 โครงการ		16,164,800	6,731,280	6,804,408
10. สร้างการเรียนรู้ และความสามารถในการ จัดการชุมชน	1. คัดเลือกครอบครัว (ครู ข.) ดีเด่นและหมู่บ้านเป็น หนึ่งคุณภาพแผนชุมชน		1,342,000	1,646,000	1,980,000
	จำนวน 1 โครงการ		1,342,000	1,646,000	1,980,000

ประเด็นยุทธศาสตร์	แผนงาน / โครงการ	ระยะเวลา			
		2551	2552	2553	2554
11. เสริมสร้างและพัฒนาระบบการรักษาความสงบเรียบร้อยของคนในสังคม	1. สร้างหอประชุมอำเภอเมืองสตูล		8,000,000		
	2. ที่ว่าการอำเภอเมืองสตูลส่วนหน้า เกาะหลีเป๊ะ		1,500,000		
จำนวน 2 โครงการ			9,500,000		
12. เสริมสร้างความมั่นคงของชีวิตและสังคม	1. จัดหางานให้นักเรียนนักศึกษาช่วงปิดภาคเรียน / ส่วนราชการภูมิภาคในเขตอำเภอเมือง		528,000	528,000	528,000
	2. จัดตั้งอาสาสมัคร กศน. ส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต ประจำหมู่บ้านและชุมชน สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้สู่สังคมสันติสุข เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ / 7 อำเภอ		1,254,800	1,254,800	1,254,800
	3. พัฒนาศูนย์ปฏิบัติการจังหวัด (POC)		2,000,000	2,000,000	2,000,000
	4. เพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน		21,172,800	21,172,800	21,172,800
	5. ฝึกอบรมอาสาสมัครรักษาดินแดน		400,000	400,000	400,000
	6. ฝึกอบรมราษฎรอาสาสมัครเป็นสมาชิกอาสาสมัครรักษาดินแดนประเภทสำรอง		1,000,000	1,000,000	1,000,000
	7. การพัฒนาความร่วมมือกับรัฐเปอร์ลิส และรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย ด้านการคุ้มครองแรงงานไทยใน		1,600,000	1,760,000	1,936,000

ประเด็นยุทธศาสตร์	แผนงาน / โครงการ	ระยะเวลา			
		2551	2552	2553	2554
	มาเลเซีย / สนง. แรงงาน จ.สตูล				
	8. การป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติด จังหวัด สตูล		3,500,000	3,500,000	3,500,000
	9. อบรมเครือข่ายเยาวชน ผู้นำ สร้างสรรค์กิจกรรม เพื่อการประชาสัมพันธ์และ ป้องกันยาเสพติด		1,200,000	1,320,000	1,452,000
	10. ปรับปรุงสถานที่และ ภูมิทัศน์เพื่อการฟื้นฟูผู้ติด ยาเสพติด จ.สตูล		2,500,000		
	11. พัฒนาศักยภาพ อาสาสมัครชุมชน/ ผู้นำ อาสาสมัครชุมชน (อช.)		200,000	220,000	242,000
	12. ประชาสัมพันธ์ นโยบายรัฐ และรัฐบาล / สวท. จ. สตูล		302,500	332,750	366,020
	13. ซ่อมแซมปรับปรุงที่ อยู่อาศัยผู้สูงอายุ		450,000	500,000	550,000
	14. ส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการ		200,000	300,000	400,000
	15. ให้ความรู้แก่เยาวชน สตรี เพื่อป้องกันการถูก ล่อลวง จ.สตูล		525,000	555,000	575,000
	16. จัดการแข่งขันฟุตบอล เยาวชน 5 จังหวัดภาคใต้ / จ.สตูล		580,000	580,000	580,000
	17. จัดระเบียบสังคม		1,646,600	1,646,600	1,646,600
	18. ฝึกอบรม สัมมนา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อ เสริมสร้างความมั่นคง		3,000,000	3,100,000	3,200,000
	จำนวน 18 โครงการ		42,059,700	40,172,503	40,805,774

ประเด็นยุทธศาสตร์	แผนงาน / โครงการ	ระยะเวลา			
		2551	2552	2553	2554
13. พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขและสนับสนุนการสร้างคุณภาพ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย	1. สตูลเมืองสะอาด		2,000,000	2,000,000	2,000,000
	2. พัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ด้านสุขภาพจังหวัดสตูล		19,610,000		
จำนวน 2 โครงการ			21,612,000	2,000,000	2,000,000
14. จังหวัดสตูลมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	1. วางและจัดทำผังเมืองรวมชุมชนนูลง อำเภอมือง / เทศบาลตำบลนูลง และชุมชนใกล้เคียง		4,500,000		
	2. วางและจัดทำผังเมืองรวม ชุมชนควนโดน อำเภควนโดน / เทศบาลตำบลควนโดนและตำบลใกล้เคียง		5,000,000		
	3. เสริมสร้างศักยภาพชุมชน ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย /		600,000	600,000	600,000
	4. ตรวจตรา ควบคุมการคมนาคมสัญจรทางน้ำ		1,260,000	1,260,000	1,260,000
จำนวน 4 โครงการ			11,360,000	1,860,000	1,860,000
15. ส่งเสริมการนำหลักธรรมไปสู่บุคคลและสู่กลุ่มบุคคล	1. ส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม / จ. สตูล		5,897,500	4,937,500	5,676,500
	2. เยาวชนสัมพันธ์ไทย – มาเลเซีย / จ.สตูลและประเทศมาเลเซีย		796,800	796,800	796,800
	3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรม ผู้นำสตรีไทยมาเลเซีย จ. สตูลและประเทศมาเลเซีย		875,550	875,550	875,550

ประเด็นยุทธศาสตร์	แผนงาน / โครงการ	ระยะเวลา			
		2551	2552	2553	2554
	4. สัมมนาคณะกรรมการ ประจำมัสยิด เพื่อ เสริมสร้างความมั่นคง		2,420,000	2,520,000	2,620,000
	จำนวน 4 โครงการ		9,989,850	9,132,403	9,971,404
16. สร้างวินัยและ คุณธรรมนำสังคม	1. จัดสร้างค่ายลูกเสือ เอนกประสงค์จังหวัดสตูล		4,500,000	13,400,000	3,800,000
	จำนวน 1 โครงการ		4,500,000	13,400,000	3,800,000
รวมทั้งสิ้น 92 โครงการ			407,469,336	266,459,041	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

แบบ จ.1 : แบบฟอร์มการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสตูล พ.ศ. 2553 – 2556

วิสัยทัศน์ : การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกษตรได้มาตรฐาน เมืองสวรรค์ชายแดนใต้

(Eco-Tourism, Green Agriculture and Border-Southern of the paradise)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่หลากหลายให้ได้มาตรฐานระดับสากลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (น้ำหนักร้อยละ 30)

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย			กลยุทธ์
		พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	
1. ชุมชนและผู้ประกอบการค้าการท่องเที่ยวมีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวของตนให้ได้มาตรฐานสากลภายใต้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่หลากหลาย 2. จังหวัดสามารถประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและสรรค์สร้างกิจกรรมให้ตรมกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน	1 แหล่ง 5%	1 แหล่ง 5%	1 แหล่ง 5%	1. พัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดให้ได้มาตรฐานสากล รวมถึงพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการด้านการท่องเที่ยวให้เพียงพอและปลอดภัยในราคาที่เป็นธรรม
	2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว	200 ราย	200 ราย	200 ราย	2. พัฒนาชุมชนผู้ประกอบการและบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีความสามารถในการแข่งขัน
	3. จำนวนชุมชนประกอบการและบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว				3. พัฒนากิจกรรมทางการท่องเที่ยวให้ตรงกับความต้องการของตลาด พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์และ จัดหาตลาดการท่องเที่ยว

บัญชีรายการชุด โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ผลผลิต	งบประมาณดำเนินการ (บาท)			หน่วยงาน ดำเนินการ
			พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ.2555	
1. โครงการ มหกรรมส่งเสริม การท่องเที่ยว จังหวัดสตูล	1	1	5,000,000	5,000,000		สนง.ท่องเที่ยว และกีฬา จ.สตูล
2. โครงการ พัฒนาบุคลากร ด้านการท่องเที่ยว	1	1,2		2,000,000		สนง.ท่องเที่ยว และกีฬา จ.สตูล
3. โครงการ สนับสนุน กิจกรรม/ โครงการด้านการ กีฬา	2	1,2	400,000	400,000	400,000	สนง.ท่องเที่ยว และกีฬา จ.สตูล
4. โครงการ สนับสนุน กิจกรรม/โครง งานด้านกีฬา	2	1,2	600,000	600,000	600,000	สนง.ท่องเที่ยว และกีฬา จ.สตูล
5. ก่อสร้างสวน เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระชนมพรรษา 84	3	1	2,000,000	2,000,000	2,000,000	อบจ.สตูล
6. ปรับปรุง สวนสาธารณะ หาดราวี	3	1	1,000,000		1,000,000	อบจ.สตูล
7. ปรับปรุงบ่อ น้ำพุร้อน ต.ทุ่งนุ้ย	3	1,2	7,600,000	2,000,000		อบจ.สตูล
8. ประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยว	3	1	3,000,000	3,000,000	3,000,000	อบจ.สตูล
9. ส่งเสริมการ ท่องเที่ยวจังหวัด สตูลทั้งในและ ต่างประเทศ	3	1	1,500,000	1,500,000	1,500,000	อบจ.สตูล

บัญชีรายการชุด โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ผลผลิต	งบประมาณดำเนินการ (บาท)			หน่วยงาน ดำเนินการ
			พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ.2555	
10. จัดการ แข่งขันอันดามัน – สตูลมินิฮาล์ป มาราธอน	3	1	500,000	500,000	500,000	อบจ.สตูล
11. จัดการ แข่งขันวิ่งผลัด อ่าวไทยสู่อันดา มัน สงขลา – สตูล	3	1,2	500,000	500,000	500,000	อบจ.สตูล
12. งานว่า ประเพณีจังหวัด สตูล และแสดง ว่าวนานาชาติ	3	1,2	1,500,00	1,500,00	1,500,000	อบจ.สตูล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

วิสัยทัศน์ : การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกษตรได้มาตรฐาน เมืองสวรรค์ชายแดนใต้ (Eco-Tourism, Green Agriculture and Border-Southern of the Paradise)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาผลผลิตและสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการทั้งในประเทศและต่างประเทศ (น้ำหนักร้อยละ 25)

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย			กลยุทธ์
		พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	
1. ภาคการผลิตสามารถพัฒนาผลผลิตและสินค้าเกษตรได้มาตรฐานรองรับความต้องการทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะการรองรับผลิตภัณฑ์ฮาลาล	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของฟาร์มที่ได้รับรองมาตรฐานที่จำเป็นต่อความต้องการของตลาด	5%	5%	5%	1. วางระบบการพัฒนาภาคเกษตรกรรมและภาคผลิตอย่างเป็นระบบและมีแบบแผน เพื่อเกิดประสิทธิภาพสูงสุด
	2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าเพิ่มของผลผลิตและสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	5%	5%	5%	2. จัดเตรียมระบบโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร เช่น แหล่งน้ำ โรงงานปุ๋ยอินทรีย์ชุมชน และอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของประเทศ และรองรับการผลิตภัณฑ์ฮาลาล
	3. จำนวนเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการผลิตและบริหารจัดการสินค้าเกษตร	100 ราย	100 ราย	100 ราย	3. สร้างภาพลักษณ์ที่ดีเป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วนต่อผลผลิตและสินค้าเกษตรของจังหวัด 4. ส่งเสริมการเกษตรกรสถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนให้เข้มแข็ง 5. ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิต และ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์และการควบคุมป้องกันและกำจัดโรค และศัตรูผลผลิตทางการเกษตร โดยลดการใช้สารเคมี

บัญชีรายการ ชุดโครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ผลผลิต	งบประมาณดำเนินการ (บาท)			หน่วย ดำเนินการ
			พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ.2555	
1. โครงการเพิ่ม ศักยภาพการ ผลิตยางพารา	1	1		1,490,000		สหกรณ์ จังหวัดสตูล
2. โครงการ ส่งเสริมอาชีพ ด้านการเกษตร ในจังหวัด ชายแดนภาคใต้	2	1	13,177,356	6,594,400	6,567,400	สหกรณ์ จังหวัดสตูล
3. ส่งเสริม สหกรณ์/กลุ่ม เกษตรกรทั่วไป	2	1	2,072,603	1,929,100	1,929,100	สหกรณ์ จังหวัดสตูล
4. การพัฒนา สหกรณ์และกลุ่ม เกษตรกรสู่ มาตรฐาน	2	1		70,800	70,800	สหกรณ์ จังหวัดสตูล
5. การสร้างและ พัฒนาเกษตรกร รุ่นใหม่	2	1		6,000	6,000	สหกรณ์ จังหวัดสตูล
6. พัฒนา คุณภาพและ บริหารจัดการ สหกรณ์	2	1		9,900	9,900	สหกรณ์ จังหวัดสตูล
7. ขับเคลื่อน ปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียงใน สหกรณ์และกลุ่ม เกษตรกร	2	1	277,300	251,100	251,100	สหกรณ์ จังหวัดสตูล
8. บริหารจัดการ สหกรณ์แบบ เบ็ดเสร็จตาม แนวปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง	2	1		2,000	2,000	สหกรณ์ จังหวัดสตูล
9. ส่งเสริม	2	1	41,700	30,800	30,800	สหกรณ์

บัญชีรายการ ชุดโครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ผลผลิต	งบประมาณดำเนินการ (บาท)			หน่วย ดำเนินการ
			พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ.2555	
สหกรณ์ตาม พระราชดำริ สมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช กุมารี						จังหวัดสตูล
10. คณะกรรมการ กลางกลุ่ม เกษตรกร	2	1	14,800	18,600	18,600	สหกรณ์ จังหวัดสตูล
11. การส่งเสริม พัฒนากลุ่ม อาชีพ	2	1	118,800	105,000	105,000	สหกรณ์ จังหวัดสตูล
12. การส่งเสริม พัฒนาสินค้า/ ผลิตภัณฑ์ของ สถาบัน เกษตรกรสู่ มาตรฐาน	2	1	116,240	118,600	118,600	สหกรณ์ จังหวัดสตูล
13. ส่งเสริมการ ใช้ปัจจัยการผลิต ที่มีคุณภาพใน สถาบัน เกษตรกร	2	1		40,400	40,400	สหกรณ์ จังหวัดสตูล
14. ส่งเสริมและ พัฒนาธุรกิจของ สหกรณ์และกลุ่ม เกษตรกร (ส่งเสริมการ ออมในระบบ สหกรณ์)	2	1		24,600	24,600	สหกรณ์ จังหวัดสตูล
15. ส่งเสริมและ พัฒนาการ ดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์และกลุ่ม เกษตรกร	2	1		42,900	42,900	สหกรณ์ จังหวัดสตูล

บัญชีรายการ ชุดโครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ผลผลิต	งบประมาณดำเนินการ (บาท)			หน่วย ดำเนินการ
			พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ.2555	
16. ส่งเสริมการ จัดทำแผนกล ยุทธ์ของสหกรณ์ สู่การปฏิบัติ	2	1	27,050			สหกรณ์ จังหวัดสตูล
17. การพัฒนา พื้นที่อาชีพของ เกษตรกรราย ย่อย	2	1	1,771,036	3,165,658	3,165,650	สหกรณ์ จังหวัดสตูล
18. โครงการ พัฒนาผู้นำกลุ่ม อาชีพสหกรณ์ใน ประเทศไทย 2553	2	1	12,000			สหกรณ์ จังหวัดสตูล
19. ส่งเสริมการ ผลิตเกษตรกร อินทรีย์และผลิต สินค้าปลอดภัย	2	1	55,600			สหกรณ์ จังหวัดสตูล
20. ช่วยเหลือ เกษตรกรด้าน ผลผลิต	3	1	200,000	200,000	200,000	อบจ.สตูล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

วิสัยทัศน์ : การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกษตรได้มาตรฐาน เมืองสวรรค์ชายแดนใต้ (Eco-Tourism, Green Agriculture and Border-Southern of the Paradise)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ภายใต้วัฒนธรรมที่หลากหลาย ชุมชนและประชาชนเข้มแข็ง อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข (น้ำหนักร้อยละ 20)

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย			กลยุทธ์
		พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	
1. ประชาชนมีระดับการศึกษาและมีโอกาสในการเรียนรู้มากขึ้น	1. ร้อยละที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนยากจนตามเกณฑ์จปฐ.	20%	20%	20%	1. ส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาในการพัฒนาความรู้ของสูงขึ้นโดยพัฒนาระบบสนับสนุนให้เพียงพอสอดคล้องกับความต้องการของตลาด
2. ชุมชนเข้มแข็ง สังคมเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	2. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	8.5 ปี	8.5 ปี	9 ปี	2. ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง โดยยึดหลักประชาธิปไตยและศาสนาเป็นหลักในการพัฒนา สามารถสืบสานประเพณี วัฒนธรรมอันดีงาม และภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ให้เป็นทุนทางสังคมต่อไป
	3. ร้อยละของประชาชนอายุ 6 ปีขึ้นไปที่เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา ศิลปวัฒนธรรม	30%	40%	50%	3. เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สุขภาพ รายได้ ที่อยู่อาศัย เพื่อให้เกิดความมั่นคงในการดำรงชีวิต

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย			กลยุทธ์
		พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	
	4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการจับกุมคดีที่ได้รับแจ้ง/จับได้	5%	5%	5%	4. ส่งเสริมองค์กรภาครัฐและภาคประชาชนให้ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล และเร่งพัฒนาศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง
	5. ร้อยละที่ลดลงของคดีอุบัติเหตุจราจรทางบก	1%	1%	1%	5. ประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อส่งเสริมให้สตูลเป็นเมืองที่สงบ ร่มเย็น เรียบง่าย และมีค่านิยมแห่งการเรียนรู้
	6. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการคัดกรองโรค	10%	10%	10%	
	7. ร้อยละของแรงงานที่ได้รับส่งเสริมการมีงานทำ	5%	5%	5%	
	8. จำนวนของเทศบาล/อบต. ผ่านเกณฑ์เมืองน่าอยู่ด้านสุขภาพของกรมอนามัย	76/5	78/10	80/15	
	9. จำนวนมหาวิทยาลัยในพื้นที่			1	

บัญชีรายการชุด โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ผลผลิต	งบประมาณดำเนินการ (บาท)			หน่วย ดำเนินการ
			พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	
1. โครงการ ประชุมสัมมนาเครือ ขายแผ้วร้งทาง วัฒนธรรมใน สถานศึกษา	2	2	20,000	25,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
2. โครงการพัฒนา ศักยภาพข้าราชการ และเครือข่าย ด้าน ศาสนา ศิลปะ และ วัฒนธรรม สำนักงาน วัฒนธรรมจังหวัด สตูล	2	2	28,00	80,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
3. โครงการส่งเสริม การสร้างสรรค ผลงานด้านศิลปะ ของเยาวชนใน จังหวัดสตูล	2	2	23,000	38,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
4. โครงการชุมชน ตัวอย่างวัฒนธรรม สันติวิธี	2	2	406,000			สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
5. โครงการตรวจ สถานประกอบการ ตาม พ.ร.บ. ภาพยนตร์และวีดิ ทัศน์ พ.ศ. 2553	2	2	20,00	20,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
6. โครงการประชุม ชี้แจงนโยบาย ระเบียบและแนว ปฏิบัติสำหรับผู้ ประกอบกิจการร้า เกมร้าคาราโอเกะ ร้านเช่าวีซีดีตาม พ.ร.บ. ภาพยนตร์	2	2	15,000	35,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล

บัญชีรายการชุด โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ผลผลิต	งบประมาณดำเนินการ (บาท)			หน่วย ดำเนินการ
			พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	
และวิดิทัศน์ พ.ศ. 2553						
7. โครงการ ให้บริการ/ออก ใบอนุญาตตาม พ.ร.บ. ภาพยนตร์ และวิดิทัศน์ พ.ศ. 2553	2	2	5,000	5,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
8. โครงการจัดทำ เอกสารสรุปผลการ ดำเนินงานด้าน ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประจำปี 2554	2	2	35,000	35,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
9. โครงการถวาย ข้าวสลากภัต	2	2	5,000	7,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
10. โครงการพัฒนา สื่อปลอดภัยสื่อ สร้างสรรค์	2	2		30,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
11. โครงการร้านเกม สีขาวเพื่อเยาวชน จังหวัดสตูล	2	2	20,000	10,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
12. โครงการอบรม และพัฒนาบุคลากร ทางการศาสนา (วิทยาลัยอหิมา่ม)	2	2	600,000	350,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
13. โครงการตอบ ปัญหาศาสนาแก่ เยาวชน	2	2	300,000	300,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
14. โครงการนักจัด รายการเยาวชนสืบ สานศาสนา ศิลปะ	2	2	680,000	620,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล

บัญชีรายการชุด โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ผลผลิต	งบประมาณดำเนินการ (บาท)			หน่วย ดำเนินการ
			พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	
และวัฒนธรรม						
15. โครงการศาสนิก สัมพันธ์ในจังหวัด ชายแดนภาคใต้	2	2	200,000	200,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
16. โครงการค่าย เยาวชนสมานฉันท์ ในจังหวัดชายแดนใต้	2	2	246,000	230,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
17. โครงการจัด กิจกรรมเฉลิมพระ เกียรติ 5 ธันวาคม	2	2	10,000	10,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
18. โครงการส่งท้าย ปีเก่าวิถีไทย ต้อนรับปี ใหม่วิถีพุทธ	2	2		5,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
19. โครงการยกย่อง เชิดชูเด็กไทยมี คุณธรรมเนื่องในวัน เด็กแห่งชาติ	2	2	5,000	5,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
20. โครงการสวด มนต์หมู่สรรเสริญ พระรัตนตรัยทำนอง สรภัญญะ	2	2	12,000	10,200		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
21. โครงการอบรม เยาวชนภาคฤดูร้อน	2	2	22,000	22,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
22. โครงการส่งเสริม จริยธรรมนักเรียน	2	2	11,000	11,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
23. โครงการหน่วย เผยแพร่ พระพุทธศาสนา	2	2	21,000	8,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
24. โครงการปฏิบัติ ธรรมวันมาฆบูชา	2	2	10,000	10,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล

บัญชีรายการชุด โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ผลผลิต	งบประมาณดำเนินการ (บาท)			หน่วย ดำเนินการ
			พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	
25. โครงการลาน บุญลานปัญญา	2	2	880,000	500,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
26. โครงการ บรรพชาสามเณร และบวชศีล จาริณี ภาคฤดูร้อน	2	2	50,000	40,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
28. โครงการส่งเสริม พระพุทธศาสนา เนื่องในเทศกาลวันวิ สาขบูชา	2	2	40,000	40,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
30. โครงการอุดหนุน ศูนย์ศึกษาพระ พุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดสตูล	2	2	46,000	18,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
31 โครงการ บูรณะศาสนสถาน ทางศาสนาอื่น	2	2	1,959,000	2,050,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
32. โครงการอุดหนุน สำนักงาน คณะกรรมการ อิสลามประจำ จังหวัดสตูล	2	2	80,000	86,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
33. โครงการ ประกวดบรรยาย ธรรม	2	2	5,000	5,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
34. โครงการ วัฒนธรรมไทยสายใย ชุมชน	2	2	2,880,000	250,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
35. โครงการตลาด นัดภูมิปัญญา	2	2	500,000	1,040,000		สนง. วัฒนธรรม จ.สตูล
36. โครงการ	2	2	1,080,000	1,080,000		สนง.

บัญชีรายการชุด โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ผลผลิต	งบประมาณดำเนินการ (บาท)			หน่วย ดำเนินการ
โครงการ			พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	
ถ่ายทอดองค์ความรู้ กรณีปัญหา						วัฒนธรรม จ.สตูล
37. โครงการสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชน	2	4	3,140,000	3,260,000	3,454,000	สพป.สตูล และ สถานศึกษา
38. โครงการ โรงเรียนดีมีชื่อเสียง	2	4	500,000	500,000	550,000	สพป.สตูล และ สถานศึกษา
39. โครงการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ ภาษาต่างประเทศ	2	4	1,000,000	110,000	121,000	สพป.สตูล และ สถานศึกษา
40. พัฒนาการเรียน การสอนอิสลาม ศึกษาในโรงเรียน ของรัฐ	2	4	582,058	558,546	614,404	สพป.สตูล และ สถานศึกษา
41 โครงการสร้าง รายได้ระหว่างปิด ภาคเรียน	2	4	1,620,000	270,000	297,000	สพป.สตูล และ สถานศึกษา
42. โครงการ พัฒนาการเรียนการ สอนภาษาไทย	2	4	4,383,380	2,245,000	2,909,500	สพป.สตูล และ สถานศึกษา
43. โครงการส่งเสริม พระพุทธศาสนาใน โรงเรียนของรัฐ	2	4	966,000	720,000	816,600	สพป.สตูล และ สถานศึกษา
44. โครงการพัฒนา คุณภาพโรงเรียน ประถมศึกษาและมั ธยมศึกษาระดับ อำเภอ	2	4	10,220,000	4,960,000	5,456,000	สพป.สตูล และ สถานศึกษา
45. โครงการแข่งขัน กีฬาชายแดนภาคใต้	2	4	624,000	280,000	308,000	สพป.สตูล และ สถานศึกษา

บัญชีรายการชุด โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ผลผลิต	งบประมาณดำเนินการ (บาท)			หน่วย ดำเนินการ
			พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	
46. โครงการ สวัสดิการและสวัสดิ ภาพครูและบุคลากร	2	4	500,000	500,000	550,000	สพป.สตูล และ สถานศึกษา
47. โครงการ ทุนการศึกษาภูมิ ทายาท	2	4	5,825,000	5,258,000	5,825,000	สพป.สตูล และ สถานศึกษา
48. ส่งเสริมการจัด การศึกษาโรงเรียน นิคมพัฒนาฝั่ง 6	3	2		1,000,000	1,000,000	อบจ.สตูล
49. ส่งเสริมการ เรียนการสอน โรงเรียนนาร่องเน้น หลักสูตรเฉพาะด้าน	3	2	300,000	1,500,00	2,300,000	อบจ.สตูล
50. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมโดยใช้หลัก ศาสนา	3	2	1,000,000	1,000,000	1,000,000	อบจ.สตูล
51. จัดอบรม คุณธรรมจริยธรรม เยาวชนมุสลิม อบจ. สตูล	3	2	500,000	500,000	500,000	อบจ.สตูล
52. อุปสมบท พระภิกษุ บรรพชา สามเณร และบวชศีล จารีณี	3	2	300,000	300,000	300,000	อบจ.สตูล
53. อบรมให้ความรู้ ครูสอนด้านศาสนา กัรอฮาที้	3	2	200,000	200,000	200,000	อบจ.สตูล
54. ส่งเสริมประเพณี และวัฒนธรรม จังหวัดสตูล	3	2	800,000	800,000	800,000	อบจ.สตูล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

วิสัยทัศน์ : การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกษตรได้มาตรฐาน เมืองสวรรค์ชายแดนใต้ (Eco-Tourism, Green Agriculture and Border-Southern of the Paradise)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (น้ำหนักร้อยละ 15)

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย			กลยุทธ์
		พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	
1. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการบริหารจัดการให้มีความยั่งยืน โดยชุมชนเกิดความหวงแหนของชุมชนในการร่วมอนุรักษ์ ปกป้อง ปรามฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเกิดความสมบูรณ์มีความสมดุลต่อระบบนิเวศ เศรษฐกิจและไม่เกิดมลภาวะ	1. ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ปกป้อง ปรามฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	50%	60%	70%	1. ส่งเสริมการร่วมมือของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความจริงใจเติบโตทางเศรษฐกิจ
	2. จำนวน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการบริหารจัดการเพิ่มขึ้น	1 แหล่ง	1 แหล่ง	1 แหล่ง	2. เพิ่มศักยภาพชุมชนในการร่วมรักษา อนุรักษ์ ปกป้อง ปรามฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเกิดความสมบูรณ์มีความสมดุลต่อระบบนิเวศและไม่เกิดมลภาวะ
					3. พัฒนาระบบในการตรวจสอบและเฝ้าระวังการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย			กลยุทธ์
		พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	
					และสิ่งแวดล้อมทั้งฝีมือมนุษย์และภัยธรรมชาติ รวมถึงระบบติดตามในการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนที่เกิดจากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย

บัญชีรายการชุดโครงการ	แหล่งงบประมาณ	ผลผลิต	งบประมาณดำเนินการ (บาท)			หน่วยดำเนินการ
โครงการ			พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ.2555	
1. โครงการนำร่องจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ ผังเมืองรวมเมืองสตูล บริเวณ ต.ควนขัน อ.เมือง จ.สตูล	2	3		100,000	100,000	สนง.โยธาธิการและผังเมือง จ.สตูล
2. รักษา เล ป่า ฟ้า สตูล	3	3	1,000,000	1,000,000	1,000,000	อบจ.สตูล
3. ปลุกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3	3	200,000	200,000	200,000	อบจ.สตูล
4. ท้องถิ่นไทยรวมใจรักดีรักษ์พื้นที่สีเขียว	3	3	200,000	200,000	200,000	อบจ.สตูล
5. จัดการขยะโดยชุมชนอย่างยั่งยืน	3	3	200,000	200,000	200,000	อบจ.สตูล
6. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3	3	200,000	200,000	200,000	อบจ.สตูล
7. ก่อสร้างศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	3	3	2,155,900	2,155,900	2,155,900	อบจ.สตูล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5

วิสัยทัศน์ : การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกษตรได้มาตรฐาน เมืองสวรรค์ชายแดนใต้
(Eco-Tourism, Green Agriculture and Border-Southern of the Paradise)

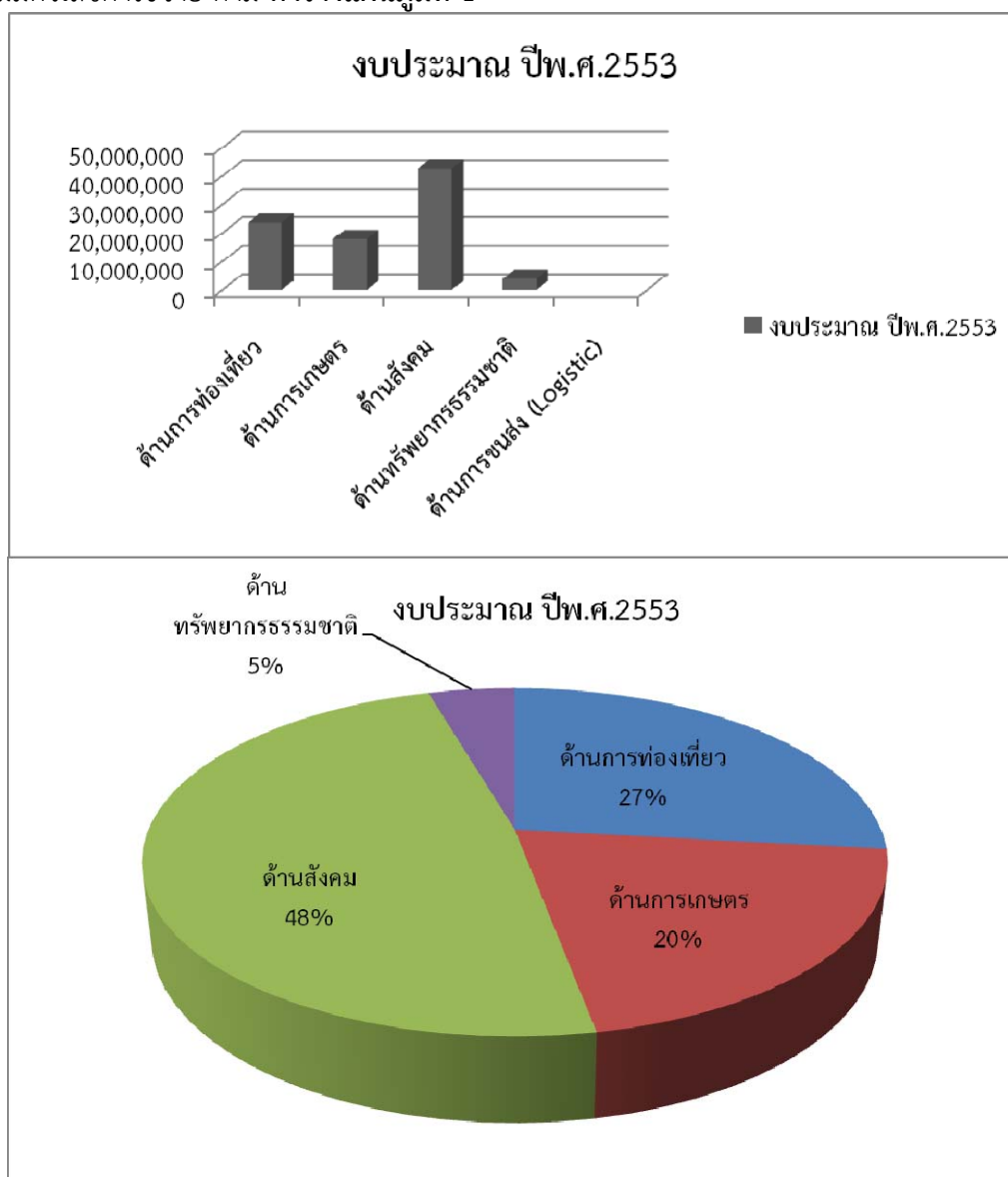
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 : พัฒนาระบบโลจิสติกส์ (Logistic) เพื่อสนับสนุนการขนส่ง การท่องเที่ยว เกษตรกรรม และการค้าชายแดนฝั่งอันดามัน (น้ำหนักร้อยละ 10)

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย			กลยุทธ์
		พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	
1. เพิ่มประสิทธิภาพโครงข่ายการคมนาคมขนส่ง และระบบสนับสนุนอื่น ๆ ในพื้นที่ให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศ และสนับสนุนการเป็นประตูการค้าภาคใต้ชายแดนรวมทั้งดึงดูดการลงทุนมาสู่พื้นที่	1. จำนวนโครงข่ายการคมนาคมขนส่ง และระบบสนับสนุนอื่น ๆ ที่เพิ่มขึ้นในพื้นที่	3 แห่ง	3 แห่ง	3 แห่ง	1. เร่งรัด สนับสนุน สร้างความเข้ากับชุมชน เพื่อร่วมในการพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมขนส่งที่เหมาะสมในการขนส่ง และกระจายสินค้าไปยังจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดใกล้เคียงได้ รวมถึงประเทศมาเลเซีย โดยสะดวก รวดเร็ว และประหยัด
	2. จำนวนโครงข่ายบริการพื้นฐานบริเวณเขตเศรษฐกิจชายแดนให้ได้มาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการ	1 แห่ง	1 แห่ง	1 แห่ง	2. พัฒนาโครงข่ายบริการพื้นฐานบริเวณเขตเศรษฐกิจชายแดนให้ได้มาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการ
					3. พัฒนาเครือข่ายและส่งเสริมศักยภาพด้านโลจิสติกส์ (Logistic) ของจังหวัด

3.2 การประเมินผลการนำแผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ.2550-2555) ไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ

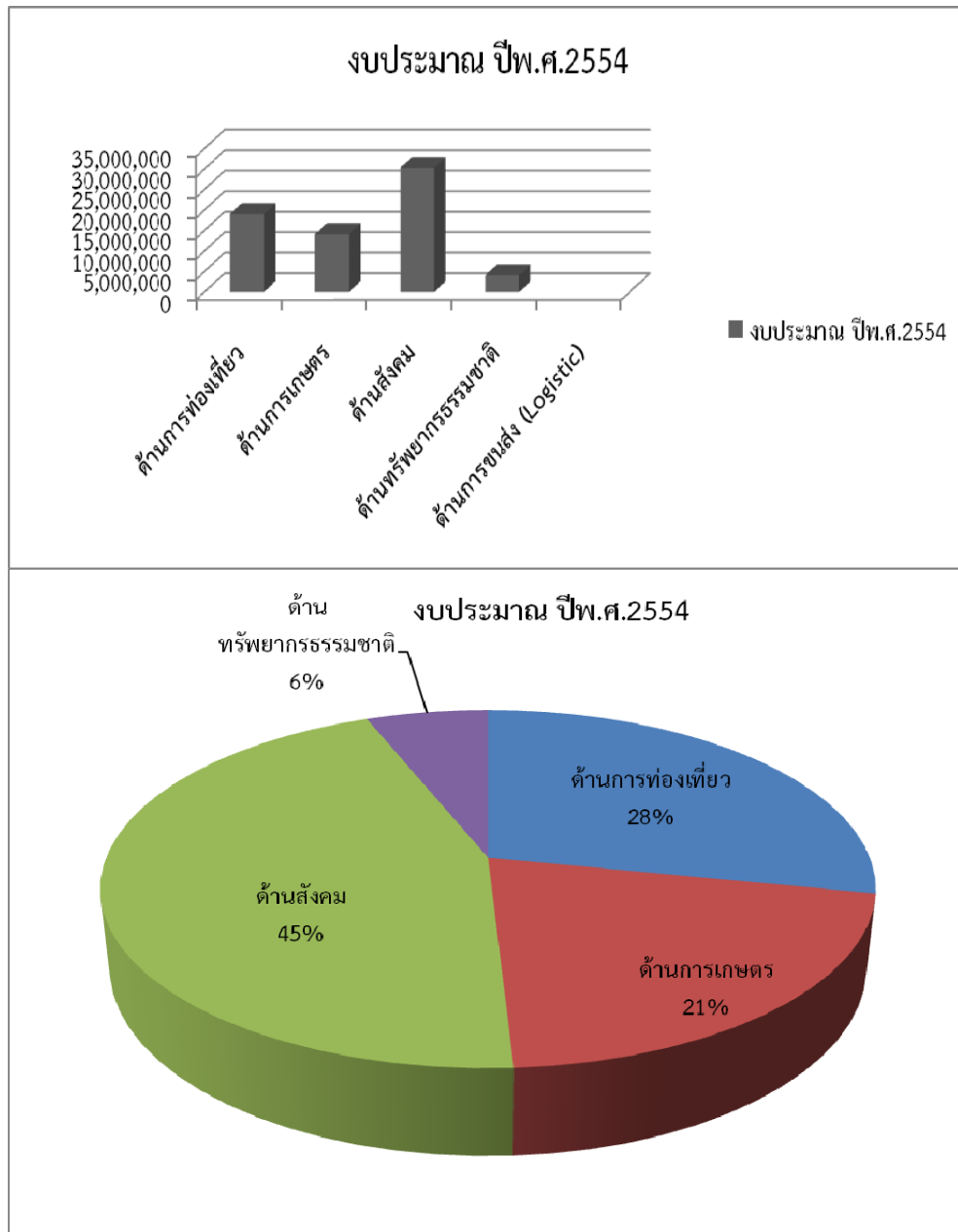
การประเมินผลการนำแผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ.2550-2555) ไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ (พิจารณา รายละเอียดตามหัวข้อย่อย 3.1) ซึ่งการเปรียบเทียบจำนวนแผนงาน / โครงการ และงบประมาณที่อยู่ในแผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ.2550-2555) โดยจะเปรียบเทียบเฉพาะ พ.ศ.2553-2554 กับแผนงาน / โครงการและงบประมาณที่ได้ดำเนินการ และ พ.ศ.2555 ที่จะดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการตามสาขายุทธศาสตร์การพัฒนา

ปี 2553 ได้มีการดำเนินการแผนงาน/โครงการในยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านสังคมมากที่สุด มีตัวเลขการใช้จ่ายงบประมาณที่ 42,674,438 บาท รองลงมาคือยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านท่องเที่ยว ที่ 23,600,000 บาท ตามด้วยยุทธศาสตร์ 2 ด้านเกษตร 17,884,485 บาท น้อยที่สุดคือยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีตัวเลขใช้จ่ายเพียง 3,955,900 บาท ในขณะที่ยุทธศาสตร์ 5 ไม่มีตัวเลขค่าใช้จ่าย ตาม ตารางแผนภูมิที่ 1

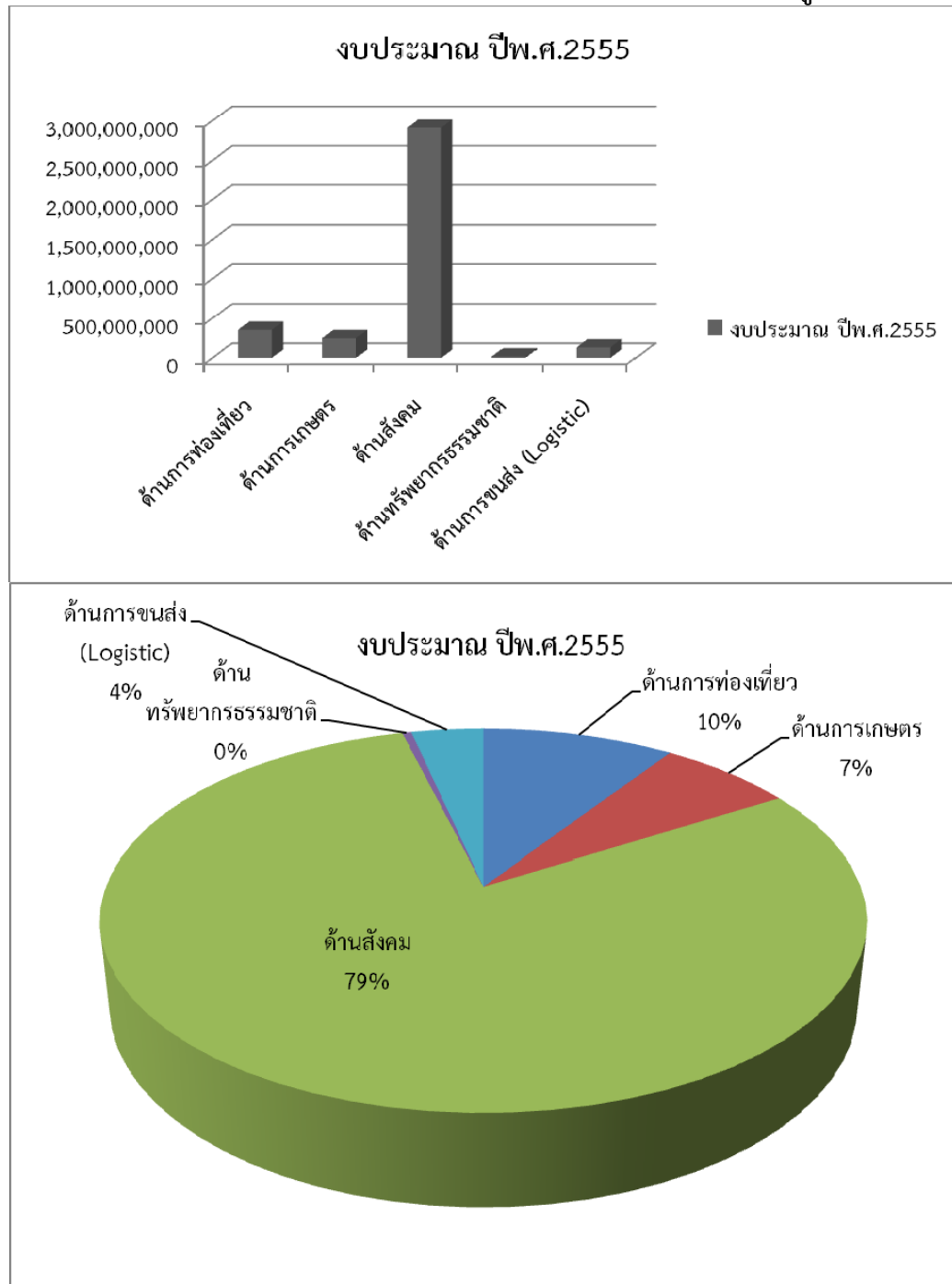
ตารางแผนภูมิที่ 1 แสดงงบประมาณ ปี พ.ศ. 2553

ปี พ.ศ. 2554 ได้มีการดำเนินการแผนงาน/โครงการในยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านสังคมมากที่สุด มีตัวเลขการใช้จ่ายงบประมาณที่ 30,236,746 บาท รองลงมาคือยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านท่องเที่ยว ที่ 19,000,000 บาท ตามด้วยยุทธศาสตร์ 2 ด้านเกษตร 14,099,885 บาท น้อยที่สุดคือยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีตัวเลขใช้จ่ายเพียง 4,055,900 บาท ในขณะที่ยุทธศาสตร์ 5 ไม่มีตัวเลขค่าใช้จ่าย ตาม ตารางแผนภูมิที่ 2

ตารางแผนภูมิที่ 2 แสดงงบประมาณ ปี พ.ศ. 2554

ปี 2555 ได้มีการตั้งตัวเลขตามแผนปฏิบัติราชการ 4 ปีจึงมีการบูรณาการงบประมาณตัวเลขมีค่าที่สุด โดยมีการตั้งแผนการใช้จ่ายตามแผนงาน/โครงการในยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านสังคมการศึกษา มากที่สุด มีตัวเลขการใช้จ่ายงบประมาณที่ 2,910,936,973 บาท เนื่องจากจะมีการตั้งมหาวิทยาลัยใหม่ในพื้นที่ รองลงมาคือยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านท่องเที่ยว ที่ 351,630,000 บาท ตามด้วยยุทธศาสตร์ 2 ด้านเกษตร 246,961,386 บาท ยุทธศาสตร์ 5 ด้าน logistics มีค่าใช้จ่ายประมาณการที่ 131,881,240 บาท ในขณะที่ น้อยที่สุดยังคงเป็นยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีตัวเลขประมาณการใช้จ่ายเพียง 16,620,000 บาท ตาม ตารางแผนภูมิที่ 3

ตารางแผนภูมิที่ 3 แสดงงบประมาณ ปี พ.ศ. 2555

3.3 การสังเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย

เนื่องจากข้อมูลมีจำกัดจึงใช้การประมวลผลภาพตั้งแต่ปี 2519-2554 ดังนี้

งานวิจัย งานศึกษา วิทยานิพนธ์ของพื้นที่สตูลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2519 – 2554

ประเภทงานศึกษา

ประเภทงานศึกษา	จำนวนงานวิจัย	ร้อยละ
งานวิจัย	31	15.6
งานวิทยานิพนธ์	167	83.9
รวม	198	100.0

*** มีงานศึกษา 1 งานที่ไม่ระบุประเภทการศึกษา

จำนวนงานวิจัยแยกตามปีพ.ศ.

ปี พ.ศ.	จำนวนงานวิจัย	ร้อยละ
2519	1	.5
2521	1	.5
2524	1	.5
2526	1	.5
2527	1	.5
2529	1	.5
2530	2	1.0
2533	2	1.0
2534	1	.5
2535	5	2.5
2536	3	1.5
2537	5	2.5
2538	5	2.5
2539	1	.5
2540	4	2.0
2541	10	5.1
2542	3	1.5
2543	6	3.0
2544	5	2.5
2545	4	2.0
2546	14	7.1
2547	3	1.5

2548	19	9.6
2549	13	6.6
2550	18	9.1
2551	15	7.6
2552	26	13.1
2553	13	6.6
2554	15	7.6
รวม	198	100.0

*** มีงานศึกษา 1 งานที่ไม่ระบุปีที่ศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์ :

พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่หลากหลายให้ได้มาตรฐานระดับสากลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (น้ำหนักร้อยละ 30)

พัฒนาผลผลิตและสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการทั้งในประเทศและต่างประเทศ (น้ำหนักร้อยละ 25)

พัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ภายใต้วัฒนธรรมที่หลากหลาย ชุมชนและประชาชนเข้มแข็ง อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข (น้ำหนักร้อยละ 20)

บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (น้ำหนักร้อยละ 15)

พัฒนาระบบโลจิสติกส์ (Logistic) เพื่อสนับสนุนการขนส่ง การท่องเที่ยว เกษตรกรรม และการค้าชายแดนฝั่งอันดามัน (น้ำหนักร้อยละ 10)

แยกตามประเด็นยุทธศาสตร์ 5 ยุทธศาสตร์ ซึ่งมีงานวิจัยบางส่วนที่ไม่สามารถจัดกลุ่มยุทธศาสตร์ได้

ประเด็น	จำนวนงานวิจัย	ร้อยละ
ยุทธศาสตร์ที่ 1	8	4.0
ยุทธศาสตร์ที่ 2	25	12.6
ยุทธศาสตร์ที่ 3	39	19.6
ยุทธศาสตร์ที่ 4	13	6.5
ยุทธศาสตร์ที่ 5	4	2.0
อื่น ๆ	110	55.3
รวม	199	100.0

แยกตามมิติต่าง ๆ ซึ่งมีงานวิจัยบางส่วนที่ไม่สามารถจัดกลุ่มมิติได้

ประเด็น	จำนวนงานวิจัย	ร้อยละ
ด้านการเมืองการปกครอง	42	21.1
ด้านการศึกษา	42	21.1
ด้านสังคม	40	20.1
ด้านเศรษฐกิจ	33	16.6
ด้านสุขภาพ	17	8.5
ด้านวิทยาศาสตร์	12	6.0
ด้านสิ่งแวดล้อม	9	4.5
อื่น ๆ	4	2.0
รวม	199	100.0

3.4 ตัวอย่างงานวิจัยเพื่อเสริมสร้างกลไกบูรณาการความร่วมมือในจังหวัด

3.4.1 บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ในการพัฒนาท้องถิ่น

นายประพันธ์ สารานพกุล

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลในการพัฒนาท้องถิ่น ตามความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 จะแสดงบทบาทในการตราข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ด้วยการอภิปรายแสดงความคิดเห็นทั้งตั้งในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล สำหรับการตราข้อบัญญัติทั่วไป ที่ไม่ใช่งบประมาณรายจ่ายประจำปี มีการแสดงบทบาทน้อยมากแต่จะอภิปรายทั่วไปในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลเพื่อแสดงบทบาทในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร การตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารนอกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ไม่ค่อยแสดงบทบาทเท่าใด เนื่องจากปัจจุบันมีฝ่ายข้าราชการประจำ ร่วมกับภาคประชาชนทำหน้าที่ตรวจสอบอยู่แล้ว ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนแสดงบทบาทโดยการรณรงค์ ให้ความรู้ ชี้แนะแก่ประชาชนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและสิทธิอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 และสำหรับปัญหาอุปสรรคในการแสดงบทบาทการพัฒนาท้องถิ่น สรุปได้สองประการ คือ ด้านงบประมาณที่มีจำนวนจำกัด และด้านพื้นที่ดำเนินการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล

2. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล มีข้อเสนอแนะว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ควรประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ด้านสัดส่วนงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้จะเป็นอีกทางหนึ่งในการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการแสดงผลงานของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลให้มากขึ้นได้

3.4.2 ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อวิถีชีวิตชุมชน : กรณีศึกษาหมู่บ้านเกาะหลีเป๊ะ ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง จังหวัดสตูล

นางกอบขวัญ แดงบำรุง และคณะ

มหาวิทยาลัยทักษิณ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิถีชีวิตชุมชนหมู่บ้านเกาะหลีเป๊ะ สภาพการจัดการท่องเที่ยวบนเกาะหลีเป๊ะ ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อวิถีชีวิตของชุมชนหมู่บ้านเกาะหลีเป๊ะ และปัญหาที่เกิดจากการให้บริการด้านการท่องเที่ยว ประชากรที่ทำการศึกษเป็นประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวบนเกาะหลีเป๊ะ ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ซึ่งได้ข้อมูลจากการสังเกตและการสัมภาษณ์ โดยการลงไปสัมผัสจริงในพื้นที่เป็นเวลา 3 วัน

ผลจากการศึกษาถึงวิถีชีวิตชุมชนและสภาพการท่องเที่ยวในชุมชนหมู่บ้านเกาะหลีเป๊ะ พบว่า ชุมชนบนเกาะหลีเป๊ะส่วนใหญ่เป็น ชาวเล อูรักลาโว้ย ประกอบอาชีพหลักคือประมงพื้นบ้าน และประชากรส่วนหนึ่งได้หันไปประกอบอาชีพเสริมได้แก่การให้บริการนักท่องเที่ยวด้วยการรับจ้างขับเรือหางยาวรับ - ส่งนักท่องเที่ยวตามเกาะต่าง ๆ เช่น เกาะหลีเป๊ะ เกาะอาดัง เกาะราวี เกาะหินงาม เกาะไข่ และเกาะอื่น ๆ บางส่วนเป็นแม่บ้านหรือคนงานตามร้านอาหาร รีสอร์ท และสถานบริการต่าง ๆ ชาวเล อูรักลาโว้ยบนเกาะหลีเป๊ะมีประเพณีที่สำคัญ คือพิธีลอยเรือที่แสดงถึงความเคารพบรรพบุรุษที่ยังคงสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

สำหรับสภาพการท่องเที่ยวบนเกาะหลีเป๊ะ มีทรัพยากรการท่องเที่ยวได้แก่หาดทรายที่สวยงาม น้ำทะเลใสสะอาด ปะการัง และสภาพแวดล้อมทั่วไปยังคงความเป็นธรรมชาติอย่างสมบูรณ์ รูปแบบการท่องเที่ยวจะเป็นแบบท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ซึ่งผู้ดำเนินการเป็นคนในชุมชน และการท่องเที่ยวในเชิงธุรกิจ ผู้ดำเนินการส่วนใหญ่เป็นนายทุนและผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติซึ่ง ปัจจุบันมีจำนวนเพิ่มขึ้นทำให้เกิดปัญหาและผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบจากนักท่องเที่ยวโดยตรงและการกระทำของคนในชุมชน ด้านบวกได้แก่ด้านเศรษฐกิจชุมชนมีการกระจายรายได้และการจ้างงานทำให้ประชากรมีรายได้เพิ่มขึ้น การบริการ สาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวกมีมากขึ้น ผลกระทบด้านลบได้แก่ปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว ปัญหาขยะ ค่าครองชีพสูง สภาพแวดล้อม สังคมวัฒนธรรม ประเพณีถูกทำลาย และปัญหาเพศพาณิชย์ การร่วมมือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมระหว่างชุมชน ผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่อุทยานมีน้อยมาก

บทที่ 4

ผลการศึกษา: วิเคราะห์ยุทธศาสตร์พัฒนาและความรู้จากงานวิจัย

จังหวัดสตูลนับเป็นพื้นที่ที่ยังมียุทธศาสตร์การพัฒนารายสาขาที่ขัดแย้งกัน จำเป็นต้องมองภาพรวมการพัฒนาและเชื่อมโยงการพัฒนารายสาขา (Cross Sectoral) อย่างบูรณาการ และจัดทำยุทธศาสตร์การจัดการสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่ เพื่อเป็นข้อมูลและทางออกประกอบในการกำหนดนโยบายและแผนการพัฒนารายสาขาหรือเชิงพื้นที่ เพื่อช่วยให้กระบวนการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจอยู่บนฐานข้อมูลที่สมเหตุสมผล ประชาชนมีส่วนร่วมและเกิดการยอมรับโดยให้น้ำหนักของปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล รวมทั้งสามารถนำข้อมูลมาใช้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพัฒนาต่าง ๆ ตามศักยภาพของพื้นที่ ซึ่งจะสอดคล้องกับยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องการสร้างสมดุลระหว่างการใช้ประโยชน์และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ อย่างครบถ้วน และตอบสนองต่อนโยบายพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านภายใต้กรอบการพัฒนาเศรษฐกิจสามฝ่ายของรัฐบาลภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจภาคใต้ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและยกระดับคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น

4.1 ผลการวิเคราะห์สถานะแวดล้อมของจังหวัดสตูล

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัด ที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาของจังหวัด จึงควรมุ่งบริหารจัดการการพัฒนาพื้นที่สู่ความยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาตามระดับศักยภาพของพื้นที่และชุมชนในการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม ยุทธศาสตร์การพัฒนาจึงควรครอบคลุมหลายมิติที่เกี่ยวข้องกับภาคส่วนเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการเมืองการปกครองในพื้นที่ ที่ต้องดำเนินการในลักษณะของการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในพื้นที่ ซึ่งได้รับผลกระทบทางบวกจากการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและรายได้จากการพัฒนา การได้รับผลกระทบทางลบของวิถีชีวิตชุมชนและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรและแหล่งท่องเที่ยว และเป็นทั้งผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการพื้นที่โดยชุมชน และในทางกลับกันก็อาจเป็นผู้ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเหล่านั้นจนเสื่อมโทรมลง

ผลการวิเคราะห์จุดแข็งของจังหวัดสตูล พบว่าเป็นจังหวัดที่ได้ชื่อว่า “ สงบ สะอาด ธรรมชาติบริสุทธิ์ ” มีความโดดเด่นในเรื่องของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติทั้งทะเล ป่าเขา โดยแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเหล่านี้ ยังมีความเป็นธรรมชาติที่บริสุทธิ์อยู่มาก ศูนย์การท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติตะรุเตา อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา อุทยานแห่งชาติทะเลบัน เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติในพื้นที่ จังหวัดสตูลมีไม่น้อยกว่า 101 แห่ง จึงมีศักยภาพสูงในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเป็นจังหวัดติดชายฝั่งทะเลอันดามัน และติดชายแดนประเทศมาเลเซีย มีความได้เปรียบด้านที่ตั้ง มีศักยภาพสูงในการพัฒนาให้เป็นเมืองท่าระหว่างประเทศและการค้าชายแดน ทั้งยังมีความหลากหลายด้านประเพณีวัฒนธรรม ศาสนา เพื่อให้ทรัพยากรการท่องเที่ยวสามารถเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี และเป็นฐานการประกอบอาชีพของประชาชนในพื้นที่ของจังหวัดสตูลอย่างยั่งยืนได้ จะต้องจัดให้มีการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวแบบบูรณาการที่เน้นให้เกิดความสมดุลของมิติการพัฒนาพื้นที่ 3 มิติ คือ นิเวศ เศรษฐกิจ และสังคม ด้วยการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ในขณะที่ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเป็นแผนปฏิบัติการ 4 ปี (พ.ศ. 2551-2554) จังหวัดสตูล มียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรงเพียงข้อเดียว คือ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยวและการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว ซึ่งนับว่าน้อยมากที่จะผลักดันทั้งแผนงานและงบประมาณมาดำเนินการได้ ดังนั้นการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดจึงต้องคำนึงถึงสภาพทั่วไปทางสังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และเศรษฐกิจ ตลอดจนปัจจัยทั้งภายนอกและภายในพื้นที่จังหวัดสตูล ที่ส่งผลกระทบทางบวกและทางลบต่อการพัฒนาจังหวัดอย่างยั่งยืนที่สำคัญ ดังนี้

1. กรอบกำหนดจากปัจจัยภายนอกประเทศ

ศึกษาวิเคราะห์ถึงการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์การพัฒนาของประเทศ ซึ่งมีการแข่งขันจากนานาประเทศมากขึ้น ประเทศไทยต้องมีการปรับตัวปรับกลยุทธ์ใหม่อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งการแก้ไขภาพลักษณ์ด้านลบที่ยังมิได้เกิดผลอย่างจริงจัง จึงจะสามารถดำรงอยู่ในตลาดไม่ให้ตกต่ำลงไปกว่าเดิมได้

2. กรอบกำหนดจากปัจจัยภายในประเทศ

ศึกษาวิเคราะห์ถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 นโยบายและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ของทุกกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งต้องมีการประสานเชื่อมโยงและบูรณาการการทำงานอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความยั่งยืนให้กับพัฒนาของประเทศ

3. กรอบกำหนดจากปัจจัยภายในอนุภาคกลุ่มจังหวัด ศึกษาวิเคราะห์ถึงยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดซึ่งชูประเด็นการท่องเที่ยวเป็นหลักในการพัฒนาพื้นที่ แต่ยังคงมุ่งเน้นจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้เป็นหลัก จนอาจขาดมิติของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยแท้จริง ในขณะที่ปัตตานียังคงมีปัญหาคือความปลอดภัยเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว

4. กรอบกำหนดจากปัจจัยภายในจังหวัด ศึกษาวิเคราะห์ถึงยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดตลอดจนแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งล้วนแล้วแต่มุ่งเน้นในการพัฒนาพื้นที่โดยอาศัยการท่องเที่ยวเป็นหลัก ใช้จำนวนนักท่องเที่ยวเป็นดัชนีชี้วัดความสำเร็จเฉพาะในพื้นที่จังหวัด อาจเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการสร้างความเชื่อมโยงหรือส่งผ่านนักท่องเที่ยวไปสู่จังหวัดอื่นในกลุ่มพื้นที่

ในกระบวนการวางแผน จึงควรกำหนดให้การดำเนินงานเป็นขั้นตอนตามลำดับ ตั้งแต่การกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนา นโยบายการดำเนินการ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ แผนงานและโครงการพัฒนาในการดำเนินการ ท้ายที่สุด โดยแต่ละขั้นตอนมีการนำผลการศึกษาประกอบ เช่น การวิเคราะห์ศักยภาพด้วยวิธี SWOT Analysis การวิเคราะห์ความเสี่ยงต่อผลกระทบจากการพัฒนาด้วยวิธี Checklist การพิจารณาอุปสงค์-อุปทาน (Demand-Supply Study) เป็นต้น ซึ่งจะได้กล่าวถึงตัวอย่างในการจัดทำสำหรับแผนแม่บทการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวระดับพื้นที่จังหวัดสตูล ในตอนท้ายของบท ต่อไป

4.2 ผลการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสตูล

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาของจังหวัด ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคตโดยสอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาภูมิภาคจังหวัด และประสานได้กับแผนพัฒนาอำเภอ และนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่น การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดจึงเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางในอนาคตของจังหวัด โดยกำหนดสภาพการณ์ที่ต้องการบรรลุและแนวทางใน การบรรลุบนพื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้ จะต้องสอดคล้อง กับศักยภาพของจังหวัด และปัญหาความต้องการของประชาชนในจังหวัดด้วย

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามีความสำคัญต่อจังหวัดเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นแผนพัฒนาที่มุ่งไปสู่สภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตเป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาของจังหวัดให้มุ่งไปสู่สภาพการณ์อันพึงประสงค์ ได้อย่างเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยสามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา จึงเป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาของจังหวัด ที่ต้องกำหนดถึงสภาพการณ์ที่ต้องการจะบรรลุและแนวทางในการที่จะทำให้บรรลุถึงสภาพการณ์นั้น การจัดทำแผน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ดีจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการรวบรวมและการวิเคราะห์ ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้เพื่อให้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด สามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหา และสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

4.2.1 พัฒนาการของยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสตูล

ช่วงที่ 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2550-2551

วิสัยทัศน์ (Vision) “เมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การเกษตรยั่งยืน เมืองท่าฝั่งอันดามัน บนพื้นฐานการศึกษาและคุณภาพชีวิตที่มั่นคง”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว
2. ปรับปรุงโครงสร้างการผลิตการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ คุณภาพ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน
3. เป็นศูนย์กลางการบริหารจัดการด้าน LOGISTIC ฝั่งตะวันตกของประเทศไทย
4. สังคมที่สงบสุขและพึงปรารถนา

ช่วงที่ 2 ระหว่างปี พ.ศ. 2552-2555

วิสัยทัศน์ “เมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การเกษตรยั่งยืน เมืองท่าฝั่งอันดามัน สร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 16 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยวและการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว
2. เสริมสร้างจิตสำนึกให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. พัฒนาอาชีพภายใต้กลไกการตลาด
4. พัฒนาการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรบนพื้นฐานการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน
5. พัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน
6. ส่งเสริมการตลาด

7. พัฒนาระดับความสามารถในการขนส่งและพัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคม
8. สนับสนุนเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ
9. สนับสนุนทุกภาคส่วน จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต
10. สร้างการเรียนรู้และความสามารถในการจัดการชุมชน
11. เสริมสร้างและพัฒนาระบบการรักษาความสงบเรียบร้อยของคนในสังคม
12. เสริมสร้างความมั่นคงของชีวิตและสังคม
13. พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขและสนับสนุนการสร้างคุณภาพ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย
14. จังหวัดสตูลมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
15. ส่งเสริมการนำหลักธรรมไปสู่บุคคลและสู่กลุ่มบุคคล
16. สร้างวินัยและคุณธรรมนำสังคม

ช่วงที่ 3 ระหว่างปี พ.ศ. 2553 – 2556

วิสัยทัศน์ : การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกษตรได้มาตรฐาน เมืองสวรรค์ชายแดนใต้ (Eco-Tourism, Green Agriculture and Border-Southern of the paradise)

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 5 ยุทธศาสตร์และวางน้ำหนักในการใส่โครงการพัฒนา ดังนี้ :

1. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่หลากหลายให้ได้มาตรฐานระดับสากลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (น้ำหนักร้อยละ 30)
2. พัฒนาผลผลิตและสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการทั้งในประเทศและต่างประเทศ (น้ำหนักร้อยละ 25)
3. พัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ภายใต้วัฒนธรรมที่หลากหลาย ชุมชนและประชาชนเข้มแข็ง อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข (น้ำหนักร้อยละ 20)
4. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (น้ำหนักร้อยละ 15)
5. พัฒนาระบบโลจิสติกส์ (Logistic) เพื่อสนับสนุนการขนส่ง การท่องเที่ยวเกษตรกรรม และการค้าชายแดนฝั่งอันดามัน (น้ำหนักร้อยละ 10)

4.2.2 พัฒนาการของยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัด เป็นการจัดตั้งกลุ่มจังหวัดในประเทศไทย เพื่อส่งเสริมการบริหารงานแบบบูรณาการ โดยริเริ่มจัดตั้งโดยการกำหนดจังหวัดต้นแบบการบริหารงานแบบบูรณาการ (CEO) ในสมัยรัฐบาลปี พ.ศ.2551 โดยการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ จะคำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้

1. การบริหารงานให้เป็นไปตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด
2. การสร้างโอกาสและส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาสังคมในจังหวัด เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขัน และการแก้ไขปัญหาาร่วมกันเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
3. การกระจายอำนาจการตัดสินใจลงไปสู่ระดับผู้ปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการปฏิบัติราชการ
4. การส่งเสริมและสนับสนุนให้ท้องถิ่นมีความพร้อมในการรองรับการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5. การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีความโปร่งใส และมีการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติราชการ
6. การบริหารงบประมาณจังหวัดให้เป็นไปตามวิธีการบริหารงบประมาณจังหวัดแบบบูรณาการตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติตามที่ ก.น.จ. กำหนดตามข้อเสนอแนะของสำนักงานงบประมาณ

สำหรับกลุ่มจังหวัดในประเทศไทย แบ่งออกเป็น 18 กลุ่มจังหวัด และกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด โดยจังหวัดสตูลได้บรรจุอยู่ในกลุ่มจังหวัด ดังต่อไปนี้¹

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วย จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดสงขลา และจังหวัดสตูล โดยให้จังหวัดสงขลาเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด สงขลา-สตูล

วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัด “ศูนย์กลางยางพาราโลก เมืองท่าสองทะเล เมืองธุรกิจการค้า และการศึกษาของภาคใต้”

ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เป็นศูนย์กลางยางพาราโลก (จ.สงขลา เป็นเจ้าภาพหลัก)

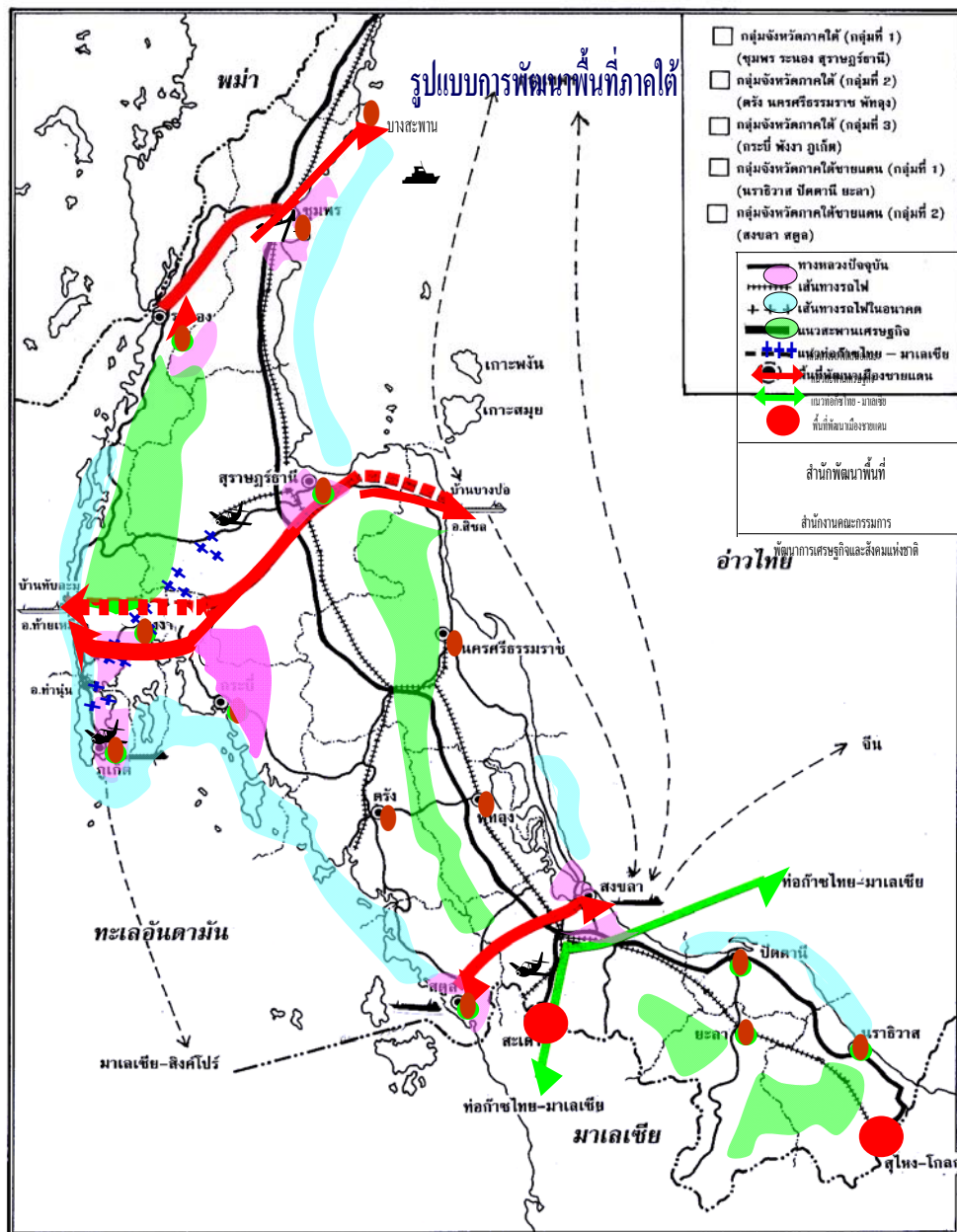
ยุทธศาสตร์ที่ 2 เป็นศูนย์กลางการค้าและบริการเชื่อมโยงภาคใต้กับประเทศเพื่อนบ้าน และ ภูมิภาคเอเชีย (จ.สตูล เป็นเจ้าภาพหลัก)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เป็นเมืองท่องเที่ยวและกีฬาในระดับมาตรฐานสากล (จ.สตูล เป็นเจ้าภาพ หลัก)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 เป็นศูนย์กลางการศึกษาของภูมิภาค (จ.สงขลา เป็นเจ้าภาพหลัก)

4.2.3 ผลการวิเคราะห์ทิศทางและบทบาทการพัฒนาเชิงพื้นที่ระดับภาค

ได้มีการกำหนดทิศทางและบทบาทการพัฒนาเชิงพื้นที่ระดับภาค ดังรูปที่ 4.1

รูปภาพ 4.1 แสดงทิศทางและบทบาทการพัฒนาเชิงพื้นที่ของภาคใต้

1. **ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี** เป็นศูนย์กลางพัฒนาระบบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ ศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลระดับโลกฝั่งอ่าวไทย และเป็นแหล่งผลิต/แปรรูปสินค้าเกษตร (ผลไม้ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน)

2. **ตรัง นครศรีธรรมราช พัทลุง** เป็นแหล่งผลิตอาหาร แปรรูปสินค้าเกษตร (ข้าว ปศุสัตว์) ศูนย์กลางตลาดผลผลิตการเกษตร และแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลและเชิงอนุรักษ์

3. **กระบี่ พังงา ภูเก็ต** เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลระดับโลกในภูมิภาค ศูนย์กลางการพัฒนาบริการระดับนานาชาติ และเป็น Palm Oil City

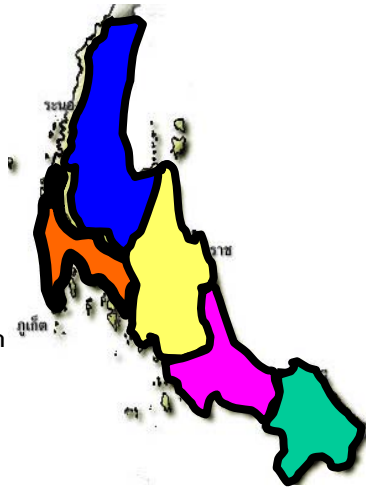
4. **นราธิวาส ปัตตานี ยะลา** เป็นแหล่งผลิตปศุสัตว์และอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลและเครื่องแต่งกายมุสลิม พื้นที่พัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน และเป็นศูนย์กลางอิสลามศึกษา

5. **สงขลา สตูล** สะพานเศรษฐกิจเชื่อมโยงฝั่งอ่าวไทย-อันดามัน ศูนย์กลางการค้า การท่องเที่ยว/บริการและการค้าชายแดนเชื่อมโยงภาคใต้กับประเทศเพื่อนบ้าน ศูนย์กลางยางพารา และ ศูนย์กลางการศึกษา วิจัยและพัฒนาของภาคใต้

โดยมีการขับเคลื่อนเป้าหมายสำคัญ 5 ประเด็นหลักดังรูปภาพที่ 4.2

- พัฒนาเครือข่ายคมนาคมขนส่งหลายรูปแบบ
- พัฒนาเป็นศูนย์กลางพลังงาน น้ำมันในภูมิภาค (SELB)
- ขยายฐานการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก

- ขยายการท่องเที่ยวสู่แหล่งใหม่ๆ
- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับผลกระทบจากสึนามิ
- สร้างระบบเตือนภัยธรรมชาติ
- พัฒนาศูนย์บริการให้บริกระดับนานาชาติ
- การพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับธุรกิจท่องเที่ยวและบริการ

- พัฒนาการเกษตรและ อุตสาหกรรม
- ส่งเสริม อนุรักษ์ พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

- พัฒนาศักยภาพคนให้มีประสิทธิภาพ
- เฝ้าระวังและจัดการปัญหาความยากจน
- เสริมสร้างวินัย คุณธรรม และจริยธรรม
- เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- สนับสนุนคกก.อิสระเพื่อความสมานฉันท์ แห่งชาติ
- เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
- บูรณาการการป้องกัน ปราบปราม & การพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม
- พัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน
- จัดกลไกการบริหารให้มีเอกภาพ

ทั้งนี้บทบาทและการบูรณาการความร่วมมือของภาคีการพัฒนาพื้นที่ที่ควรจะเป็น ได้แก่

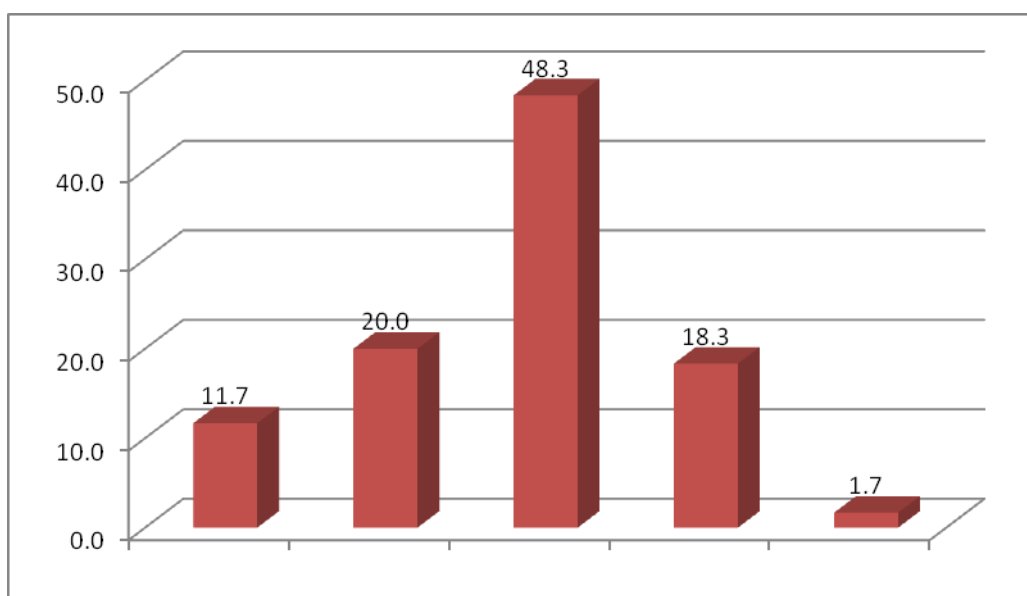
1. ภาครัฐ (ส่วนกลาง ภูมิภาค ท้องถิ่น)
 - เป็นแกนกลางกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์
 - ร่วมพัฒนาระบบฐานข้อมูล
 - นำแผนไปปฏิบัติและติดตามประเมินผล
 2. ภาคเอกชน
 - ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และสนับสนุนการปฏิบัติ
 3. ภาคประชาชน (ประชาสังคม NGOs)
 - มีส่วนร่วมให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาฯ
 - ร่วมตรวจสอบการปฏิบัติงานของภาครัฐ
 4. ภาควิชาการ
 - เป็นแหล่งความรู้และข้อมูล
 - ร่วมปฏิบัติในการศึกษา วิจัย และเผยแพร่
 5. สื่อมวลชน
 - เสนอข่าวสาร 2 ทาง ทั้งนโยบายรัฐบาล ผลการพัฒนา และรับความเห็นประชาชน
- หากแต่ในทางปฏิบัติ ภาครัฐยังคงเป็นผู้กำหนดนโยบายเป็นหลัก โดยปราศจากการมีส่วนร่วมสำหรับภาคีอีก 4 ภาคส่วนอย่างแท้จริง

4.3 การสังเคราะห์งานวิจัยในจังหวัดสตูล

จากการสังเคราะห์งานวิจัยในจังหวัดสตูล พบว่างานวิจัยที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสตูล จำนวนทั้งสิ้น 60 เรื่อง ซึ่งจำแนกตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสตูล 5 ด้าน สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของงานวิจัยที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสตูล

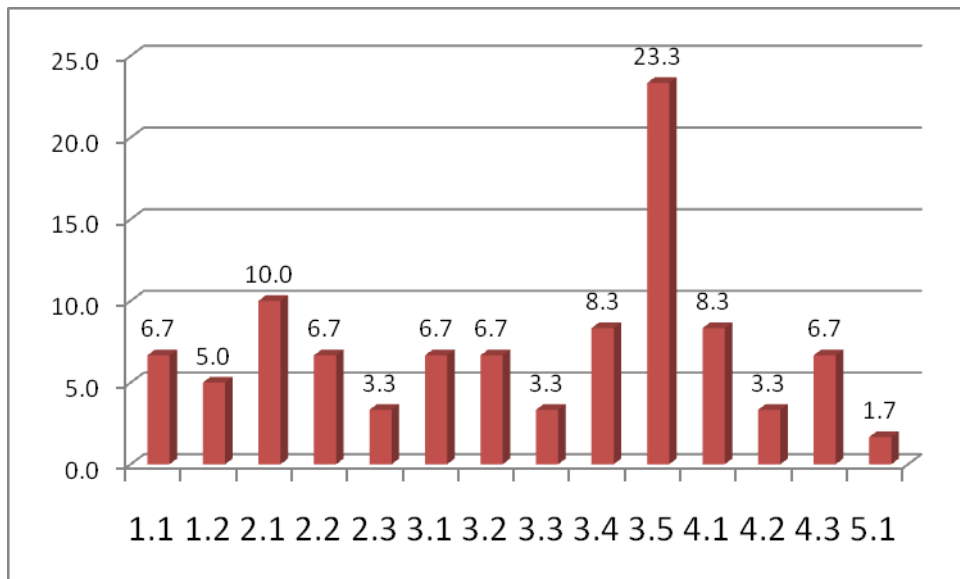
ยุทธศาสตร์	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ
1. การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่หลากหลายให้ได้มาตรฐานระดับสากลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	7	11.7
2. การพัฒนาผลผลิต และสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการทั้งในประเทศและต่างประเทศ	12	20.0
3. การพัฒนาคนและสังคมแห่งการเรียนรู้ภายใต้วัฒนธรรมที่หลากหลาย ชุมชนและประชาชนเข้มแข็ง อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขสู่ประชาคมอาเซียน	29	48.3
4. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน	11	18.3
5. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สนับสนุนการขนส่ง การท่องเที่ยว เกษตรกรรม และการค้าชายแดนฝั่งอันดามัน	1	1.7
รวม	60	100.0

รูปภาพที่ 4.3 แสดงร้อยละของงานวิจัยที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสตูล

ตารางที่ 4.2 งานวิจัยที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสตูล จำแนกตามประเด็น

ยุทธศาสตร์	ประเด็น	จำนวน (เรื่อง)
1. การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่หลากหลายให้ได้มาตรฐานระดับสากลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	1.1 การศึกษาสภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	4
	1.2 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	3
2. การพัฒนาผลผลิต และสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการทั้งในประเทศและต่างประเทศ	2.1 ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์	6
	2.2 ส่งเสริมการปลูกพืช	4
	2.3 การพัฒนาการเกษตร	2
3. การพัฒนาคนและสังคมแห่งการเรียนรู้ภายใต้วัฒนธรรมที่หลากหลาย ชุมชนและประชาชนเข้มแข็ง อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขสู่ประชาคมอาเซียน	3.1 การพัฒนาคน	4
	3.2 การพัฒนาอาชีพ	4
	3.3 การพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้	2
	3.4 ชุมชนมีความเข้มแข็ง	5
	3.5 ศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่หลากหลาย	14
4. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน	4.1 ศึกษาทรัพยากรทางธรรมชาติ	5
	4.2 การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติ	2
	4.3 การมีส่วนร่วมของประชากรในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติ	4
5. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สนับสนุนการขนส่ง การท่องเที่ยว เกษตรกรรม และการค้าชายแดนฝั่งอันดามัน	5.1 ระบบการขนส่ง	1

รูปภาพที่ 4.4 แสดงร้อยละของงานวิจัยที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสตูล
จำแนกตามประเด็นที่ศึกษา

1. การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่หลากหลายให้ได้มาตรฐานระดับสากลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ประเด็น	เรื่อง
การศึกษาสภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	1. มูลค่าทางนันทนาการของอุทยานแห่งชาติทะเลบัน จังหวัดสตูล
	2. การแพร่กระจายและความชุกชุมของลูกสัตว์ทะเลเศรษฐกิจวัยอ่อนบริเวณหมู่เกาะอาดัง จังหวัดสตูล
	3. การสำรวจชนิดของผีเสื้อกลางคืน ณ อุทยานแห่งชาติตะรุเตา จังหวัดสตูล
	4. ความหลากหลายและนิเวศวิทยาของมด ของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา จังหวัดสตูล
การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	1. การจัดทำแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาเฉพาะกลุ่มพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสตูล สงขลา ปัตตานี
	2. แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงทะเลบัน องค์การบริหารส่วนตำบลวังประจัน อำเภอกวนโดน จังหวัดสตูล
	3. สภาพและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวทางทะเล จังหวัดสตูล

2. การพัฒนาผลผลิต และสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ประเด็น	เรื่อง
ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์	1. การศึกษาเบื้องต้นของพยาธิโปรโตซัว และหนอนพยาธิในทางเดินอาหารของแพะในจังหวัดสตูล
	2. ความชุกของโรค Anaplasmosis และ Eperythrozoonosis ของแพะในจังหวัดสตูล
	3. ปริมาณแบคทีเรียและไวรัสโดยรวมในบ่อเลี้ยงกุ้งกุลาดำแบบพัฒนาและในคลองธรรมชาติจังหวัดสตูล
	4. การติดตามและตรวจสอบสารปฏิชีวนะตกค้างจากการเลี้ยงกุ้งกุลาดำแบบพัฒนา จังหวัดสตูลและจังหวัดตรัง
	5. ชีววิทยาการเติบโตและการสืบพันธุ์ของปลาลัง Rastrelliger kanagurta Cuvier 1817 ในเขตน่านน้ำจังหวัดสตูลและบริเวณใกล้เคียง ทางฝั่งทะเลอันดามัน
	6. การผลิตและการตลาดปลากะรังที่เลี้ยงในกระชังในจังหวัดพังงาและจังหวัดสตูล
ส่งเสริมการปลูกพืช	1. บักแตร์ที่ก่อให้เกิดโรคพืชผลกับถั่วเหลือง
	2. การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตข้าวโพดหวาน ในอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล ปีการเพาะปลูก 2547 – 48
	3. การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการผลิตปาล์มน้ำมันในนิคมสร้างตนเองพัฒนา ภาคใต้จังหวัดสตูล
	4. ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ปุ๋ยเคมีในสวนยางพาราของเกษตรกรรายย่อยในจังหวัดสตูล
การพัฒนาการเกษตร	1. แนวทางการพัฒนาการเกษตรของเกษตรกรเกาะบูโหลน ตำบลปากน้ำ อำเภอลงู จังหวัดสตูล
	2. การดำเนินงานของเกษตรกรผลิตปุ๋ยอินทรีย์ตำบลเจ๊ะบิลัง อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

3. การพัฒนาคนและสังคมแห่งการเรียนรู้ภายใต้วัฒนธรรมที่หลากหลาย ชุมชนและประชาชน
เข้มแข็ง อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขสู่ประชาคมอาเซียน

ประเด็น	เรื่อง
การพัฒนาคน	1. การศึกษาสมรรถนะบุคลากรของศูนย์พัฒนาสังคม หน่วยที่ 57 จังหวัดสตูล
	2. ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำต่อการปรับตัวในการทำงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐในสำนักงานอัยการ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้
	3. การเปลี่ยนแปลงวิถีการดำรงชีวิตของราษฎร หลังการพัฒนาเส้นทางคมนาคมเข้าสู่ชุมชน อำเภอละงู จังหวัดสตูล
	4. การศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของเจ้าหน้าที่เรือนจำจังหวัดสตูล
การพัฒนาอาชีพ	1. การดำเนินงานส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล
	2. ภูมิปัญญาการทำขนมพื้นบ้านบุงนางบูตะในจังหวัดสตูล
	3. ศึกษาบริบทชุมชนของผ้าบาติก ในจังหวัดสตูลและสงขลา
	4. ผลกระทบของการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานไทย ของกระทรวงแรงงาน ต่อแรงงานจากจังหวัดสตูลที่เดินทางไปทำงานในประเทศมาเลเซีย
การพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้	1. กลยุทธ์การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบลควนสตอ อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล
	2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในจังหวัดสตูล
ชุมชนมีความเข้มแข็ง	1. การสนองตอบต่อกระบวนการพัฒนาในสังคมไทย ศึกษาหมู่บ้านในจังหวัดสตูล
	2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาชุมชนของสตรีในเขตพื้นที่ตำบลเกตรี อำเภอเมือง จังหวัดสตูล
	3. การแก้ไขปัญหาความยากจนตามโครงการเศรษฐกิจชุมชน : กรณีศึกษาบ้านหลอมปิ่น หมู่ที่ 14 ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล
	4. ปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานพัฒนาชุมชน เทศบาลเมืองสตูล
	5. การสร้างชุมชนให้น่าอยู่ กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ประเด็น	เรื่อง
ศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่หลากหลาย	
1. ประเพณีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวไทยมุสลิม	1. วัฒนธรรมประเพณีและความเชื่อที่ส่งผลในการสร้างสรรค์และการใช้พื้นที่ในเรือนพื้นถิ่นของชาวไทยมุสลิม
	2. วัฒนธรรมการบริโภคอาหารของชาวไทยมุสลิม
	3. วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับพืชผักพื้นบ้านของชาวบ้านอำเภอควนกาหลง
	4. วัฒนธรรมการแต่งกายของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดสตูล
	5. วัฒนธรรมด้านภาษาของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดสตูล
	6. การเปรียบเทียบวัฒนธรรมชาวไทยมุสลิมในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส กับสตูล
	7. การประสมประสานระหว่างวัฒนธรรมชาวไทยมุสลิมกับชาวไทยเชื้อสายจีนในเกาะสาหร่าย
	8. เรือนไทยมุสลิมแบบประเพณีใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล)
	9. ศึกษาประเพณีในรอบปีและผลกระทบที่เกิดจากการปฏิบัติตามประเพณีในรอบปีของชาวไทยมุสลิมในอำเภอละงู
2. ประเพณีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวเล	1. วัฒนธรรมเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานของชาวเลเกาะหลีเป๊ะ ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
	2. ประวัติศาสตร์ชุมชนอุรักลาไวย์เกาะหลีเป๊ะ จังหวัดสตูล ระหว่างปี พ.ศ. 2493 – 2549
	3. ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อวิถีชีวิตชุมชน : กรณีศึกษาหมู่บ้านเกาะหลีเป๊ะ ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง จังหวัดสตูล
	4. ค่านิยมเกี่ยวกับภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีชาวเล
	5. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของชาวเล

4. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

ประเด็น	เรื่อง
การศึกษาทรัพยากรทางธรรมชาติ	1. การแพร่กระจายและความหนาแน่นของแพลงก์ตอนในแหล่งน้ำบริเวณชายฝั่งทะเล อำเภอละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล
	2. ศึกษาการผลิตถ่านไม้จากป่าไม้ชายเลนในจังหวัดสตูล
	3. การแปรผันตามฤดูกาลของแพลงก์ตอนสัตว์บริเวณป่าชายเลนบ้านบากันเคย และหาดทราย บ้านหาดทรายยาวที่ชายฝั่ง จังหวัดสตูล
	4. การกระจายและการเลือกที่อยู่อาศัยของค้างคาวที่อาศัยในถ้ำของจังหวัดสงขลาและสตูล
	5. ไล่เดือนทะเลหน้าดินบริเวณเกาะลิบเล็ก จังหวัดสตูล
การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติ	1. การจัดทำคู่มือศึกษาธรรมชาติเพื่อการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม ณ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง จังหวัดสงขลา-สตูล
	2. การประเมินผลดำเนินโครงการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันไฟป่า
การมีส่วนร่วมของประชากรในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติ	1. การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่ง กรณีศึกษาอำเภอละงู จังหวัดสตูล
	2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรป่าอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาโครงการป่าชุมชนบ้านน้ำหรา อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล
	3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำสาขาลองละงู จังหวัดสตูล
	4. การมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชายเลนบ้านคลองลิติ อำเภอบาแพง จังหวัดสตูล

5. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สนับสนุนการขนส่ง การท่องเที่ยว เกษตรกรรม และการค้าชายแดนฝั่งอันดามัน

ประเด็น	เรื่อง
ระบบการขนส่ง	1. ศึกษาเส้นทางเดินทางเดินรถไฟภาคใต้ตอนล่าง-การขยายเข้าจังหวัดสตูล

4.4 การวิเคราะห์ช่องว่างของประเด็นที่ควรศึกษาเพิ่มเติม

ประเด็นยุทธศาสตร์	ประเด็นที่ควรศึกษาจากช่องว่างขององค์ความรู้ จากงานวิจัยในพื้นที่
1.การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่หลากหลาย ให้ได้มาตรฐานระดับสากลและเป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม	1.การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสตูล และประวัติศาสตร์ในพื้นที่
	2.การสร้างมูลค่าเพิ่มจากแหล่งท่องเที่ยวเชิง ธรรมชาติ
	3.การศึกษาเส้นทางย้อนรอยประวัติศาสตร์ เส้นทาง 2 ของเกาะตะรุเตา
2. การพัฒนาผลิต และสินค้าเกษตรให้ได้ มาตรฐานรองรับความต้องการทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ	1. ศึกษารูปแบบการใช้สารเคมีในการเพาะปลูกผัก ของเกษตรกรในจังหวัดสตูล
	2. แนวทางการพัฒนาความปลอดภัยในการผลิต อาหารระดับชุมชนของจังหวัดสตูล
	3.นวัตกรรมทางเกษตรที่สนับสนุนระบบผลิตข้าว อินทรีย์ของเกษตรกร
	4. การพัฒนาเพื่อบริหารและจัดการความปลอดภัย ด้านการใช้สารเคมีทางการเกษตร
3. การพัฒนาคนและสังคมแห่งการเรียนรู้ภายใต้ วัฒนธรรมที่หลากหลาย ชุมชนและประชาชน เข้มแข็ง อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขสู่ประชาคม อาเซียน	1.การพัฒนาศักยภาพบุคลากรส่วนท้องถิ่นในจังหวัด สตูล
	2. แนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นจ.สตูล
	3. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการ วัฒนธรรม
	4.การพัฒนาชุมชนต้นแบบพื้นที่พหุวัฒนธรรมใน จังหวัดชายแดนใต้
	5.การเสริมสร้างศักยภาพคนสู่ประชาคมอาเซียน
	6.การนำเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาชุมชนอย่าง ยั่งยืน
4. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนภายใต้กระบวนการมีส่วน ร่วมของชุมชน	1.ธรรมาภิบาลการใช้ทรัพยากรธรรมชาติกับชุมชน
	2.การจัดตั้งเครือข่ายชุมชนในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

	3.การเฝ้าระวังและตรวจสอบมาตรฐานคุณภาพ สิ่งแวดล้อมรองรับเมืองน่าอยู่
	4.การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการทรัพยากร อย่างยั่งยืน
5. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สนับสนุนการขนส่ง การท่องเที่ยว เกษตรกรรม และการค้าชายแดน ฝั่งอันดามัน	1.ศึกษาเส้นทางขนส่งที่มีศักยภาพรองรับการ พัฒนาการท่องเที่ยวชายฝั่งอันดามัน
	2.การจัดการโลจิสติกส์สีเขียวเพื่อการพัฒนาชายฝั่ง อันดามันอย่างยั่งยืน

บทที่ 5

แผนยุทธศาสตร์พัฒนาพื้นที่ฉบับประชาชน

บทนี้ นำเสนอการประมวลผลการทำแผนพัฒนาจังหวัดของภาคประชาชนทั้งส่วน นักวิชาการนักพัฒนาในพื้นที่จากหลากหลายเวทีที่ *ทีมศึกษา* ได้มีโอกาสทำงานร่วมกับภาคประชาชน ในพื้นที่โดยคำนึงถึงว่าเป้าหมายยุทธศาสตร์ที่ดีควรประกอบไปด้วยหลายขั้นตอน เช่น การระบุ ประเด็นปัญหา/โอกาส การพัฒนาวิสัยทัศน์ เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ แนวทางการจัดการ การแบ่งเขตการจัดการ (การจัดโซนนิ่ง) การจัดการข้อขัดแย้งโดยกระบวนการหาข้อตกลงร่วม นำไปสู่ การทำแผนการจัดการในเชิงพื้นที่ที่จะเป็นเครื่องมือในการจัดทำแผนปฏิบัติการของโครงการ แผน งบประมาณ และแผนติดตามประเมินผลสอดคล้องกับแผนจัดการพื้นที่อำเภอเกาะยาวแบบบูรณาการ พร้อมทั้งสามารถดำเนินกิจกรรมตามแผนงานกองทุนที่รัฐบาลสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มระดับตำบล หมู่บ้าน และงบประมาณจากท้องถิ่น (อบจ. อบต. และ เทศบาล) โดยที่กระบวนการจัดทำแผนนี้จะ สอดคล้องกับวางแผนบริหารงานแบบบูรณาการ CEO ของจังหวัด โดยมีตัวอย่างการวิเคราะห์ ยุทธศาสตร์รายประเด็น ดังนี้

5.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวระดับพื้นที่จังหวัดสตูล

แผนแม่บทการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับพื้นที่ มุ่งบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวสู่ความ ยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามระดับศักยภาพของพื้นที่และชุมชนในการ บริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม ได้กำหนดวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์หลัก และยุทธศาสตร์การพัฒนาการ ท่องเที่ยวระดับพื้นที่ ดังนี้

วิสัยทัศน์

การท่องเที่ยวระดับพื้นที่ของจังหวัดสตูล ได้รับการพัฒนาภายใต้แผนแม่บทที่บูรณาการ การกิจท่องเที่ยวตามศักยภาพและขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ภายใต้สมดุลที่ เหมาะสมระหว่างระบบนิเวศ เศรษฐกิจ และสังคม บริหารจัดการแผนงานโครงการไปสู่การปฏิบัติได้ อย่างเป็นรูปธรรมโดยเครือข่ายชุมชนร่วมกับทุกภาคส่วน มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรมนำไปสู่ การสืบสานวิถีชีวิตอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ทรัพยากรการท่องเที่ยวสามารถเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี และเป็นฐานการ ประกอบอาชีพของประชาชนในพื้นที่ของจังหวัดสตูล ได้อย่างยั่งยืน แผนแม่บทการพัฒนาการ

ท่องเที่ยวระดับพื้นที่ จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะให้มีการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวแบบบูรณาการที่เน้นให้เกิดความสมดุลของมิติการพัฒนาพื้นที่ 3 มิติ คือ นิเวศ เศรษฐกิจ และสังคม ด้วยการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการพัฒนาของภาคประชาชนในพื้นที่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. มิตินิเวศ

เป็นการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรและแหล่งท่องเที่ยว เพื่อสงวนรักษาและส่งมอบทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีคุณค่าของระบบนิเวศที่หลากหลายในพื้นที่จังหวัดสตูล อันได้แก่ หมู่เกาะ หาดทราย ภูเขา น้ำตก ถ้ำ สภาพภูมิประเทศที่เป็นเอกลักษณ์และสวยงามทั้งทางธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม แหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้แก่คนในพื้นที่และสังคมได้ใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตอย่างมั่นคง เพียงพอและมีคุณภาพที่เหมาะสม และสามารถส่งมอบให้แก่ชนรุ่นหลังสืบไป

2. มิติเศรษฐกิจ

เป็นการจัดการการใช้ประโยชน์ทรัพยากรการท่องเที่ยวในจังหวัดสตูล อย่างมีประสิทธิภาพและเชื่อมโยงรายได้จากเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างกลุ่มจังหวัด เพื่อสนับสนุนระบบการผลิตและสินค้า OTOP ของชุมชนในกลุ่มจังหวัดเพื่อการท่องเที่ยว โดยกิจกรรมการท่องเที่ยวและปริมาณนักท่องเที่ยวไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของพื้นที่ เพื่อให้มีทรัพยากรและแหล่งท่องเที่ยวที่เพียงพอและมีคุณภาพสืบไป

3. มิติสังคม

เป็นการจัดสรรและแบ่งปันบทบาทในการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสงวนรักษาและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและแหล่งท่องเที่ยวให้กับภาคส่วนต่างๆ ในสังคมร่วมรับผิดชอบเกิดการกระจายรายได้ให้ชุมชน นำสู่คุณภาพชีวิตที่ดี

(1) มาตรการเชิงรุก

- การดำเนินงานบังคับใช้กฎหมายข้อบังคับอย่างเข้มงวด
- ประกาศให้พื้นที่ท่องเที่ยวที่เปราะบางเป็นเขตอนุรักษ์และฟื้นฟู
- จัดตั้งระบบติดตามสภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยว

- กำหนดจำนวนและกิจกรรมของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่ ไม่ให้เกินกำลังรองรับของสภาพพื้นที่ทั้งพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางโบราณคดีและศิลปวัฒนธรรม
- จัดเก็บค่าเข้าชมในแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรม เพื่อมาใช้ในการดำเนินงานเพื่อป้องกันความเสื่อมโทรมจากผลกระทบที่เกิดขึ้น

(2) มาตรการในการเฝ้าระวังและป้องกัน

- กำหนดปัจจัยหรือดัชนีชี้วัดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นเพื่อการติดตามตรวจสอบ
- จัดตั้งระบบติดตามตรวจสอบสภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการบริหารจัดการในพื้นที่ท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวระดับพื้นที่

เพื่อบริหารจัดการพื้นที่ของกลุ่มจังหวัด และจังหวัดสตูล ให้บรรลุผลความสมดุลของมิติการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับพื้นที่ตามวัตถุประสงค์ของแผนแม่บท ยุทธศาสตร์การพัฒนา จึงมุ่งให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวตามศักยภาพและขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ รวมทั้งการอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม แหล่งประวัติศาสตร์โบราณคดี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนการจตุการบริหารจัดการให้มีประสิทธิผล เน้นการมีส่วนร่วมของภาคีการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะท้องถิ่นและชุมชน อย่างแท้จริง ซึ่งยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ควรได้รับการผลักดันและริเริ่มให้เกิดขึ้น ควรมีเป้าหมายและการมีส่วนร่วมของภาคีทุกภาคส่วน ดังนี้

วิสัยทัศน์การพัฒนา

- ระยะสั้น: ส่งเสริมและจัดรูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับศักยภาพและขีดความสามารถของพื้นที่
- ระยะกลาง: พัฒนาและส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและจัดการโดยชุมชน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและความยั่งยืนของระบบนิเวศ
- ระยะยาว: พัฒนาไปสู่มาตรฐานสากล (World Class Destination) ซึ่งเป็นการนำไปสู่การพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Development for Tourism)

นโยบายการดำเนินการ

1. มุ่งเน้นให้การท่องเที่ยวเติบโตอย่างต่อเนื่อง ในแนวทางตามศักยภาพของพื้นที่ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบและความเสี่ยงต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งไม่เป็นการเร่งพัฒนาที่ทำลายตนเอง
2. มุ่งเน้นการใช้จุดเด่นของทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวที่แตกต่างกันของแต่ละพื้นที่ในจังหวัดสตูลทั้งทางบกและทางทะเล
3. มุ่งเน้นการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นโดย
 - ก) ส่งเสริมให้เกิดการกระจายตัวนักท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดจากแหล่งท่องเที่ยวหลัก เช่น หาดใหญ่ สงขลา ออกสู่แหล่งท่องเที่ยวรองและอนุภาคในจังหวัดสตูล
 - ข) ส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในธุรกิจท่องเที่ยว และการบริหารจัดการการท่องเที่ยว
4. ส่งเสริมบทบาทในระดับจังหวัดของศูนย์การท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการ ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ในการเป็นผู้ประสานงานที่เกี่ยวข้องทั้งในภาครัฐและเอกชน เพื่อสร้างเครือข่ายในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในทิศทางที่เหมาะสม
5. ส่งเสริมกิจกรรมและการดำเนินการเพื่อยกระดับมาตรฐานบริการ สร้างความสะดวกและความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด

กลยุทธ์การดำเนินงาน และแผนงาน

กรอบในการวิเคราะห์กลยุทธ์

1. กลยุทธ์การยกระดับคุณภาพ

การยกระดับการท่องเที่ยวทั้งแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาเพิ่มพูนรายได้และพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลกในอนาคต จำเป็นต้องดำเนินการทั้งในเรื่องคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว คุณภาพของการบริการด้านต่างๆ คุณภาพการสัญจรและพักผ่อน คุณภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งในพื้นที่สาธารณะ และในสถานที่รองรับ กลยุทธ์นี้จะต้องดำเนินการใน 3 แผนงาน ดังนี้ แผนงานการแก้ปัญหาปัจจุบัน แผนงานการป้องกันปัญหาอนาคตและ แผนงานการกำหนดมาตรฐานพัฒนา

2. กลยุทธ์การเพิ่มศักยภาพ

ข้อมูลจากการวิเคราะห์ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา การวิเคราะห์ประเมินความพร้อมทางด้านการท่องเที่ยวและการวิเคราะห์ SWOT ของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดในภาพรวม นำมาสร้างกรอบในการวางกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวตามลำดับความสำคัญของศักยภาพและความเสี่ยงของผลกระทบดังนี้

กลยุทธ์ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว

- กำหนดกรอบการพัฒนาการจัดการทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยว โดยวางแนวทางให้สอดคล้องกับศักยภาพและขีดความสามารถในการรองรับและความเสี่ยงของผลกระทบที่เกิดขึ้นในพื้นที่
- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติ ทางด้านโบราณคดี และศิลปวัฒนธรรม
- วางแผนการจัดการทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม เช่นมีการกำหนดเขตพื้นที่ท่องเที่ยว เขตสงวนเพื่อการศึกษาและรักษาสีเขียวและสิ่งแวดล้อม เขตฟื้นฟู เป็นต้น
- สนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสร้างรูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อเป็นการเสนอทางเลือกและสร้างโอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัด
- สนับสนุนโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและเกิดความเชื่อมโยงทั้งในและนอกพื้นที่เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพต่อไป

กลยุทธ์ในการบริการนักท่องเที่ยว โดยพิจารณาองค์ประกอบดังนี้

- จัดให้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมในแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง
- จัดระบบการเดินทาง การเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวให้มีความสะดวกตามสมควร และให้เหมาะกับพื้นที่และประเภทของกิจกรรม โดยเน้นด้านความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยวเป็นหลัก
- จัดให้มีศูนย์และสื่อเพื่อให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว
- สนับสนุนให้มีการพัฒนาบุคลากรในระดับท้องถิ่นเพื่อมาดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวเช่น มัคคุเทศก์ท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว เป็นต้น เพื่อเพิ่มโอกาสการมีส่วนร่วมและการกระจายรายได้ให้กับชุมชนและประชาชนท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับโอกาสและสิ่งคุกคามในการพัฒนา

การพิจารณาและวิเคราะห์ โอกาสและสิ่งคุกคามของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัด จะช่วยให้สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาในภาพรวมที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของพื้นที่ได้ ได้เล็งเห็นว่าสิ่งคุกคามที่เกิดขึ้นในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่เกิดจากประเด็นปัญหาดังที่กล่าวไว้ในข้างต้น และประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ผลแยกตามลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่

- ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ในทิศทางสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

- การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน
- นโยบายของภาครัฐในด้านการท่องเที่ยว
- นโยบายขององค์กรและหน่วยงานท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

กลยุทธ์ในการประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการตลาด

- กำกับส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวในทิศทางที่เหมาะสมกับสภาพทรัพยากรและขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว

- สนับสนุนการตลาดในรูปแบบการประสานการท่องเที่ยวเป็นเครือข่ายทั้งในและนอกพื้นที่กลุ่มจังหวัด

- ส่งเสริมการตลาดในรูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเชิงวัฒนธรรม โดยมีการพัฒนาทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวที่เน้นการศึกษาและกิจกรรมเชิงนิเวศ และเชิงวัฒนธรรม เพื่อกระตุ้นให้เกิดการขยายตัวของตลาดการท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

- กำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการบริการการนำเที่ยว มาตรฐานในการปฏิบัติตัวของนักท่องเที่ยว โดยชี้ให้เห็นความสำคัญของทรัพยากรในแหล่งท่องเที่ยวเป็นประเด็นหลัก

- ส่งเสริมการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ และการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยวภายใต้ขอบเขตของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยการใช้สื่อที่หลากหลายและมุ่งพัฒนาให้แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของนักท่องเที่ยวทั้งในและนอกพื้นที่

ซึ่งยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวที่ควรได้รับการผลักดันและริเริ่มให้เกิดขึ้นอันประกอบไปด้วย 6 ยุทธศาสตร์ 12 กลยุทธ์ และ 23 แผน/โครงการ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การฟื้นฟูบูรณะและกำหนดขอบเขตการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด

ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่	1	กำหนดรูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยว
กลยุทธ์ที่	2	เฝ้าระวังและจัดการความเสี่ยงแหล่งท่องเที่ยว
กลยุทธ์ที่	3	ฟื้นฟู บูรณะแหล่งท่องเที่ยว

ประกอบด้วย 4 โครงการ ดังนี้

1. โครงการจัดรูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัด
2. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัด
3. โครงการเฝ้าระวังทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อลดความเสี่ยงของผลกระทบจากกิจกรรมและการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัด
4. โครงการฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในจังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการในกลุ่มจังหวัด

ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ ดังนี้

- กลยุทธ์ที่ 1 ปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยว
- กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
- กลยุทธ์ที่ 3 ควบคุมประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

ประกอบด้วย 3 โครงการ ดังนี้

1. การจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมและบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัด
2. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในจังหวัด
3. โครงการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ปรับปรุงระบบธุรกิจชุมชนและการกระจายรายได้ธุรกิจท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด

ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ ดังนี้

- กลยุทธ์ที่ 1 ยกระดับมาตรฐานสินค้าชุมชน
- กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน
- กลยุทธ์ที่ 3 สร้างและพัฒนาการสินค้าการท่องเที่ยวชนิดใหม่

ประกอบด้วย 3 โครงการ ดังนี้

1. โครงการการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทวิถีชีวิตชุมชนโดยส่งเสริมมาตรฐานของสินค้าและแหล่งผลิตสินค้าประเภทหัตถกรรมพื้นบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัด
2. การพัฒนาและยกระดับสินค้า โรตีสูตีสินค้า OTOP
3. โครงการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ชุมชนบ้านบ่อเจ็ดลูก จังหวัดสตูล

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์การประสานงานและพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์และการตลาดในระดับชุมชนในกลุ่มจังหวัด

ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ ดังนี้

- กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาเครือข่ายแหล่งท่องเที่ยว
- กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยว
- กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาด้านการตลาดการท่องเที่ยว

ประกอบด้วย 5 โครงการ ดังนี้

1. การประสานข้อมูลและเครือข่ายการท่องเที่ยวในระดับกลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัด
2. โครงการจัดทำป้ายสื่อความหมาย
3. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการสร้างสื่อพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
4. โครงการ Eco-tour Rally & Family Game หาดใหญ่-ภูผาเพชร –ถ้ำเจ็ดคต
5. โครงการ Road Show “ตระการตาสินค้า ท่องเที่ยวสตูล”

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ ดังนี้

- กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว
- กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านความปลอดภัย

ประกอบด้วย 3 โครงการ ดังนี้

1. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในจังหวัด
2. โครงการอบรมยุวมัคคุเทศก์น้อยเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดสตูลทั้งทางบกและทางทะเล
3. โครงการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในหมู่เกาะสตูล

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์ส่งเสริมวิจัยเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว

ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ ดังนี้

- กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาฐานข้อมูลแหล่งวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
- กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมความหลากหลายของรูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยว
- กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาทักษะความรู้การบริการด้านการท่องเที่ยว
- กลยุทธ์ที่ 4 ทำการประชาสัมพันธ์

ประกอบด้วย 4 โครงการ

1. โครงการจัดทำฐานข้อมูลแหล่งวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ในพื้นที่จังหวัดสตูล
2. โครงการส่งเสริมความหลากหลายของรูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการในการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับกลุ่มวิถีชีวิตในจังหวัด
3. โครงการศึกษาความต้องการพัฒนาทักษะ ความรู้ด้านการบริการของบุคลากรในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัด สตูล
4. โครงการนำร่องการประชาสัมพันธ์แบบบูรณาการและอย่างมีปฏิสัมพันธ์เชิงหัวข้อในจังหวัด

ข้อเสนอด้านการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนระดับพื้นที่จังหวัดสตูล

สถานการณ์ปัญหาการเกษตรในสตูล

1. การปลูกพืชเชิงเดี่ยว ปาล์มน้ำมัน-ยางพารา ส่งออกเป็นหลัก
2. การลงทุนขนาดใหญ่จากภายนอก จำนวนมากด้านห้างสะดวกซื้อ โครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่งและพลังงาน
3. การเปลี่ยนแปลงพื้นที่อาหารมีมากขึ้น
4. ความสามารถในการพึ่งตัวเองด้านอาหารมีน้อยลง
5. หนี้สินที่ผูกพันและต้องมีการพักชำระหนี้
6. สุขภาพคนสตูลที่แย่ลงในเนื่องมาจากสารเคมีปนเปื้อนในแปลงและผลผลิตทางการเกษตร

เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามแนวทางข้างต้นนั้นและเกิดรูปธรรมของพื้นที่ ผลักดันเข้าสู่การปรับเปลี่ยนนโยบาย ในระดับต่างๆ นั้น จำเป็นต้องมีการดำเนินการขับเคลื่อนดังต่อไปนี้

1. จัดทำฐานข้อมูลและแผนที่ทุนทางสังคมด้านเกษตรยั่งยืนในพื้นที่เป้าหมาย
2. ส่งเสริมผลิตพืชผักผลไม้ปลอดสารพิษ สัญลักษณ์ท้องถิ่นและภูมินิเวศน์เช่นไต่เต๊ะ, ตาหมัด, ผักหวานเล, ผักกูด, เพกา
3. สนับสนุนธนาคารกล้าพันธุ์พืชผักผลไม้พื้นบ้าน และธนาคารต้นไม้ในพื้นที่เป้าหมาย
4. พัฒนาตลาดสีเขียวนาร่องในระดับครอบครัว, ชุมชนและจังหวัด
5. เชื่อมโยงเครือข่ายคลังยาคลังอาหารในพื้นที่สงขลา-สตูล
6. สนับสนุนและส่งเสริมการก่อตั้งกองทุน/กองทุนเกษตรและอาหารสุขภาพ สงขลา - สตูล
7. พัฒนาระบบสารสนเทศและสื่อสารเพื่อเกษตรกรรมยั่งยืนสงขลา-สตูล

ข้อเสนอด้านการพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งระดับพื้นที่จังหวัดสตูล

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นทรัพยากรสาธารณะที่ประชาชนมีสิทธิเข้าถึงและได้รับประโยชน์บนหลักความมั่นคงของระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งมีความสำคัญต่อเสถียรภาพของระบบนิเวศทางทะเล และตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของมนุษย์อย่างเท่าเทียมกันธรรม มุ่งประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ แก้ไขปัญหาความอยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความเป็นธรรมในสังคม

1 จังหวัดต้องส่งเสริมสนับสนุนองค์กรชุมชน ภาคประชาชน หรือภาคเรือประมงเป็นเวทีชาวบ้านในการแก้ไขปัญหาาร่วมกันและผลักดันให้ได้มา ซึ่งคณะทำงาน ภาคองค์กรชุมชน ภาคประชาชน หรือภาคชาวเรือประมง ในแต่ละชุมชนทำหน้าที่ เพื่อดำเนินการ ติดตาม ในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ให้เป็นไปตาม สิทธิชุมชน ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ 2551

2. จังหวัดต้องจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งโดยกระบวนการการแก้ไขปัญหาาร่วมกันอย่างมีส่วนร่วมที่แท้จริงทุกภาคส่วนได้แก่ องค์กรชุมชนหรือภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง โดยตั้งกลไกในการปฏิบัติงาน สักการร่วมมอบหมาย องค์กรชุมชนหรือภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องมีการปรึกษาหารือร่วมกันสามารถร่วมตราข้อบัญญัติ ว่าด้วยการจัดการบริหารทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อให้ดำเนินการตามความต้องการของชุมชนโดยแท้จริงหรือสอดคล้องกับแผนที่มีในแต่ละชุมชน โดยข้อกำหนดที่ต้องดำเนินการที่เร่งด่วนที่ต้องอาศัยแผนจัดการการบริหารทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งโดยทุกภาคส่วนที่แท้จริงดังกล่าวดังต่อไปนี้

2.1 กำหนดแนวเขต ที่ชัดเจนระหว่างแนวเขตประมงพาณิชย์และแนวเขตประมงชายฝั่งหรือประมงพื้นบ้าน ตลอดจน ติดตามตรวจสอบดำเนินตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดหากมีการรุกล้ำแนวเขตของประมงพาณิชย์

2.2. กำหนดขยายอาณาเขตฤดูกาลวางไข่ และ เครื่องครัดในการป้องกันและปราบปรามการทำประมงที่ผิดกฎหมาย เช่น เรืออวนรุน อวนลาก เป็นต้น

2.3 กำหนด แนวถ่อยรันจากชายฝั่ง ประเภทหรือขนาดสิ่งก่อสร้างที่ห้ามหรืออนุญาต ได้โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศ เป็นไปในทิศทางของแผนการพัฒนาท้องถิ่น และเปิดเผยโปร่งใส พร้อมเปิดให้มีการคัดค้านเพื่อนำไปสู่แนวทางแก้ไขปัญหาหรือหาข้อยุติได้

2.4 กำหนดกรณีการคืนพื้นที่สาธารณะต้องคำนึงถึง วิถีชีวิตและวัฒนธรรม จารีต ประเพณีเป็นอันประกอบเช่นกันในกรณี ชาวเล อูรักลาโว้ย ที่อาศัยพื้นที่ชายหาด ทะเลสาบ ซึ่ง เป็นพื้นที่ทางจารีตประเพณี

2.5 กำหนดข้อระเบียบ ข้อบังคับ การตรวจสอบ ประเมินผล และบทลงโทษ ร่วมกัน ในการ จัดทำนโยบาย แผนงาน

การปฏิบัติการ ตลอดจนกิจกรรมใดๆ โดยเน้นถึงผลกระทบอันที่จะเกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นระบบนิเวศสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต วัฒนธรรม สุขภาวะ ต่อชุมชนหรือท้องถิ่น

3. จังหวัดต้องจัดทำทะเบียนเรือประมงพาณิชย์ และประมงชายฝั่งหรือประมงพื้นบ้าน เพื่อทำประวัติเป็นฐานข้อมูลสาธารณะ ในการตรวจสอบที่ไปที่มาของเรือประมงและประเภทของเรือประมงได้อย่างชัดเจน

4. สนับสนุน กลุ่มองค์กรชุมชน ภาคประชาชน ภาคชาวบ้าน ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น

5 .สนับสนุนเสริมสร้างพัฒนาความสามารถให้ กลุ่มองค์กรชุมชน ภาคประชาชน ภาคชาวบ้าน ในการส่งเสริมกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ของชาวบ้านในแต่ละชุมชน เช่น กิจกรรมแพชุมชน,กิจกรรมอาชีพเสริม,กิจกรรมแหล่งท่องเที่ยวชุมชน กิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ที่ไม่ขัดแย้งต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรม สุขภาวะ สิ่งแวดล้อมในชุมชน

6 .สนับสนุนให้มีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งที่มีในท้องถิ่น ในสถานศึกษาทุกระดับชั้น

7 จังหวัดสนับสนุนผลักดันเร่งรัดการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่2 มิถุนายน 2553 ว่าด้วยแนวนโยบายในการฟื้นฟูวิถีชีวิต ชาวเล ซึ่งประกอบด้วย การสร้างความมั่นคงในที่อยู่อาศัย การผ่อนปรนให้ชาวเลสามารถทำการประมงด้วยเครื่องมือประมงดั้งเดิมในพื้นที่อุทยานและเขตอนุรักษ์อื่นๆการจัดทำพื้นที่ทางวัฒนธรรมของชาวเล ตลอดจนการแก้ไขปัญหาอคติทางชาติพันธุ์ เพื่อให้ชาวเลสามารถมีชีวิตอยู่อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

8. จังหวัดต้องยกเลิกโครงการทำเรื่อน้ำลึก คลังเก็บน้ำมัน เขตนิคมอุตสาหกรรมหนัก ซึ่งเป็นโครงการแผนพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต วัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีอยู่อย่างสิ้นเชิง ทั้งแผนพัฒนา ขาดการมีส่วนร่วมที่แท้จริงของชาวบ้านในท้องถิ่น และการวางแผนยังขาดการศึกษาถึงผลกระทบที่ชัดเจน

ข้อเสนอด้านการการพัฒนาด้านป่าไม้ ที่ดินระดับพื้นที่จังหวัดสตูล

สภาพปัญหา

การบุกรุกที่ดินของเอกชน

กรณีที่ทำกิน

เนื่องด้วยที่ดินจำนวนไม่น้อยของจังหวัดสตูล ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่อนุรักษ์ ขณะเดียวกันการประกอบอาชีพส่วนใหญ่ของประชาชนคือการเกษตรกรรม โดยเฉพาะสวนยางพารา สวนปาล์ม และสวนผลไม้ และปลูกข้าว นั้นหมายถึงความจำเป็นที่จะต้องใช้ที่ดินจำนวนมากเช่นกัน และแม้ว่าจังหวัดสตูลได้มีการประกาศจัดตั้งนิคมเพื่อการสร้างตนเองภาคใต้ เพื่อให้มีการใช้พื้นที่เพื่อการเกษตรกรรม และที่อยู่อาศัย ก็ยังไม่เพียงพอ เมื่อเทียบกับปริมาณประชากร จึงเห็นได้ว่า “การบุกรุก” ที่ดินในพื้นที่ดังกล่าวเกิดขึ้นอย่างมากในช่วงหลายปีมานี้ ยิ่งเมื่อผลผลิตเหล่านั้นมีมูลค่าสูงขึ้น ก็ยิ่งกลายเป็นสิ่งดึงดูดเกิดเหตุการณ์เช่นนั้นเกิดขึ้นรุกรามไปเรื่อยๆ จนกลายเป็นประเด็นปัญหาสำคัญในเรื่องของการใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัดสตูล ซึ่งจริงๆ แล้วก็เกิดขึ้นกับจังหวัดอื่นๆ ที่มีลักษณะสภาพแวดล้อมที่ใกล้เคียงกัน

กรณีที่อยู่อาศัย ชุมชนเมือง

ประชากรจังหวัดสตูล แม้จะเป็นความหนาแน่นของประชากรที่ไม่มากนัก เมื่อเทียบกับจังหวัดใหญ่หลายจังหวัดในภาคใต้ หรือภาคอื่นๆ ของประเทศ แต่เมื่อเทียบย้อนหลัง จะเห็นการขยายตัวของประชากรที่ค่อยๆ รุกคืบไปเรื่อยๆ และหากประมาณการในอนาคตก็จะมีประชากรกระจายการถือครองที่ดินที่หนาแน่นยิ่งขึ้น นั่นหมายถึงการแย่งชิง หรือการรุกล้ำที่ดินทั้งเพื่อการทำกิน และเพื่อที่อยู่อาศัยสูงขึ้นอย่างแน่นอน

ปัจจุบันที่อยู่อาศัยเฉพาะในชุมชนเมือง ยังพบว่าประชาชนไม่น้อยยังมีการบุกรุกพื้นที่ของรัฐ หรือเอกชนเพื่อปลูกสร้างที่อยู่อาศัย ด้วยลักษณะพื้นที่ของเมืองสตูลที่เป็นแหลมยื่นลงสู่ทะเล จึงทำให้พื้นที่บริเวณนี้ จำนวนหนึ่งเป็นลำคลองน้ำเค็ม มีป่าชายเลน ป่าชายหาด ซึ่งที่ดินเหล่านี้อยู่ในการดูแลของกรมป่าไม้ (ป่าสงวนฯ) จำนวนหนึ่งก็เป็นที่ดินราชพัสดุ, ที่ดินสาธารณะ และรวมถึงที่ดินของรัฐประเภทอื่นๆ ซึ่งถือเป็นที่ว่างเปล่า ไม่มีการใช้ประโยชน์ใดๆ และจำนวนไม่น้อยที่เป็นป่าชายเลน

จึงพบว่า ชุมชนเมืองสตูลหลายชุมชนมีการบุกรุกการใช้พื้นที่เหล่านี้ จนกลายเป็นที่ยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนเมืองในทางการปกครอง หากแต่ที่ดินเหล่านี้กลับไม่มีการรองรับในเรื่องสิทธิการอยู่อาศัย นอกเหนือจากนั้นคือปัญหาทับซ้อนเกิดขึ้น ที่กลายเป็นความขัดแย้งกันเองของเอกชนเหล่านั้นที่ต่างคน ต่างจับจอง บนพื้นที่ทับซ้อนกัน ก่อความขัดแย้งประปรายในชุมชนเมืองแห่งนี้

กรณีที่อยู่อาศัย ชุมชนชายฝั่ง(ประมงพื้นบ้าน)

ตลอดทะเลชายฝั่ง และรวมถึงพื้นที่เกาะที่มีประชาชนอยู่อาศัยทั้ง 4 อำเภอ คือ อำเภอเมือง ,ท่าแพ,ละงู และทุ่งหว้า พบว่าชุมชนเหล่านี้ยังมีลักษณะปัญหาที่ไม่ได้แตกต่างกับพื้นที่ชุมชนเมือง หรือจะดูหนักกว่าด้วยซ้ำไป ด้วยลักษณะพื้นที่ทะเล ชายฝั่ง ที่มีทั้งป่าชายเลน ป่าชายหาด รวมถึงพื้นที่เกาะที่เป็นชุมชน พื้นที่เหล่านี้ส่วนใหญ่ก็อยู่ในการดูแลของกรมป่าไม้ กรมเจ้าท่าฯ กรมธนารักษ์ ฯ มีลักษณะเป็นที่ป่าสงวนฯ,ที่สาธารณะ,ที่ราชพัสดุ ที่กรมเจ้าท่า และที่อื่นๆที่อยู่ในการกำกับดูแลของรัฐ ซึ่งพบว่าชุมชนประมงพื้นบ้าน ใน 4 อำเภอนี้ ส่วนใหญ่เป็นผู้บุกรุกในที่ดินเหล่านี้ ทั้งที่จำนวนไม่น้อยเป็นชุมชนดั้งเดิม

การบุกรุกที่ดินของรัฐ

แม้จะไม่มีหลักฐานชัดเจนนัก แต่ก็พอจะสืบเสาะได้ว่า ในพื้นที่อนุรักษ์ และพื้นที่ของรัฐ ที่ได้ประกาศให้เป็นพื้นที่ใช้ประโยชน์ในลักษณะต่างๆเหล่านั้น ได้มีการบุกรุกพื้นที่ทำกิน และที่อยู่อาศัยของชุมชนดั้งเดิมด้วยเช่นกัน อย่างกรณีชุมชนเกาะตะรุเตา ชุมชนเกาะรีเป๊ะ ชุมชนเกาะบุโหลน และอีกหลายชุมชนชายฝั่งฯ ทั้งที่เป็นการบุกรุกโดยยินยอม และไม่ยินยอม หรือไม่ทราบเรื่องมาก่อน ด้วยพบว่า บางครัวเรือนไม่เคยทราบเรื่องมาก่อนว่าตนเองอยู่ในพื้นที่ของรัฐ หรือพื้นที่ของใคร ซึ่งปรากฏการณ์เช่นนี้มักเกิดขึ้นกับชุมชนชาวประมง หรือชุมชนชาวเล ชาวเกาะสมัยก่อน ที่ไม่มีระบบการสื่อสารของรัฐ และยังอยู่ห่างไกลจากพื้นที่ปกครอง หรือศูนย์ราชการสมัยนั้นๆ จึงทำให้กระบวนการประกาศเพื่อกำหนดเขตพื้นที่เพื่อการใช้ประโยชน์ของรัฐไม่เป็นที่รับรู้ และเข้าใจของเจ้าของพื้นที่เหล่านั้น จนกลายเป็นปัญหาเรื้อรังมาจนปัจจุบัน

ข้อเสนอเพื่อการจัดการ และแก้ไขปัญหา

1.รัฐจะต้องวางแผนเรื่องการจัดสรรที่ดินให้กับประชาชนทั้งเพื่อการอยู่อาศัย และที่ทำกินอย่างมีระบบ ด้วยเหตุผล และข้อเท็จจริงที่ต้องยอมรับว่าภาครัฐมีเงื่อนไข ข้อจำกัด หรือความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากกระบวนการออกประกาศการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐในลักษณะต่างๆ ซึ่งเกิดขึ้นในอดีตการขยายตัวของประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และความจำเป็นต่อการใช้ที่ดินของประชาชนทั้งเพื่อการอยู่อาศัย และเพื่อทำกิน ซึ่งเป็นหลักนิติรัฐพื้นฐานที่ประชาชนต้องได้รับการดูแลจากรัฐ

2. จะต้องมีการศึกษา สำรวจการใช้ประโยชน์ที่ดินของประชาชน ทั้งกรณีที่ดินบุกรุก และไม่บุกรุกของประชาชน รวมถึงศึกษากรณีปัญหาการใช้ที่ดินอื่นๆที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดสตูล อย่างมีหลักวิชาการเพื่อเป็นฐานสู่การวางแผนการจัดการที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ

3. จังหวัดสตูลเป็นพื้นที่ที่มีความได้เปรียบในเรื่องของทรัพยากรที่หลากหลาย ที่เอื้อกับการท่องเที่ยว และเกษตรกรรม ดังนั้นรัฐจะต้องกำหนดยุทธศาสตร์การใช้ที่ดินของจังหวัดเพื่อสนับสนุน และส่งเสริมต่อเรื่องดังกล่าวให้ชัดเจน และต้องสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ทั้งในระยะสั้น และระยะยาว

4. ต้องมีการทบทวนแผนที่ผังเมืองระดับจังหวัด โดยสร้างกระบวนการให้ภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินร่วมกัน ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สอดคล้องตามศักยภาพของท้องถิ่น (การท่องเที่ยว การเกษตร และที่อยู่อาศัย)

บรรณานุกรม

แผนปฏิบัติราชการจังหวัดสตูล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2553.ฝ่ายยุทธศาสตร์จังหวัด,สำนักงาน
ส่วนราชการจังหวัดสตูล

แผนปฏิบัติราชการจังหวัดสตูล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2554.ฝ่ายยุทธศาสตร์จังหวัด,สำนักงาน
ส่วนราชการจังหวัดสตูล

แผนปฏิบัติราชการจังหวัดสตูล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2555.ฝ่ายยุทธศาสตร์จังหวัด,สำนักงาน
ส่วนราชการจังหวัดสตูล

แผนปฏิบัติราชการจังหวัดสตูล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2556.ฝ่ายยุทธศาสตร์จังหวัด,สำนักงาน
ส่วนราชการจังหวัดสตูล

ประพันธ์ สารานพกุล,บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ในการพัฒนาท้องถิ่น.
รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ

นางกอบขวัญ แดงบำรุง และคณะ.ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อวิถีชีวิตชุมชน : กรณีศึกษาหมู่บ้าน
เกาะหลีเป๊ะ ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง จังหวัดสตูล.มหาวิทยาลัยทักษิณ

ภาคผนวก ก
ภาพกิจกรรมการเข้าพบหัวหน้าส่วนราชการ

ภาคผนวก ข

บทความวิชาการที่ตีพิมพ์ในงานวิชาการแม่โจ้

A Synthesis Knowledge of Satun Province preparing for Sustainable
Development of Ecotourism and Green Destination.

Parichart Visuthismajarn^{1a}, Phuri Kalnaowakun^{1b}, Fasihah Arwae¹
and Sorbah Maseng¹

¹Research Center for Integrated Ecosystem Management in Southern Thailand,
Faculty of Environmental Management, Prince of Songkla University,
Hat Yai, Songkhla, 90112, Thailand.

E-mail: ^aparichart.v@psu.ac.th, ^bphurikalnaowakun@hotmail.com

Keywords: Ecotourism; Green Destination; Sustainable Development; Satun Province

Abstract. Satun is located in Southern Thailand, consists of tourism resources, natural resources and environment such as waterfall, archipelagoes and historical-cultural based site. The objective of this research to serve a synthesize knowledge as a guideline for ecotourism, green destination and sustainable development in Satun Province. A management plan should be prepared form strategy in based site. The result showed five strategies including; tourism, agriculture, social, natural resources and logistic prepared for ecotourism and green destination were investigated from the past five years. However, these strategies in this research were applied for eco-tourism and green destination concepts which aim to this province.

Introduction

Satun is a small province area about 2,478 sq. km., at the west coast in southern Thailand. It is border to Thai - Malaysia in between latitude 6° 04' - 7° 02' to the north and longitude is 99° 05' - 100° 03' to the east. To the north is Trang-Songkhla province. To the east close to Songkhla and the south is border to Perlis, Malaysia. To the west is Indian Ocean. The physical and biological resources have 88 archipelagoes with 6 districts. In General of the weathers, there are two seasons in Satun; summer and rain. In the summer is started from January to April and for the rain season is started from May to December but in the rainy is during to August - October. The average temperature is 27 – 28°C. The number of population is 297,163 people, the most people in the area were showed 75% were a simple way of life and 25% of multicultural by the majority people is Muslim [1]. The primary

occupation is agriculture and the secondary is wholesaling, retailing and service, respectively. The Economically important crops are rubber trees, palms oil and rice. The natural resource consists of 1,168 sq.km., such as; National Forest (8), Mangrove National Forest (5), National Forest land (13), National Park (3) and Wildlife Sanctuary (2). In Geological and minerals of the province have mining operation such as; Bam Ryde, Antimony, Tin, Coal, Limestone, Lead and Wolfram. The utilization area of Satun has used for Agriculture (36.3%), Forest (35.3%) and the remaining area has not classified (28.4%). The Human uses in economics were found the Gross Provincial Products (GPP) of province in Agriculture (32.2%), Fishery (17.8%), Manufacturing (12.4%) and Wholesaling (9.8%), respectively. The tourism in Satun is well known and worldwide for example; National Museum, Tarutao National Park, Koh Lipe, Koh Hin Ngam, Bu Lon Island and Hat Pak Bara, etc. The Agriculture in Satun has economic plants such as; rubber tree (66.56%), palm oils (13.23%), rice, farm products, vegetable and fruit (20.18%) of total agricultural area. The industrial were found the export products mainly rubber. The tourists can travel to Satun by car or public transportation [2]. Aforementioned of natural resource and tourism in Satun can applied to 7 Greens Concept include the following; (1) Green Community (2) Green Activity (3) Green Service (4) Green Plus (5) Green Heart (6) Green Logistics and (7) Green Attraction [3]. Therefore, Satun is supposed to support tourism development, to contribute and to the international tourist.

The objective of this research was to examine the geographic infrastructure, way of community and culture for reflect the lifestyle of Satun province leading to sustainable development and green destination in the future.

Methodology

In this study, data was collected from survey method and secondary data from document of development plan in Satun province. This study is focus on image of provincial development strategy and research areas in Satun during 2008 to 2012. The data was prepared to process and analyze the status of knowledge, problems and research gap for suggestions provincial strategic development. The indicators of the sustainability of the strategies including; incomes, quality of life, quality of natural resource and environment to the procedure and result of the study as following. The data of image of provincial development strategy in Satun can be divided into three

parts: (1) The year of during 2008 to 2009 (2) The year of during 2008 to 2012 (3) The year of during 2010 to 2013. In the first part is shows 4 strategic development, it consist of; (1) The development of basic structure for tourism and management (2) The level of production structure in agriculture is high efficiency, quality and sustainable competition (3) The center of logistic management in the west coast of Thailand and (4) The social in calm and happy. In the second part are shown in 16 strategic development, it consist of; (1) The tourism development, the pathway of tourism and tourism service (2) The natural resource and environment is developed to community (3) The occupation development is under marketing mechanism (4) The production development and added-value agricultural products to farmers (5) Community development and product enhancements (6) Marketing promotion (7) The transportation development and transportation network (8) The competition strengthening of economy (9) The Management of learning society (10) Learning and ability to manage community (11) The system of peace maintain and order to society (12) The stability of life and society (13) The development of health services (14) Safety and property of life (15) The principles of promote to individual or community and (16) The social and moral discipline. In the third part are shown in 5 strategic development, it consist of; (1) Ecotourism development is a variety of standards international and environmentally friendly (2) Development of agricultural production and the product to standards of domestically and export (3) The social development of learning under multicultural diversity coexist peacefully (4) The sustainable management of natural resources and environment under the participation community and (5) The system of logistic development is to support transport, tourism, agriculture and Andaman border trade [4]. The strategic in province of the foregoing, it can be seen that the variety of development have promoted to lead to sustainability and green destination as shown in table 1.

Strategy in Satun province	Weight percent of development projects (%)
Ecotourism development is a variety of standards international and environmentally friendly	30
Development of agricultural production and the product to standards of domestically and export	25
The social development of learning under multicultural diversity coexist peacefully	20
The sustainable management of natural resources and environment under the participation community	15
The system of logistic development is to support transport, tourism, agriculture and Andaman border trade	10

Table1. Show Strategy in Satun province by weight.

The issues of strategic planning is budget development to the province since 2008 to 2012 show that In 2010, the plan of 3 in 5 strategic is socialize, the second is tourism and the third is agriculture as shown in Fig. 1. In 2011, the plan of 3 in 5 strategic is socialize as shown in Fig. 3. And in 2012, the plan of 3 in 5 strategic is the highest to socialize as shown in Fig. 4.

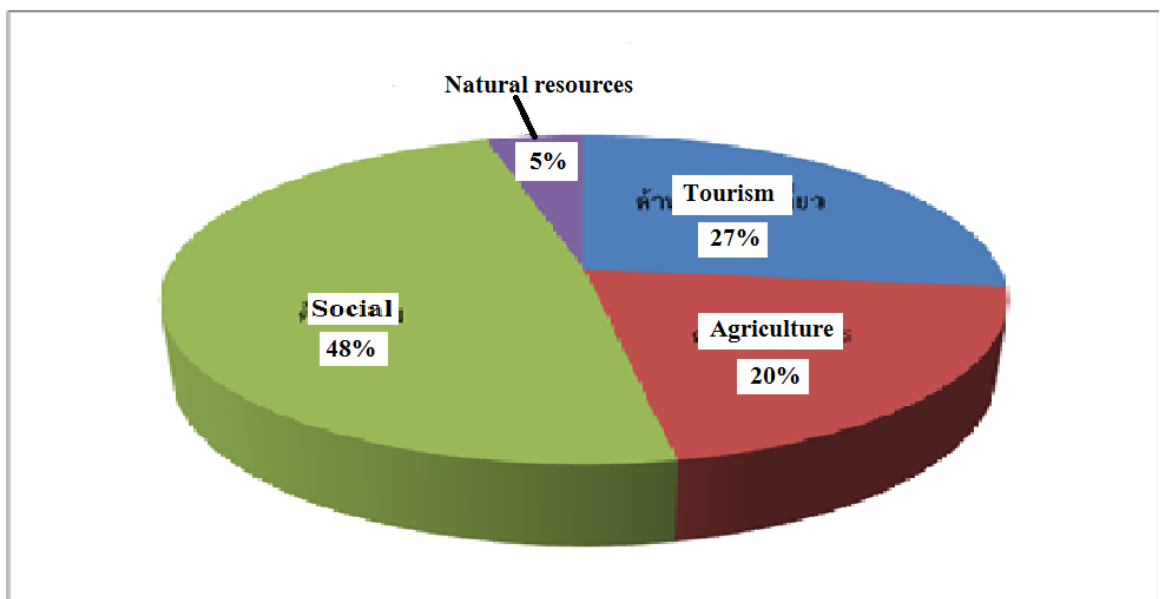

Fig.1. Show budget planning in Satun province for 2010.

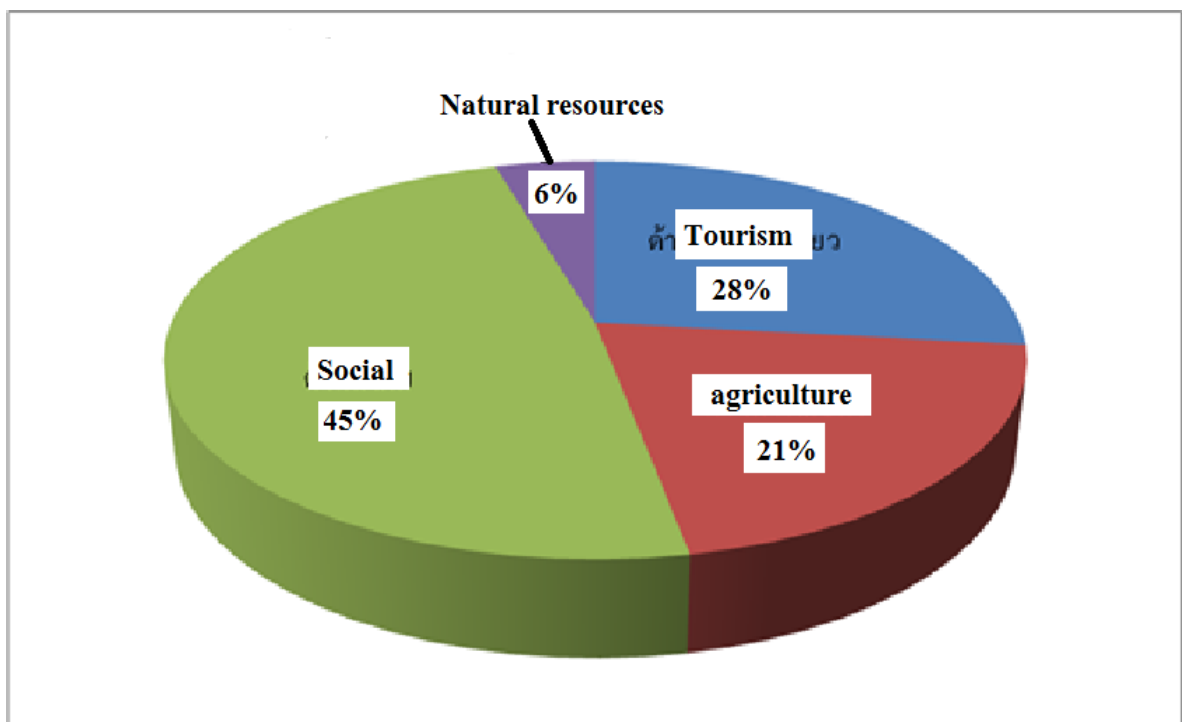

Fig.2. Show budget planning in Satun province for 2011.

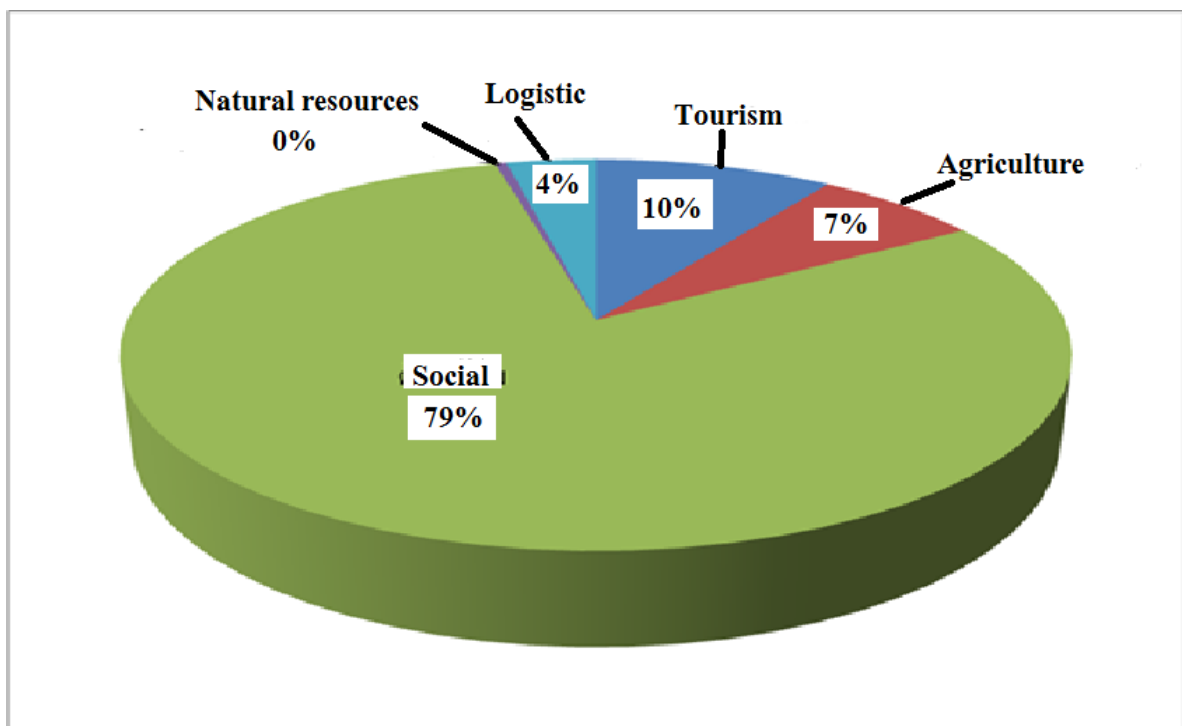

Fig.3. Show budget planning in Satun province for 2012.

Results and discussion

Table 1 show the important of strategic development for 5 factors in Satun which was the highest recognized to tourism development as well known internationally. Fig (1-3)., show 5 strategic development that the province was support to social development by community management and next to tourism. In the present, the strategic development plan in Satun is shown main point in socialize when the social is strong and apply to sustainable of ecotourism for green destination.

Conclusion

Satun province is capable of developing along the way for ecotourism and green destination by mechanic to strategic development province plan.

Acknowledgements

The authors are pleased to acknowledge the financial support from the Thailand Research Fund and Research Center for Integrated Ecosystem Management in Southern Thailand at Prince of Songkla University.

References

- [1]. Government plans in Satun province in 2010
- [2]. Government plans in Satun province in 2011
- [3]. Government plans in Satun province in 2012
- [4]. Government plans in Satun province in 2013